

vergadering **3**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 7 oktober 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	7
VERONTSCHULDIGINGEN	7
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING	7
MOTIE VAN ORDE	7
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in de samenstelling	10
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	10
BOODSCHAPPEN	10
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de resultaten van het Overlegcomité	
ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de bestrijding van het coronavirus	11
ACTUELE VRAAG van Stijn Bex aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de transfer van coronapatiënten naar Aalst en de reactie daarop van de lokale burgemeester	16
ACTUELE VRAAG van Roosmarijn Beckers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep aan ouders om bij te springen op school wegens een dreigend leerkrachtentekort	
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het inzetten van ouders op school voor opvang	21
ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het stijgend aantal COVID-19-besmettingen	26
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de misleidende campagnes voor zonnepanelen	32
ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de vertraging bij vergunningsprocedures	36
ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de relance voor de toeristische sector	40

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de vernietiging door de Raad van State van het plan voor het nieuwe Brugse stadion	
ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de impact van het arrest van de Raad van State op het GRUP 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge'	
ACTUELE VRAAG van Brecht Warnez aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het RUP dat de bouw van een voetbalstadion in Brugge moet mogelijk maken	44
ACTUELE VRAAG van Maaïke De Vreese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de impact van COVID-19 en de brexit op de haven van Zeebrugge	50
ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de slechte toestand van de bussen in de stad Antwerpen	
ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over rekrutering en behoud van technici bij De Lijn	
ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de aanhoudende technische problemen bij De Lijn	
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de staat van het wagenpark van De Lijn	54
ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de aangekondigde staking bij De Lijn wegens de gevolgen van de oprichting van de Mobiliteitscentrale	63
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weg-infrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid	
– 380 (2019-2020) – Nrs. 1 tot en met 4-Erratum	
Algemene bespreking	69
Artikelsgewijze bespreking	78
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Björn Rzoska, Lorin Parys, Katrien Schryvers, Freya Saeys en Hannes Anaf over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf	
– 442 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	78
MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot onderzoek door het Rekenhof naar de doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing	
– 434 (2019-2020) – Nr. 1	
Bespreking	87
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	89

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weg-infrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid	
– 380 (2019-2020) – Nrs. 1 tot en met 4-Erratum	
Artikelsgewijze stemming	89
Hoofdelijke stemming	90
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Björn Rzoska, Lorin Parys, Katrien Schryvers, Freya Saeys en Hannes Anaf over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf	
– 442 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Stemmingen over de amendementen	90
Hoofdelijke stemming	91
MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot onderzoek door het Rekenhof naar de doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing	
– 434 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	91
MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot besluit van de op 22 juli 2020 in commissie gehouden interpellaties	
1° door Hannes Anaf aan minister Wouter Beke over het falend contactonderzoek in het licht van een tweede golf van COVID-19 in Vlaanderen; en	
2° door Chris Janssens aan minister Wouter Beke over het falen van het contactonderzoek	
– 441 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	92
MOTIE van Celia Groothedde, An Moerenhout en Ann De Martelaer tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties	
1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek; en	
2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek	
– 458 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	92
MOTIE van Immanuel De Reuse, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Chris Janssens tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties	
1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek; en	
2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek	
– 454 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	94

MOTIE van Hannes Anaf tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties	
1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contact-onderzoek; en	
2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek – 457 (2019-2020) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	94
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	95
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	98
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	98

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Collega's, zoals reeds enkele maanden het geval is, zijn we hier niet met alle 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers aanwezig, maar slechts met een beperkte afvaardiging. Ook wij moeten ons immers houden aan de coronamaatregelen.

De ministers Hilde Crevits, Matthias Diependaele en Benjamin Dalle zijn verontschuldigd.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter: Dames en heren, bij koninklijk besluit van 1 oktober 2020 is de heer Vincent Van Peteghem benoemd tot minister. Dientengevolge heeft hij geen zitting meer in het Vlaams Parlement.

De opvolger die in aanmerking komt om hem voor de duur van zijn ministerambt te vervangen, is de heer Stijn De Roo.

De geloofsbrieven van de heer Stijn De Roo werden reeds goedgekeurd in de plenaire vergadering van 23 september 2019. Het administratieve onderzoek heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

Ik roep de heer Stijn De Roo uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit aan het spreekgestoelte de eed af te leggen, die luidt als volgt: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

– *Stijn De Roo legt de eed af.*

Mijnheer De Roo, ik geef u akte van uw eedaflegging. *(Applaus)*

Namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN ORDE

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, ik zou graag bij motie van orde het woord nemen om de heel eenvoudige reden dat ik vind dat in de politiek lijnen ook van belang zijn. Ik richt me heel expliciet tot de leden van de Vlaams Belangfractie. Ik heb hier een reactie mee van Bart Claes, uw collega uit de fractie en ook voorzitter van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken in dit Vlaams Parlement, die gaat over de aanstelling van mijn goede collega Petra De Sutter. Ik lees die even voor: "Crazy Calvo mag dan geen minister zijn, hetgeen in de plaats komt is eigenlijk nog erger. Transgender Petra De Sutter is de verpersoonlijking van het cultuurmarxisme. Deze persoon wil alle fundamenteën van onze westerse samenleving vernietigen en vervangen."

Voorzitter, dit is niet mijn Vlaanderen, en ik hoop dat dit niet óns Vlaanderen is. Ik denk dat het belangrijk is om te onderstrepen dat mevrouw De Sutter een

tweet de wereld in heeft gestuurd die bijzonder goed gedeeld is en waar buitenlandse media de opmerking hebben gemaakt: 'Het lijkt in België de normaliteit te zijn.' En dat is het ook. Daar zouden we fier op moeten zijn. Dit land en ook Vlaanderen heeft vooruitgelopen om mensenrechten te beschermen in een liberale democratie die we nog altijd een warm hart toedragen.

En dan, collega's van het Vlaams Belang, vind ik dit ... Is dat de manier waarop jullie kijken naar dit nieuwe Vlaanderen? Dit is echt niet mijn Vlaanderen.

Wat mij nog het meeste raakt, is dat mensen die Petra De Sutter kennen, weten dat het gaat om een zeer competente politica. Als ik hier in het Vlaams Parlement het debat voer met de Vlaamse Regering, dan maakt het me niet uit vanwaar die mensen komen en wie ze zijn. Dan gaat het me vooral over hun competenties en over hetgeen ze doen. Daarover gaat het debat.

Wat bijzonder grof is, u ontmenselijkt haar: 'wat in de plaats komt'.

Ik richt me nu tot u, voorzitter. Ik weet dat u in een vorig leven ook alle rechten rond lgbtqi+ – ik heb daar wat op moeten trainen om dat in één keer gezegd te krijgen – van belang vond. U bent daar een voorvechter van geweest.

De voorzitter: Absoluut.

Björn Rzoska (Groen): Daar hebt u altijd applaus voor gekregen vanuit dit parlement.

Ik hoop, collega's, dat dat nog altijd het geval is. Ik roep u dan ook op, als eerste burger van Vlaanderen, als eerste burger in dit parlement, om afstand te nemen van dergelijke mensonterende en ontmenselijkende opmerkingen over een collega, die wat mij betreft een rode lijn ver overschrijden. (*Applaus bij Groen, de N-VA, CD&V, Open Vld, sp.a en de PVDA*)

De voorzitter: Ik ga eerst zelf even het woord nemen, want ik word persoonlijk aangesproken. Daarna zal ik het woord geven aan collega Janssens.

Collega Rzoska, u hebt gelijk dat ik altijd een voorvechter ben geweest van allerlei rechten, maar zeker ook van de lgbtqi-gemeenschap. Ik ken mevrouw De Sutter ook persoonlijk. Ik heb haar meerdere keren mogen ontmoeten tijdens prides in het buitenland, en vooral ook in Noord-Europa en in het Oostblok, waar het nog erg gesteld is met de rechten van die gemeenschap.

U weet dat er zoiets bestaat als vrijheid van meningsuiting, maar ik ben ook van oordeel dat een volksvertegenwoordiger natuurlijk ook altijd een voorbeeldfunctie heeft. Hij of zij moet altijd goed weten wat men zegt, wanneer men iets zegt en de manier waarop men iets zegt.

In ieder geval kan ik u meegeven, collega's, dat ik als persoon deze uitspraak alleen maar bijzonder verwerpelijk vind. (*Applaus bij de N-VA, CD&V, Open Vld, Groen, sp.a en de PVDA*)

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik wil minister De Sutter feliciteren met haar nieuwe mandaat. Ik ben ook blij om te horen dat de heer Rzoska namens de Vlaamse Groenfractie enthousiast is over de aanduiding van die ministers, want ik had de indruk dat dit voor een groot deel van de rest van zijn partij niet bepaald het geval zou zijn. (*Opmerkingen*)

Voor de rest, voorzitter, zal ik me daarover niet uitspreken, maar richt ik mij ook tot u. Ik wil dit ook doen bij motie van orde en dit laten agenderen op het Uit-

gebreed Bureau van aanstaande maandag. Als het de gewoonte gaat worden in dit parlement om bij motie van orde het woord te vragen en een minutenlang betoog te houden omdat een tweet van een parlements lid van een andere partij ... *(Opmerkingen)*

... omdat een tweet van een parlements lid ... *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): ... een parlements lid van een andere partij u niet zint, wel dan kan ik epistels meebrengen van tweets van andere fracties die mij niet zinnen en dan zal ik daar de komende woensdagen bij motie van orde in ellenlange betogen lezing van geven.

Het kan, wat mij betreft, niet dat in dit parlement, dat dient om de regering te ondervragen, tweets van andere parlementsleden ter discussie worden voorgelegd. Ik vind dat, meneer Rzoska, absoluut geen toonbeeld van fraai parlementair werk. Dat siert u absoluut niet! *(Applaus bij het Vlaams Belang. Opmerkingen)*

De voorzitter: Mijnheer Janssens, voor alle duidelijkheid: iedereen mag bij motie van orde het woord vragen. U kent mij, ik geef dan ook aan iedereen het woord. Ik ben de behoeder van jullie rechten in dit parlement. Ik heb al van verschillende fracties tweets geweten die hier circuleerden op grote pancarten en dergelijke meer. U hebt dit officieel geagendeerd op de agenda van het Uitgebreid Bureau. We zullen dat toevoegen. De griffier zal dat doen. Het is ieders recht om bij motie van orde het woord te vragen.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Bij dezen maak ik bij motie van orde graag gebruik van mijn recht om het woord te voeren en zou ik graag mijn absolute steun willen uitspreken namens mijn hele fractie voor mevrouw De Sutter als nieuwe minister. Ook wij waren bijzonder blij dat haar aanstelling eigenlijk gewoon gepasseerd is als een normaliteit. En zo hoort het ook! Daar is weinig 'fuss' over geweest en dat vinden wij alleen maar een zeer goede zaak. Dus ook wij vonden die tweet een totaal schandalige zaak. Ik ben het eigenlijk echt beu: het Vlaams Belang komt hier altijd zeggen dat ze geen problemen hebben met homo's en transseksuelen, maar in de feiten blijkt telkens opnieuw het omgekeerde. Het moet maar eens gedaan zijn met die hypocrisie! *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: Collega's, ik heb bij motie van orde de heer Rzoska het woord gegeven. Hij heeft zijn punt heel kort en duidelijk gemaakt. Ik heb mijn visie ook heel duidelijk gegeven. Ik denk dat ik niet duidelijker kon zijn dan dit. De heer Janssens heeft gezegd dat hij dit wil agenderen op het Uitgebreid Bureau. Ik stel voor dat we nu gewoon verdergaan met de agenda en dat we dit punt verder bespreken op het Uitgebreid Bureau.

Het incident is gesloten.

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de samenstelling

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 7 oktober 2020 delen de heren Peter Van Rompuy, voorzitter van de CD&V-fractie, en Stijn De Roo mee dat de heer Stijn De Roo vanaf zijn eedaflegging deel uitmaakt van de CD&V-fractie.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de N-VA-fractie worden vanaf 19 oktober 2020

in de Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid de heer Lorin Parys en mevrouw Sarah Smeyers als vast lid vervangen door de heren Arnout Coel en Karl Vanlouwe en de heren Arnout Coel en Axel Ronse als plaatsvervangend lid door mevrouw Kathleen Krekels en de heer Lorin Parys,

voor de CD&V-fractie zijn

in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie de heer Vincent Van Peteghem als vast lid vervangen door de heer Stijn De Roo,

in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering de heer Koen Van den Heuvel als vast lid vervangen door mevrouw Katrien Partyka en mevrouw Katrien Partyka als plaatsvervangend lid door de heer Koen Van den Heuvel en

in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie de heer Vincent Van Peteghem als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Stijn De Roo en

voor de Open Vld-fractie is

in de Commissie voor de Vervolgingen mevrouw Carina Van Cauter als vast lid vervangen door de heer Willem-Frederik Schiltz.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 22 september 2020 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat die vergadering ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 23 september 2020 deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat die assemblee zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 23 september 2020 deelt de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mee dat die raad ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de resultaten van het Overlegcomité

ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de bestrijding van het coronavirus

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, gisteren werden er door het Overlegcomité nieuwe coronamaatregelen genomen, met als uitgangspunt: de economie moet blijven draaien en de scholen moeten open kunnen blijven. En daar ben ik het absoluut mee eens, maar daarvoor geeft men alweer een zware klap aan de horeca. Voor cafés wordt het sluitingsuur vervroegd van 1 uur naar 23 uur, zogenaamd omdat ze hotspots van besmettingen zijn. Maar op basis waarvan is die beslissing genomen? Hoeveel besmettingen zijn er al effectief vastgesteld in de horeca? Is er überhaupt bewijs dat als cafés vroeger sluiten, dat ook maar één besmetting minder zal opleveren? Neen, die maatregel bevestigt voor mij alleen de indruk dat Vlaanderen moet boeten voor Brussel. Want voornamelijk in de gemeenten Molenbeek, Schaarbeek en andere Brusselse migrantenclaves worden de coronamaatregelen massaal niet nageleefd en kleuren de cijfers donkerrood. En dan heeft men het in politiek correcte kringen eufemistisch over 'moeilijk bereikbare groepen'. Men durft het probleem niet eens bij naam te noemen. En daar moet heel het land dan voor opdraaien.

Minister-president, waarom zegt men niet gewoon dat het gaat om grote groepen Afrikaanse en Noord-Afrikaanse migranten die geen gezag, geen autoriteit, geen regels aanvaarden? Dat men die zaken onder de mat veegt, daar worden nu tienduizend Vlaamse café-uitbaters het slachtoffer van. En de volgende vraag zal niet zijn om hoe laat een café de deur moet sluiten, maar hoeveel cafés definitief de deuren moeten sluiten wegens een faillissement.

Dat verzwijgen van de echte problemen, minister-president, zijn de Vlamingen beu. Ik ben het beu. Waarom zegt u niet gewoon waar het op staat? Waarom legt u de verantwoordelijkheid niet bij de lakse, weggijkende politici in Brussel, die de problemen niet durven aan te pakken, uit angst voor hun electorale allochtone achterban? Waarom verdedigt u in hemelsnaam de belangen van de Vlaamse horeca niet? Café-uitbaters in Vlaanderen verdienen meer respect en meer steun van hun Vlaamse Regering. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, gisteren zijn er verstrengingen aangekondigd voor heel het land. Vandaag, zonet, zijn er door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering drastische maatregelen aangekondigd voor Brussel zelf. Die verstrengingen zijn ook nodig om het virus in te dijken en vooral om erger te voorkomen, maar het is en blijft natuurlijk een moeilijke boodschap, in de eerste plaats voor de horeca. Maar ook voor gezinnen – denk maar aan communievieringen en dergelijke meer – blijft het een moeilijke boodschap.

Het is op dit ogenblik ook belangrijk om te kijken hoe we de mensen beter kunnen motiveren. Er is al enkele weken sprake van een systeem van kleuren-codes en een barometer. Dat kan helpen om mensen te motiveren om de regels te respecteren. Als men het goed doet, worden de regels opnieuw versoepeld. Ten tweede geeft dat systeem ook de mogelijkheid om daar in te grijpen waar het virus het meest circuleert, om zo min mogelijk maatregelen te moeten

nemen voor heel het land, maar zich te kunnen concentreren op die regio's waar het virus het meest aanwezig is.

Deze morgen heb ik professor Vlieghe op de radio gehoord. Zij heeft gezegd dat het systeem eigenlijk klaar is. Het is het Overlegcomité dat nu beslist. Wanneer zou het Overlegcomité dit systeem kunnen uitrollen? Op welke manier kunnen we dat goed afstemmen op de kleuren codes die al bestaan, bijvoorbeeld in Vlaanderen, voor het onderwijs en voor cultuur?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Bedankt voor de vragen, collega's. Ik wil eerst even benadrukken dat er in het beheren van de coronacrisis een voor Vlaanderen toch wel belangrijke evolutie is, namelijk dat het Overlegcomité nu in de sturende positie zal zitten. Het Overlegcomité zal weer in zijn oude, proportionele samenstelling fungeren. Eergisteren was dat nog niet het geval, gisteren wel.

Een proportionele samenstelling, dat wil zeggen: evenveel leden van de Federale Regering als leden van gewesten en gemeenschappen, en binnen het geheel van de gewesten en de gemeenschappen twee voor Vlaanderen, één voor Wallonië, één voor de Franse Gemeenschap en twee voor Brussel, de minister-president en iemand van de andere taalrol, dus in dit geval ook een Vlaming. De Duitstalige Gemeenschap is aanwezig en kan in dat Overlegcomité enkel stemmen als het over een belangenconflict gaat waar de Duitstalige Gemeenschap in betrokken is. Dat om even het kader te schetsen, een totaal ander kader, wat mij betreft, dan het kader van de Nationale Veiligheidsraad. Dit is een proportionele samenstelling.

Mijnheer Janssens, de cijfers zijn in heel het land enorm gestegen, ook in Vlaanderen. Er is nog een provincie in Vlaanderen die niet in de zone komt die later oranje zou zijn op de barometer, op die barometer kom ik straks nog terug. Vandaar dat er een beperkt aantal, weliswaar een zeer beperkt aantal bijkomende verstrengingen zijn doorgevoerd. Op tafel lag het voorstel om te verstrengen voor restaurants en cafés. Mijn indruk is dat de maatregelen in de restaurants in Vlaanderen, een uitzondering niet te na gesproken, naar de letter van de wet worden toegepast. Ik zie dan ook totaal geen reden voor een passe-partout voor iedereen. Een restaurantgeven is trouwens iets totaal anders dan een cafégeven.

Volgens de specialisten van Sciensano ligt de bron van besmettingen inderdaad bij het cafégebeuren, vooral laat op de avond. Mijnheer Janssens, u gaat ongetwijfeld ook af en toe op café. De sfeer in een café om 11 uur 's avonds kan grondig verschillen van die om 1 uur 's nachts. Vandaar dat we een beperkt aantal maatregelen hebben genomen die zich toespitsen op twee plaatsen. Zo moeten de cafés twee uur vroeger sluiten. Ik besef dat dat heel erg vervelend is voor de caféwereld maar is dat nu een aanslag op de caféwereld? Daar durf ik toch wel vragen bij stellen. Ik wil u er ook aan herinneren dat wij al honderden miljoenen euro in de horeca hebben gestopt gedurende de laatste zes maanden. Er is enorm veel geld gegaan naar de ondersteuning van de horeca en Horeca Vlaanderen is ons daar ook bijzonder erkentelijk voor.

Een tweede verstrenging gaat over de bewuste persoonlijke contacten die men kan hebben. Dat waren er vijf per gezinslid, nu nog drie. Men mag nog vier mensen thuis ontvangen en men mag nog met vier mensen tegelijkertijd aan één tafel op café zitten. De basis daarvan is dat het cafégebeuren en het samenkomen bij mensen thuis een oorzaak zijn van de verspreiding van het virus. We moesten daar dan ook op ingrijpen voor een maand in de hoop dat het aantal dan gereduceerd is. De maatregelen gelden voor een maand omdat de incubatietijd van het virus tien à veertien dagen bedraagt.

Een ander element is de barometer die al een tijdje geleden is voorgesteld door Celeval. Daar zijn een aantal vragen over gesteld maar ik denk dat de parameters nu als dusdanig wel min of meer klaar is. Maar wanneer we de barometer aankondigen, dan moeten we ook de situatie in de verschillende kleuren, geel, oranje of rood verklaren en de maatregelen die daarbij moeten worden genomen. Daarnaast moet worden verduidelijkt hoe het per kleur zit met de verschillende protocollen die vandaag bestaan in de horeca, de cultuursector, de evenementensector enzovoort.

De voorzitter: Minister-president, kunt u afronden?

Minister-president Jan Jambon: Sommige van die protocollen hebben ook al een gradatie in zich, sommige niet. Dat ligt nu nog op tafel en wanneer die oefening is afgerond, zullen we de barometer afkloppen. Vraag me nu niet of dat nog veertien dagen of nog drie weken zal duren, maar we spreken in dat tijdsgewricht.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik weet niet wat er in de cafés in Brasschaat tussen 11 uur 's avonds en 1 uur 's nachts allemaal gebeurt, ik wil het misschien ook niet weten, maar in elk geval zie ik in de Limburgse cafés, waar ik kom, ook op die uren, geen exuberante dingen. Als u dan zegt dat twee uur vroeger sluiten nauwelijks een impact zal hebben voor de café-uitbaters, dan vraag ik u of u nog wel eens op café gaat, want ga die boodschap daar maar eens verkondigen. Luister maar eens naar de café-uitbaters die gisteren die maatregelen hebben vernomen en daar vandaag met heel veel kritiek op reageren.

Want wat ik nu zie, is een maandenlang aanslepende situatie in Brussel die maar niet wordt aangepakt, en hier en daar een hotspot in Vlaanderen waar men blijkbaar niet doelgericht gaat interveniëren. En nu gaat men een hele klas straffen voor de proppenschieters op de laatste bank die de leerkracht niet hard durft aan te pakken. Want we zien of lezen in onderzoeken dat we eind volgend jaar 23.000 faillissementen in ons land mogen verwachten, waarbij volgens onderzoek 76.000 jobs verloren zouden gaan.

We zien ook dat de grootste problemen zich in de horeca zullen voordoen: iets meer dan de helft dreigt daar kopje onder te gaan. Dan vraag ik u, voor die café-uitbaters die nu in mijn ogen veel te hard worden getroffen: hoe u gaat voorkomen dat daar massaal faillissementen zullen zijn? Hoe gaat u die de komende maand ondersteunen? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, net om gericht te kunnen optreden heb je die kleurenbarometer nodig. Dus ik hoor dat men nu aan het kijken is hoe we die zo eenvormig mogelijk kunnen maken door ze af te stemmen op de protocollen en de kleurencodes die al bestaan voor cultuur, evenementen, onderwijs en dergelijke meer. Ik denk dat dat een belangrijke oefening is om te komen tot eenduidige maatregelen. Want dat was het positieve van gisteren, denk ik: de Nationale Veiligheidsraad is weg en er is nu een Overlegcomité. Dat is weer een etappe minder. Zo kan er duidelijker en sneller worden gehandeld in deze coronacrisis.

Ik zou voor die kleurenbarometer ook willen vragen dat men dat elan aanhoudt en dat het toch snel vooruitgaat om de haarden te kunnen aanpakken daar waar ze zich bevinden.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister-president, ik heb hier in dit halfroond de voorbije maanden al heel vaak aangeklaagd dat Vlaanderen en de Vlaamse Regering enkel door de minister-president vertegenwoordigd was in die Nationale Veiligheidsraad, en dat dat niet eens verankerd is in het koninklijk besluit.

Dat het zwaartepunt nu verschuift naar het Overlegcomité tussen de federale overheid en de deelregeringen van de gewesten en gemeenschappen, is voor ons zonder meer een stap in de goede richting. Dat geeft Vlaanderen inderdaad meer gewicht in dat hele verhaal rond COVID-19. Wat ons betreft is dat in elk geval een belangrijke stap.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Collega's, ik ben blij dat er een frisse wind waait door het Overlegcomité, onder andere met Frank Vandenbroucke. Ik ben ook blij dat er goed wordt samengewerkt, en ik ben ook blij met de heldere communicatie. Ik denk dat echt iedereen daarop zit te wachten. Mensen hebben het sowieso moeilijk en ze zijn het beu, dus het moet echt duidelijk zijn wat wel en niet kan.

Die genomen maatregelen zijn echt voor niemand leuk, maar ze zijn wel nodig. En we moeten er nu samen door. Het is er al over gegaan, maar heel veel sectoren zijn nu opnieuw getroffen, minister-president. Mijn vraag is of Vlaanderen in bijkomende compensatiemaatregelen voorziet voor al die sectoren, om hen door die nieuwe periode te helpen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister-president, ik denk dat iedereen het erover eens is dat de presentatie gisteren een verademing was: helder, to the point, eenvoudig te begrijpen maatregelen. Ook de herinstallering van het Overlegcomité als sturend orgaan lijkt mij een heel goede zaak. Ik ben ook heel blij dat u ten aanzien van de collega's van het Vlaams Belang bevestigt dat de cijfers zich in heel het land manifesteren, en dat ze daar stijgen.

Wat ik ook heb gehoord, is de vraag waarom het voor de restaurants niet geldt en voor de cafés wel. U hebt aangegeven dat er binnen de horeca, en vooral in de cafés, een verhoogde besmettingsgraad is. Ik denk dat de bevolking, en zeker de café-uitbaters, dat moeten weten.

Ik denk dat wij allemaal fan zijn van de horeca. Ik denk dat hier niemand in dit halfroond zit die wil dat de horeca failliet gaat, niemand. De minister-president heeft het aangehaald: er zijn al miljoenen euro's uitgegeven om de horeca te steunen. En als het nodig is zullen we dat opnieuw doen.

Maar, collega Janssens, niemand heeft er baat bij om opnieuw de allochtone gemeenschap met alle zonden van Israël te beladen. Als ik u bezig hoor, is de allochtone gemeenschap verantwoordelijk voor de klimaatcrisis, de werkloosheid, de huizenprijzen, de verkeersongevallen, en als we niet opletten ook nog voor het feit dat het vandaag misschien regenachtig is.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Deze crisis pakken we niet aan door bepaalde bevolkingsgroepen de schuld te geven, deze crisis pakken we aan door te appelleren aan de verantwoordelijkheidszin van iedereen.

Minister-president, ik wil vragen dat deze regering de horeca toch zeker niet laat vallen, en dat we de cafés de nodige steun zullen bieden indien zij belangrijk omzetverlies lijden.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Heel opvallend bij het Vlaams Belang is dat wanneer mensen besmet raken, het Brusselaars of allochtonen zijn en wanneer ze een café hebben, het Vlamingen zijn. Beste Vlaams Belangers, dat virus raakt iedereen, welke afkomst je ook hebt, welke taal je ook spreekt of waar je ook woont. Maar vooral daar waar mensen dicht op elkaar wonen, daar treft het veel mensen. Dat is dus in Antwerpen, in Gent, in Brussel enzovoort.

Minister-president, de maatregel voor de cafés is uiteraard geen aanslag, maar heeft wel een heel zware impact voor de eigenaars van de cafés. Ik denk dat het nodig is dat er extra ondersteuning komt, want er zijn al miljoenen euro's uitgegeven, maar dat was voor maatregelen die al genomen zijn. Er worden nu opnieuw maatregelen genomen. Er zijn letterlijk tienduizenden mensen door geïmpacteerd. Vorige week hebben jullie hier 4,3 miljard euro voor het relanceplan aangekondigd. Ik snap nu niet goed dat u de vinger op de knip houdt om die mensen verder te ondersteunen en dat u al zegt dat er geen extra steun zal komen. Wilt u daarop terugkomen en alsnog de deur openzetten voor steun aan de uitbaters die door deze maatregelen zullen worden getroffen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord. U hebt zowaar zes minuten. U kunt zich volledig laten gaan.

Minister-president Jan Jambon: Ik ga die zes minuten absoluut niet vullen. Ik wil nog eerst aan collega Janssens het volgende zeggen. Ik weet niet of u deze morgen het nieuws hebt gevolgd, maar in Brussel is de situatie erger dan in de rest van het land. Brussel heeft dus bijkomende maatregelen genomen: alle cafés dicht. *(Opmerkingen van Chris Janssens)*

Het is ook pas de laatste dagen dat Brussel zo hoog gaat. *(Opmerkingen van Chris Janssens)*

Ja, u kunt altijd uw schouders ophalen, u kunt het licht van de zon ontkennen, maar begin augustus was er in Antwerpen een probleem. Er zijn plaatselijk in Antwerpen bijkomende maatregelen genomen, naar mijn persoonlijke mening veel te breed. De cirkel rond Antwerpen was veel te breed volgens mijn persoonlijke mening. Maar goed, er zijn toen gericht lokale maatregelen genomen.

Vandaag kijken we naar Luik, vanuit het Vlaams Parlement niet als verantwoordelijken, maar we kijken wel naar Luik, en we zien dat de situatie daar de maatregelen gaat overstijgen. De vraag van het Overlegcomité was ook om, wanneer de huidige tendens in Luik zich effectief doorzet, daar ook bijkomende maatregelen te nemen.

Er is afgesproken dat wanneer lokale maatregelen nodig zijn, de gouverneur in samenspraak met de minister van Binnenlandse Zaken maatregelen neemt. Waarom in samenspraak met de minister van Binnenlandse Zaken? Omdat je theoretisch drie types gouverneur kunt hebben: een gouverneur die te laks zou zijn, een gouverneur die de juiste maatregelen neemt en een gouverneur die een 'overshoot' doet. Het is door de samenspraak met de minister van Binnenlandse Zaken dat we denken dat dat gekalibreerd zal worden naar de juiste maatregelen op het juiste moment. De gouverneur en de minister van Binnenlandse Zaken kunnen samen het territorium binnen de provincie bepalen waar ze die maatregelen van kracht laten worden. Die fijnmazigheid zit in het systeem ingebakken. U kunt zeggen dat dat al eerder had moeten gebeuren. Ja, als we het allemaal op voorhand hadden geweten, dan hadden we waarschijnlijk hier en daar anders geageerd.

Ik hoor de vraag naar bijkomende steun voor de horeca. De Vlaamse Regering heeft van in het begin het motto gehuldigd dat wij niet elke euro verlies willen

bijpassen. Dat is onmogelijk, dat kunnen we de belastingbetaler echt niet aandoen. Maar we willen ook geen faillissementen, we willen bedrijven in de ruimste betekenis van het woord, die gezond waren voor de coronacrisis, door de crisis heen helpen. Dat zullen we monitoren bij wijze van spreken van dag op dag en dus ook ons beleid daaraan aanpassen. Ik zeg het nog eens, ik wil geen valse verwachtingen scheppen, wij gaan niet de laatste euro verlies dichtrijden. Dat is onbetaalbaar en ik hoop dat niemand dat verdedigt.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, dat Overlegcomité was voor het eerst met de federale premier van de Vivaldiregering, waarvan uw twee Vlaamse coalitiepartners, CD&V en Open Vld, u een mes in de rug hebben gestoken. *(Rumoer)*

Dat Overlegcomité was voor mij ook een test om te zien of u daar de belangen van de Vlamingen assertief zou verdedigen. U bent in die test niet geslaagd omdat u, wat mij betreft, de Vlaamse café-uitbaters in de steek laat. Zelfs die café-uitbaters die zich de voorbije maanden scrupuleus aan de regels hebben gehouden, worden nu als coronabesmettingshaarden voorgesteld. Ik vind dat geheel onterecht. En ja, ik roep ook alle Vlamingen op om zich aan de regels te houden. Iedereen kent de regels of zou ze intussen moeten kennen. Maar ik kom ook op voor die horecaondernemers die nu al maandenlang zitten te ploeteren om overeind te blijven, die allerlei maatregelen nemen om hun cafés aan te passen aan al die voorziene maatregelen, die allemaal doen wat gevraagd wordt, en die nu door de politiek en ook door de Vlaamse Regering in de steek worden gelaten. Als we daar de komende maanden een sociaal en economisch bloedbad gaan zien, dan zullen de Vlaamse partijen in deze regering daar ook verantwoordelijk voor zijn. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, ik heb vooral gehoord dat u aan het einde hebt gezegd dat u de situatie in de horeca van dag tot dag zult monitoren om te zien of een aantal steunmaatregelen die we in het verleden hebben genomen en die intelligent in elkaar zaten, waarbij een bepaald omzetverlies leidde tot een bepaalde steunmaatregel, ook in de toekomst nodig zouden zijn. De maatregelen nu zijn voor een maand, dus laten we goed opvolgen hoe het verloopt, en als het echt nodig zou zijn, kunnen we misschien alsnog beslissen om te steunen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stijn Bex aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de transfer van coronapatiënten naar Aalst en de reactie daarop van de lokale burgemeester

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Voorzitter, minister, collega's, als wij deze gezondheidscrisis het hoofd willen bieden, dan hebben we nood aan goede afspraken en aan heel veel solidariteit. Daarom is er een spreidingsplan opgemaakt dat ervoor moet zorgen dat alle ziekenhuizen in deze periode zowel de covidpatiënten kunnen verzorgen als hun normale medische zorg kunnen blijven garanderen. Ik denk dat dat een heel belangrijk plan is, en dat we er alle belang bij hebben dat dat kan worden gerealiseerd.

Dan stellen we vast dat de burgemeester van de stad Aalst, Christoph D’Haese, zegt: “De grenzen van onze medische solidariteit zijn bereikt.” Collega’s, laat dat eventjes inzinken: de grenzen van de medische solidariteit zijn bereikt. Brusselaars zijn niet meer welkom in de Aalsterse ziekenhuizen.

Mijnheer D’Haese staat niet alleen. Hij heeft vanochtend bijval gekregen in de commissie Brussel en de Vlaamse Rand van collega Laeremans, die aan de minister vroeg of er in Brussel niet in extra capaciteit kan worden voorzien, zodat die Brusselaars met covid in Brussel kunnen blijven. Collega’s, als Brusselaar doet me dat pijn, maar als Vlaming vind ik het beangstigend dat dit signaal wordt gegeven door Vlaamse politici. Dat is niet het Vlaanderen zoals ik dat ken. Gelukkig is dat ook niet het Vlaanderen zoals het is, want de Aalsterse ziekenhuizen hebben meteen laten weten dat ze het niet eens zijn met de burgemeester en dat ze wel hun rol willen blijven spelen.

Minister, ik wil u vandaag toch de duidelijke vraag stellen: hoe reageert u op burgemeesters die die solidariteit, die die afspraken naast zich neer willen leggen, en hoe gaat u die solidariteit in Vlaanderen garanderen?

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Bex, dank u wel voor uw vraag. Ik heb ook de uitlatingen van de burgemeester van Aalst gehoord. Ik heb begrip voor zijn bezorgdheid, maar geen begrip voor de manier waarop hij die bezorgdheid heeft geuit. Ik ben zelf heel lang burgemeester geweest, ik ben dat nog altijd, en ik begrijp dat op een zeker moment, als die coronacijfers stijgen, een burgemeester de bezorgdheid daarover uit, zich ook vragen stelt, oproept tot burgerzin, betrokken is in dat debat, geëngageerd is. Wat ik echter niet kan begrijpen, is dat je dan vele stappen verder gaat, dat je de uitspraak doet dat de grenzen van de medische solidariteit bereikt zijn en dan ook een woord als ‘transfers’ gebruikt, dat natuurlijk een heel specifieke betekenis heeft in deze context.

Ik vind dat onverstandig en onjuist, en het zaait ook verwarring, op een moment dat alle overheden, onze eigen Vlaamse Regering, samen met de Federale Regering, in verschillende politieke samenstellingen, en met lokale besturen, moeten samenwerken om die grote medische crisis de baas te kunnen. Het gaat ook regelrecht in tegen het spreidingsplan, een spreidingsplan dat is gemaakt om iedereen in dit land, of die nu covidpatiënt is of niet, de juiste medische zorgen te kunnen geven. De federale overheid heeft dat spreidingsplan gemaakt en geïnstalleerd om, wanneer een ziekenhuis meer dan 15 procent covidpatiënten op intensieve zorgen heeft, over te kunnen gaan tot spreiding, zodat iedereen, ook al ben je bijvoorbeeld een hartpatiënt die dringend een operatie nodig heeft, nog altijd terecht kan in elk ziekenhuis.

Dat is gebaseerd op solidariteit, maar ook op wederkerigheid, en voor iemand die burgemeester is, is dat geen ongewoon systeem. We kennen dat. We kennen dat bijvoorbeeld voor de brandweer. Wanneer er ergens een heel grote calamiteit ontstaat, komen brandweerwagens van elders helpen. Wanneer er een risicomatch is, dan komen politieagenten van elders te hulp. Als er een grote manifestatie is, zoals carnaval, dan komen politieagenten van elders te hulp, wat op dat moment concreet betekent dat er in de eigen gemeente minder veiligheidsdiensten aanwezig zijn. Als er morgen bijvoorbeeld in Aalst een grote calamiteit is, dan zal men op datzelfde systeem van solidariteit kunnen rekenen.

Ik vind ook dat het de eenduidige communicatie ondergraaft die nodig is in het beheer van de crisis. Het merkwaardige is natuurlijk ook dat de burgemeester zelf niet bevoegd is, het is een federaal plan. Blijkbaar wisten de raad van bestuur en de directie van het ziekenhuis niet dat dit zou worden gecommuniceerd.

De voorzitter: Kunt u afronden, alstublieft?

Minister Bart Somers: Ik rond af, voorzitter.

Wat we op dit moment vooral nodig hebben, is burgerzin van iedereen en ook solidariteit. Je kunt nooit mensen veroordelen wanneer ze ziek worden. Mensen zijn verantwoordelijk om de regels te respecteren, maar dan nog kunnen ze patiënt worden. Als je patiënt bent en je je dan op een of andere manier, rechtstreeks of onrechtstreeks, slachtoffer laat maken van een beleid van je eigen stad of regio: dat staat haaks op het Vlaanderen waar wij voor staan, en op de solidariteit die noodzakelijk is om de crisis aan te pakken.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Minister, ik ben blij met uw antwoord en met uw krachtige veroordeling van dat gebrek aan solidariteit. Ik wil ook de hoop uitdrukken dat die veroordeling wordt gedeeld door de collega's van meerderheid en oppositie, en zeker ook door de collega's uit Aalst die in dit parlement vertegenwoordigd zijn.

De taal die over Brussel wordt gebruikt – we hebben er daarnet nog een voorbeeld van gekregen –, is niet onschuldig. Er zijn collega's die niet liever zouden willen dan dat er een muur rond Brussel wordt gebouwd. Ze vergeten wat Brussel voor Vlaanderen betekent. 30 procent van de patiënten in Brusselse openbare ziekenhuizen zijn mensen van buiten Brussel. In 2019 zijn er 538 patiënten uit Aalst behandeld in Brusselse ziekenhuizen. Die solidariteit is er en die is wederkerig, en dat moet ook zo blijven.

Minister, gaat u de lokale besturen beter informeren over dat spreidingsplan? Want blijkbaar is er bij sommige burgemeesters nog een zekere onwetendheid.
(Applaus bij Groen)

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Het is al te gemakkelijk en goedkoop om nu hysterisch te doen over de uitspraken van mijn streekgenoot, de burgemeester van Aalst, Christoph D'Haese. Collega Bex, in plaats van uw tijd te verdoen met dit soort van vragen had u beter eens wat vragen gesteld aan uw groene collega's Elke Van den Brandt en Alain Maron van Ecolo. Het is door het schuldig verzuim van deze ministers van Gezondheid van Groen en Ecolo dat er zich nu in Brussel een gezondheidsramp voltrekt. Het is niet Christoph D'Haese die ervoor verantwoordelijk is dat er zoveel Brusselaars in het ziekenhuis belanden, het zijn uw partijgenoten, mijnheer Bex.

Ik weet wel dat er nu geen juridische grond is om Brusselaars te weigeren in het ziekenhuis in Aalst en dat iedereen verzorging verdient, maar het mag wel eens gezegd worden dat het onaanvaardbaar is dat de gezondheidszorg voor onze Vlaamse mensen in het gedrang komt omdat deze Groenpolitici hun islamitische achterban niet terecht durven te wijzen en hun plicht niet doen. Ik steun dan ook het signaal van de burgemeester van Aalst. (Applaus bij het Vlaams Belang)

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Om ervoor te zorgen dat iedereen de nodige gezondheidszorg kan krijgen en dat onze gezondheidszorg de nodige pieken kan opvangen, is er solidariteit nodig. Het is net daarom dat er wordt gewerkt met ziekenhuisnetwerken. De coronacrisis zet dat natuurlijk allemaal op scherp, want om ervoor te kunnen zorgen dat mensen die COVID-19 hebben opgelopen en dat ook mensen die om andere redenen zorgen nodig hebben, op een goede manier kunnen worden verzorgd, is die solidariteit meer dan ooit nodig.

Het is daarom heel erg te betreuren dat politici die onderuithalen. Politici zouden net moeten zorgen voor meer solidariteit in plaats van ze onderuit te halen. Ze zouden de mensen moeten geruststellen in plaats van angst aan te wakkeren. Daarom sluit ik me namens onze fractie heel graag aan bij het krachtige signaal dat de minister hier heeft gegeven. *(Applaus bij CD&V en Open Vld)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Beste parlementsleden van de N-VA, jullie burgemeester in Aalst wil dus Brusselse coronapatiënten weigeren omdat de medische solidariteit haar grenzen heeft bereikt. Is dat de nieuwe aanpak: eigen corona eerst? Denken we nu echt dat dat virus zich daar iets van aantrekt? Denken we nu echt dat corona stopt aan de taalgrens?

En bovendien, die burgemeester D'Haese – wees gerust: het is geen familie van mij – is uitgerekend de man die in de Kamer is komen vertellen over 'de' of 'het' virus. Hij is de premier de mantel komen uitvegen omdat zij niet wist of het 'de' of 'het' virus was. Collega's van de N-VA, ik heb een vraag voor jullie. Is het 'de' of 'het' asociale burgemeester? Ik denk dat dit een veel nuttiger vraag is vandaag. We gaan dat coronavirus alleen maar klein krijgen als wij dat samendoen. Met jullie bekrompen nationalisme gaan wij er niet geraken, geraken wij geen millimeter verder. Samen sterk! Tous ensemble! *(Opmerkingen van Karl Vanlouwe)*

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Laat mij duidelijk zijn: iedereen heeft recht op de gepaste zorg en niemand zal ooit geweigerd worden in een ziekenhuis. Het spreidingsplan wordt gewoon uitgevoerd. Maar wij kunnen toch niet doof blijven voor de irritaties van een burgemeester die op zijn grondgebied elke dag de effecten van het Brusselse beleid ondergaat. Brussel concurreert vandaag met de slechtste coronacijfers van heel Europa. De Brusselse politici hebben veel te lang gedanst op de rand van de vulkaan alvorens in te grijpen. Dan begrijp ik wel dat er een zekere vorm van frustratie is. Collega Bex, ik moet uw branie wel bewonderen om hier als parlements lid voor Groen met de vinger te komen wijzen, terwijl uw collega, Elke Van den Brandt, in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verantwoordelijk is voor het welzijn. Zij is daar al heel lang 'mission in action'. We zien dat de contacttracing in Brussel duizenden telefoons achterstaat. Onze oproep is dat elk beleidsniveau tijdig de nodige maatregelen neemt. Laat ons samen ervoor zorgen dat iedereen altijd de zorg krijgt waar hij recht op heeft. Dat is het standpunt van mijn fractie, en daar mag u op rekenen in deze Vlaamse Regering, in dit Vlaams Parlement. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): U ziet nu wat 'Vlaanderen eerst' betekent voor de N-VA. Ziekenhuizen in Brussel helpen jaarlijks duizenden patiënten uit heel het land, en die ziekenhuizen laat je nu in de steek. Moet Brussel vandaag schakelen? Ja, absoluut, en dat hebben wij ook gedaan. Maar mag een burgemeester patiënten weigeren? Zeker niet. Dit is geen probleem in de echte wereld. De Brusselse ziekenhuizen hebben zelf gezegd dat er geen probleem is. Het is vooral een probleem in de wereld van de N-VA, die een symbool creëert en de mensen tegen elkaar opzet. *(Rumoer)*

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Jawel, jullie zaaien verdeeldheid, en dat is wat de heer D'Haese heel duidelijk heeft bedoeld. Ik hoop echt dat de andere N-VA-burgemeesters twee keer nadenken voor ze dit soort domme uitspraken doen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Met het laatste dat de heer Parys heeft gezegd, ben ik het eigenlijk volkomen eens: elk beleidsniveau moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Je kunt er een debat over voeren of men federaal, regionaal, Vlaams meer of minder moet doen. Maar je voert dat debat niet op de kap van de patiënt. Je suggereert niet dat patiënten misschien wel eens zouden kunnen worden geweigerd in een ziekenhuis omdat ze van een regio of een gemeente komen waar het beleid niet goed of niet goed genoeg zou zijn. Dat kun je niet maken. Dat creëert heel veel ongerustheid. Dat is fundamenteel onrechtvaardig en hoogst onverstandig. Het staat ook heel haaks op het beleid dat wij voeren met het federale spreidingsplan, waarin volgens mij de juiste keuzes worden gemaakt. Het plan garandeert dat als er ergens een opstoot is die men misschien slecht of niet proactief genoeg beantwoord heeft, de patiënten daar nog steeds de garantie hebben op een goede medische verzorging. Vanuit Brussel heeft men nu patiënten gestuurd naar Vilvoorde, Mechelen, Aalst en Gent, maar slechts tot op een bepaald niveau, zodat ook daar de goede medische zorgen niet onder druk zouden komen te staan. Dat is een zeer goed systeem, gebaseerd op solidariteit, waarbij de burgers, ongeacht in welke gemeente of stad ze wonen, de beste medische zorg gegarandeerd wordt.

Ten tweede geloof ik ook dat wanneer politici signalen moeten zenden in deze tijd, we dat vooral moeten doen op een manier waarbij we geen verwarring creëren bij de burgers. Als we gisteren blij waren met de communicatie, waar in het Overlegcomité onze regering samen met de andere regeringen een aantal heldere afspraken maakt en die ook helder communiceert, dan is het niet verstandig om daar door te fietsen met uw eigen individuele interpretatie van wat er zou moeten gebeuren en niet. Ik vind dat niet verstandig. Wat we nu vooral nodig hebben, is niet zoeken naar een zondebok, is niet op een moment van crisis gaan stigmatiseren en culpabiliseren, maar uitgerekend een burgemeester weet dat je net vandaag iedereen nodig hebt, dat je iedereen mee in bad moet krijgen, iedereen op zijn burgerzin moet kunnen appelleren, om door die crisis te geraken.

Gelukkig heeft de burgemeester van Aalst vandaag al zijn uitspraken genuanceerd en gecorrigeerd, dus voor mij is dat incident eigenlijk ook wel afgesloten. Maar dit was een hoogst ongewenst signaal, hoogst ongewenst! Het zet onnodig mensen tegen elkaar op, het ondergraaft de eenheid van commando, en het geeft het gevoel aan patiënten dat ze schuldig zijn. Patiënten zijn nooit schuldig! Elke burger heeft verantwoordelijkheid, elke burger moet de regels volgen, maar ook als je alle regels volgt, kun je toch nog besmet raken. Tegen die mensen rechtstreeks of onrechtstreeks zeggen dat ze een probleem zijn, dat gaat niet. Dat systeem van solidariteit dat we kennen, moeten we overeind houden.

Wat ga ik doen? Ik denk dat ik als minister van Binnenlands Bestuur nog eens een goede briefing ga geven aan onze burgemeesters over hoe dat veiligheidssysteem juist in elkaar zit. Maar tegelijkertijd wil ik toch nog eens benadrukken dat het overgrote deel van de burgemeesters – en trouwens collega D’Haese ook in zijn dagdagelijks beheer van de crisis – zijn job uitstekend doet, met veel verantwoordelijkheidszin, over de partijgrenzen heen.

Alleen denk ik dat we hier enige zelfbeheersing aan de dag moeten leggen om niet mee te gaan in de gemakkelijke vluchtheuvel. Op een moment dat er een crisis is – dat heeft men altijd al gezien, altijd en overal, ook in de geschiedenis, ook elders –, is de gemakkelijkste vluchtheuvel de zondebok. Daar moeten we voor opletten. We hebben elkaar nodig, we hebben solidariteit en burgerzin nodig. Ik zou dus een oproep willen doen aan alle burgemeesters om die lijn heel

goed te bewaken, hun bezorgdheid te uiten, maar nooit op de kap van patiënten, nooit op de kap van de medemens. (*Applaus bij Open Vld, CD&V en Groen*)

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Collega Parys, u zegt: laat elk beleidsniveau doen wat moet. Elk beleidsniveau mag daar inderdaad wat bescheidenheid aan de dag leggen. We zijn met een crisis geconfronteerd waar ook Vlaanderen niet perfect van wist hoe we ermee moesten omgaan. We hebben dat met vallen en opstaan moeten leren; dat zien we elke dag nog in de coronacommissie.

Brussel heeft vorige week de maatregelen verstrengd, Brussel neemt vandaag veel strengere maatregelen dan die we in Vlaanderen zullen kennen. Dat is een goede zaak, want het is nodig.

Ik zie vandaag dat de burgemeester van Aalst met zijn uitspraken hier enkel bijval krijgt van de collega's van het Vlaams Belang en misschien is dat veelzeggend. Ik ben blij dat die solidariteit tussen de steden in België, tussen de regio's in België, hier een groot draagvlak heeft. We hebben zelfs internationale solidariteit op dit vlak nodig, laat het ons tenminste in ons eigen klein landje doen. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Roosmarijn Beckers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de oproep aan ouders om bij te springen op school wegens een dreigend leerkrachtentekort

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het inzetten van ouders op school voor opvang

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Minister, een scholenkoepel in Hasselt roept op om een soort van ouderplatform op te richten, omdat ze vrezen dat er een tekort aan leerkrachten zal komen volgende winter. Er is een structureel lerarentekort in Vlaanderen. In de winter zien we sowieso veel uitval wegens ziekte, maar nu komt daar corona bovenop, corona dat mensen ziek zal maken, maar er ook voor zal zorgen dat er leerkrachten in quarantaine moeten gaan, waardoor er dus een tekort zal ontstaan.

Onze leerkrachten en scholen zijn flexibel, dat hebben ze al getoond, en er worden allerlei oplossingen gezocht. Er worden grote klassen gemaakt met co-teaching, er worden directeurs voor de klas gezet, er wordt van alles gedaan, er wordt samengewerkt met hogescholen, met lerarenopleiders, maar nog dreigt er een tekort.

Minister, u hebt er een halszaak van gemaakt om de onderwijskwaliteit van ons Vlaanderen te verbeteren. Dat is ook absoluut nodig. Maar we hebben de coronacrisis gehad, met de lockdown die tot leerachterstand heeft geleid. Als we nu ook nog eens ouders voor de klas zullen zetten, dan wordt de situatie helemaal dramatisch. En dan praat ik nog niet over het virologische risico dat het binnenbrengen van die ouders in de scholen met zich meebrengt.

Minister, wat zult u doen om te voorkomen dat we deze winter met een acuut tekort aan leerkrachten zitten?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, minister, vooreerst vind ik het belangrijk om nog eens te zeggen hoe goed u er samen met alle partners in het onderwijs voor hebt gezorgd dat de scholen open zijn. Corona maakt ook dat de scholen op dit moment moeten vaststellen dat een aantal leerkrachten uitvallen. Misschien hebt u al recentere cijfers, minister. Maar de cijfers van vorige week tonen dat 0,41 procent van de leerkrachten in quarantaine zit. Dat zijn 681 personeelsleden op de 164.241. Collega's, geeft toe: eigenlijk is dat beter dan we allemaal hadden gevreesd.

Desalniettemin stel ik vast dat een aantal scholen vooruitkijken. Zij zeggen: 'Het zal misschien erger worden, de wintergriep komt eraan en dat zal ons voor de uitdaging zetten dat veel meer leerkrachten afwezig zullen zijn op school, door ziekte of door quarantaine.' In secundaire scholen heb je nog de kans om wat te schuiven met leerkrachten, maar als er in lagere scholen – zeker in kleinere lagere scholen – op een bestaande vijf leerkrachten afwezig zijn, dan heeft dat een grote impact. Ik heb in de krant gelezen dat in Limburg, maar ook in mijn streek, in Sint-Niklaas, leerkrachten en directeurs zich daarover wel wat zorgen maken.

Er werd net de oproep geschetst aan ouders en grootouders – persoonlijk lijkt het mij geen goed idee om de grootouders naar de school te halen – om mee in opvang van de leerlingen te voorzien indien er te weinig leerkrachten zouden zijn.

Minister, ik heb een heel concrete vraag. In de totaliteit van wat op ons afkomt, welk initiatief zult u nemen om voor voldoende personeel te zorgen? En vooral, hoe kunnen we die scholen openhouden in het belang van de leerlingen en ook van de ouders, die anders op zoek moeten naar opvang, indien de scholen zouden sluiten? Ik dank u.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U haalt de casus van Hasselt aan. Ik begrijp die bezorgdheid. Je kunt niemand verwijten vooruit te denken naar situaties waarin er zich een probleem zou stellen. Want voor alle duidelijkheid: vandaag stelt er zich geen probleem, ook niet in Hasselt. Die directeur in kwestie heeft gewoon gedacht: mocht er zich een capaciteitsprobleem stellen, hoe zou ik daarop kunnen anticiperen? Dat is dus vanuit de beste intenties.

Wat is vandaag de situatie in het basisonderwijs om te kunnen inspelen op capaciteitstekorten, op een concreet lerarentekort? Daarvoor heeft men enerzijds het zogenaamde lerarenplatform, een soort van strategische reserve van leerkrachten die onmiddellijk beschikbaar zijn. Dat is één. En twee, daarnaast heeft elke school de beschikking over een soort potje van extra middelen dat kan worden ingezet om extra leerkrachten aan te werven.

Wat is vandaag de dag de status als het gaat over het lerarenplatform? 43 procent van de leerkrachten in het lerarenplatform zijn bezig met een lesopdracht, 57 procent is nog beschikbaar.

Verder is er een goed cijfer over de afwezigheid van de leerkrachten. Als ik kijk naar hetzelfde moment in 2019, in september, dan zie ik eigenlijk – en gelukkig maar – inzake afwezigheden geen verschil. Ik geef u de exacte cijfers mee. In 2019 waren er 8434 leerkrachten afwezig door ziekte. Vandaag, in september, zijn dat er maar 7182 door ziekte, maar wel 1400 op grond van de nieuwe code X die we hebben aangemaakt om de afwezigheden te kunnen legitimeren in het kader van corona. Samen maakt dat een verschil van 100. Dus ten opzichte van de 8400 afwezige leerkrachten in september 2019, zijn er vandaag netto ongeveer 100 leerkrachten meer afwezig. In totaliteit is dat dus geen groot probleem.

Maar u spreekt over de grote getallen. Deze cijfers verbergen de pieken, de scholen waar zich wel een probleem voordoet. Doordat u spreekt over de grote getallen, verdwijnt dat effect in het niets. Ik ben daar ook gevoelig voor. Ik heb in de schoot van ons onderwijsoverleg, de onderwijsclub, gezegd dat we daarvoor in een soort van brandweeroplossing moeten voorzien. Ik werk die ook uit. Tijdens de volgende vergadering ga ik daarover een voorstel doen, waarbij we er effectief voor kunnen zorgen dat er extra middelen ter beschikking worden gesteld aan die scholen die door corona kortstondig met een probleem ter zake worden geconfronteerd. We gaan blussen waar er brand is, zonder een generieke regel op te stellen waarbij alle scholen extra middelen voor leerkrachten krijgen. Neen, want de meeste hebben dat niet nodig, gelet op het beperkte aantal afwezigheden. We moeten wel kunnen voorzien in een soort van brandweeroplossing, zodat we kunnen blussen als er brand is, daar waar de problemen zich voordoen. Zo zullen we op korte termijn snel kunnen schakelen.

Conclusie: er is algemeen gesproken gelukkig nog geen probleem. Maar we bereiden ons voor op erger.

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Minister, in absolute cijfers is er geen probleem. Maar u weet ook dat het lerarentekort een soort van mismatch is tussen vraag en aanbod. Dat is natuurlijk wel het algemene probleem.

De coronacrisis heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat meer studenten zich inschrijven in de lerarenopleidingen. Dat is goed. We gaan meer leerkrachten krijgen. Maar de bedoeling is natuurlijk dat we de leerkrachten in het onderwijs houden, om het lerarentekort structureel aan te pakken.

Minister, u zei in uw beleidsnota dat u zou tegemoetkomen aan het lerarenloopbaanpact. Ik heb het gevoel dat het lerarenloopbaanpact stilaan het monster van Loch Ness van het onderwijs begint te worden. Iedereen praat erover. Minister Crevits had het er al over, minister Smet had het er al over. Maar net zoals het monster van Loch Ness heeft niemand ooit het lerarenloopbaanpact gezien. Van daar mijn bijkomende vraag, minister: hoe staat het met het lerarenloopbaanpact?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, de vorige legislatuur hadden we Ben de Bouwer. Nu hebben we Ben de Brandweerman. Het zou een goede zaak zijn om inderdaad die scholen die een acuut tekort hebben, bij te passen via dat extra potje. Dat is een goede zaak, en voor veel scholen ook een geruststelling, dat ze geen maatregelen moeten nemen zoals met die vrijwilligers.

Nu, wat betreft dat grotere verhaal, minister, – en mevrouw Beckers verwijst naar het lerarenloopbaanpact – heb ik begrepen en gezien dat we gerichte maatregelen nemen, onder meer met de werkgroep Beter Onderwijs. We hadden hier vorige week ook een heel interessante hoorzitting over wat er nodig is in de lerarenopleiding. Die stappen zouden, in het kader van het tekort aan leerkrachten, een goede zaak zijn.

Ik heb een bijkomende vraag. U zegt dat u volgende week een voorstel gaat doen over het inzetten van die extra oplossing om de scholen open te houden. Aan welke criteria denkt u om te bepalen welke scholen daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Als ik het artikel mag geloven, staat er: het is niet om les te geven maar om de kinderen bezig te houden. Op zich is dat misschien wel valabel en valt er iets voor te zeggen, maar dat is wel de grootste bedreiging voor onze onderwijskwaliteit. We hebben gezien dat er nu al een halfjaar leerachterstand is, zeker bij de allerzwaksten, en dat is natuurlijk wel problematisch.

Ik wil toch, heel kort, een beetje uitzoomen. Ik heb begrepen dat er de voorbije jaren heel wat debatten zijn geweest over het lerarentekort. Maar ik begrijp niet waarom twee specifieke problemen nooit echt hard zijn aangepakt: het on-aangeboorde potentieel, zoals dat heet, en de grote groep leerkrachten die starten maar heel snel stoppen in het onderwijs. Minister, waarom zijn die problemen, waarvan ik denk dat je daar toch quick wins zou kunnen realiseren, nooit ten gronde aangepakt? Wat gaat u doen om ze wel aan te pakken?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik denk bij uitstek dat het lerarenloopbaanpact hier in belangrijke mate een antwoord op kan bieden. Ik ben een beetje bezorgd dat het, indien we dat niet zouden doen en indien we niet met een algemene oplossing, een globaal plan van aanpak, komen, dan iedere school voor zich zou zijn. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. In tegenstelling tot wat sommigen zeggen, is het evident dat we grondig en in de diepte werken aan dat loopbaanpact, om op die manier de aantrekkelijkheid van het beroep te verhogen, om de zijinstromers te activeren, om het onbenutte potentieel te activeren, om de uitval te beperken en dergelijke meer, om op die manier een goede reserve te hebben wanneer er scholen in nood zijn. Als u al iets meer zou kunnen vertellen over de komst van dit lerarenloopbaanpact, zullen heel veel mensen in dit halfrood en ook thuis en in de scholen een stukje beter slapen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Mevrouw de voorzitter, minister, collega's, we zitten met een dubbele problematiek: een problematiek die zoveel maanden geleden uit de lucht is gevallen, namelijk corona dat op ons is afgekomen, maar ook de problematiek van het leerkrachtentekort waar we al veel jaren mee worden geconfronteerd.

Minister, ik denk dat het tijd is voor actie op korte termijn om een noodplan uit te werken – ik heb dat ook in de commissie al gevraagd – zodat de scholen een perspectief hebben. Nu gaan ze bijzonder moeilijke maanden tegemoet waar nog meer leerkrachten en leerlingen zullen uitvallen door corona. Eén ding willen we niet: dat is de leerachterstand van de leerlingen opnieuw laten oplopen. Dus op korte termijn zult u moeten kijken voor een heel concreet noodplan.

Daarentegen ben ik het niet eens met de goednieuwsshow die hier wordt geformuleerd door onder andere collega Daniëls over het totale leerkrachtenpact dat we moeten aanpakken. Het leerkrachtentekort moet worden aangepakt. Ik denk dat er de voorbije jaren al bijzonder veel tijd is verloren gegaan en dat we nog altijd aan het wachten zijn op die heel concrete verbeterpunten, een plan op lange termijn en een visie.

Vandaar mijn dubbele vraag: bent u van plan om een noodplan op korte termijn op te maken om die lerarenuitval door de coronacrisis aan te pakken? Hoever staat het vandaag – want daar kan corona geen excuus voor zijn – met een concreet langetermijnvisieplan van de lerarenaanpak voor onze scholen?

De voorzitter: Mijnheer Vandenberghe, een dubbele vraag is natuurlijk hetzelfde als twee vragen. U weet dat u maar één vraag mag stellen.

Steve Vandenberghe (sp.a): Het is een gekoppelde.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, ik kaartte als eerste de problematiek van de korte vervangingen aan na de vele signalen die ik kreeg van het werkveld. Ik ben dan ook zeer tevreden dat u ingaat op die vraag.

We zagen u, minister, in het voorjaar als een gedreven crisismanager, maar er is nood aan een meer structurele oplossing om het lerarentekort op te vangen. Ik denk aan startende leerkrachten goed begeleiden, de vlakke loopbaan doorbreken en ondersteuning van de directeurs om een goed personeelsbeleid te kunnen voeren. Er is natuurlijk al cao XI, maar vanuit de CD&V-fractie vragen we een visie op langere termijn. We zijn daar benieuwd naar. Ik hoop in elk geval dat dat meer is dan een paar brandjes blussen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Men is het erover eens dat het systeem van korte vervangingen en de brandweeroplossing waarin we voorzien, gedragen worden.

Als er wat betreft de aanpak van het lerarentekort gesproken wordt in termen van een pact en men begrijpt dat als een soort staten-generaal en een momentum waarop alle problemen gaan opgelost worden, dan denk ik dat we in het verleden hebben gezien dat die aanpak niet werkt. Als je de kar dermate overlaadt omdat iedereen zijn desiderata erop gooit, kan die kar uiteindelijk niet meer getrokken worden. Vandaar dat ik geloof in een stapsgewijze vooruitgang zoals die we nu al gerealiseerd hebben.

Voor het eerst is er een regeling waarbij de zijinstroom gevalideerd wordt, namelijk dat acht jaar anciënniteit voor het eerst kan worden meegenomen zowel in het basis- als het secundair onderwijs. Voor mensen die de overstap willen maken van de private sector naar het onderwijs wordt dat nu eindelijk ook aantrekkelijk omdat je acht jaar anciënniteit kunt meenemen.

Ten tweede, we starten nu met de projecten over het duale lesgeven. Ook daar opnieuw proberen we te zorgen voor een overstroom van de private sector naar het onderwijs. We zijn momenteel ook bezig met een herziening van de volledige regeling voor de vaste benoeming waarbij we meer zekerheid willen bieden aan beginnende leerkrachten en een betere begeleiding. We willen de uitval verhinderen zoals die vandaag nog altijd gebeurt, namelijk dat 15 procent van de leerkrachten in de eerste vijf jaar uitvalt en dus uit het onderwijs stapt. We moeten daar iets aan doen. Dat is daarvoor absoluut nodig, gepaard gaande met een herziening van de evaluatieprocedure. Je kunt niet verantwoorden dat die vaste benoeming gebruikt wordt als een schild tegen misbruik en incompetentie waarbij je die mensen pas na vier jaar kunt ontslaan. Dat is een onhoudbare situatie. Ook die pakken we aan. Net zoals we voor de lerarenopleiding 'zorgen voor meer trek in de schouw' en de lat wat hoger leggen, zorgen we ervoor dat een en ander aantrekkelijker wordt.

Op korte termijn, zoals de vraag hier ook werd gesteld: blijven de scholen wel open? Mijn antwoord is heel eenduidig ja. De scholen blijven open. Dan spreek ik niet alleen over het basisonderwijs, maar ook over secundair onderwijs. Ik vraag daarvoor ook uitdrukkelijk steun van dit parlement.

In een dialoog met de virologen en anderen heb ik hen ervan proberen te overtuigen dat de overschakeling van code geel naar oranje bijna geen virologische impact heeft op het basisonderwijs. Dat gaat er enkel om dat niet-essentiële

derden niet meer naar de school mogen komen en dat schooluitstapjes geschrapt moeten worden. De impact daarvan is virologisch gezien quasi nihil.

Maar voor het secundair onderwijs is er een grote pedagogische impact als ze zouden schakelen van geel naar oranje. Dat zou betekenen dat de tweede en derde graad een week fysiek les zouden krijgen, dan een week thuis en vervolgens weer een week fysiek les. Wat gaan leerlingen van de tweede en derde graad secundair onderwijs doen als ze thuiszitten? Gaan ze braafjes thuisblijven? Ik denk het niet. Waarom vallen de cijfers inzake het aantal besmettingen voor het onderwijs zo goed mee? Net omdat dat een gecontroleerde omgeving is. We kunnen ervoor zorgen dat leerlingen en ook leerkrachten zich aan de regels houden. Net daarom zijn er zo weinig besmettingen in de scholen. De besmettingen situeren zich vooral buiten de scholen.

Dus, wanneer we ervoor kunnen zorgen dat de scholen openblijven, ook de tweede en derde graad van het secundair onderwijs, dan zal dat een bonus zijn op pedagogisch vlak maar ook op virologisch vlak. Dat is mijn overtuiging. Het openhouden van de scholen zorgt net voor minder besmettingen eerder dan het zou zorgen voor meer besmettingen. Ik hoop dat we kunnen rekenen op de steun van eenieder om te volharden en te zeggen dat scholen open moeten blijven en dat ze in code geel blijven.

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Minister, ik onderschrijf zeker uw oproep om de scholen en de tweede en derde graad van het middelbaar open te houden, want het is niet meer vijf voor twaalf maar vijf over twaalf. Alle parameters van ons onderwijs staan op rood. Dat weten we uit internationaal onderzoek. Daar komt de coronacrisis nog eens bovenop, en het tekort aan leerkrachten.

Minister, de coronacrisis zorgt voor een onderwijscrisis en het is uw taak om daar verandering in te brengen. Het is uw taak om ervoor te zorgen dat het niveau van het onderwijs eindelijk weer stijgt in plaats van daalt. Het is uw taak om ervoor te zorgen dat het niveau hoog blijft. Doe het voor onze kinderen en voor ons Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, de beste garantie op onderwijskwaliteit is dat er onderwijs is. En om onderwijs te kunnen bieden, moeten de scholen open zijn. Vanuit de N-VA-fractie alle steun om scholen open te houden, onder andere met ondersteunende maatregelen. Alle steun!

Wat betreft het lerarenpact heb ik wel al vastgesteld dat deze meerderheid de zijinstroom, duaal lesgeven, extra zorgleerkrachten ... De meerderheid kijkt naar beter onderwijs met de werkgroep onder voorzitterschap van de heer Brinckman, die vandaag het startschot heeft gegeven, en de kern is lesgeven. Ik zie verschillende belangrijke stappen om de job opnieuw aantrekkelijk te maken. Dat kunnen we alleen maar doen door ook die scholen open te houden zodat stagiairs ook kunnen oefenen. Minister, inderdaad, hou die scholen open!

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hannes Anaf aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het stijgend aantal COVID-19-besmettingen

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Voorzitter, collega's, de boodschap van de premier en van onze minister van Volksgezondheid gisteren was heel duidelijk: de situatie is opnieuw heel ernstig. Het aantal besmettingen, het aantal ziekenhuisopnames en het aantal opnames op intensieve zorgen nemen opnieuw zorgwekkend toe. En dus vraagt de overheid een inspanning van ons allemaal. Die regel van vier komt er niet omdat iemand dat leuk vindt, maar wel om ervoor te zorgen dat onze kinderen effectief naar school kunnen blijven gaan, dat onze bedrijven kunnen blijven werken en vooral – het belangrijkste, denk ik – dat onze dokters en ons zorgpersoneel het kunnen blijven bolwerken. Die maatregelen zijn streng, maar vooral noodzakelijk, want we zijn opnieuw beland op een cruciaal moment in de strijd tegen het coronavirus.

De mensen lijken ook klaar, getuige het feit dat maar liefst meer dan 600.000 mensen ondertussen de app Coronalert hebben gedownload en geïnstalleerd. De vraag is natuurlijk of de overheid ook klaar is. 600.000 mensen lijkt veel, maar dat is over heel België en we zijn met meer dan 6 miljoen Vlamingen. We zouden moeten proberen om ze bijna allemaal te overtuigen om die app te installeren om ze beter te kunnen beschermen tegen corona. De opdracht is aan ons, de overheid, maar zeker ook aan u, minister, om mensen te overtuigen van het nut van die app, want door hun coronadata ter beschikking te stellen helpen ze ons allemaal om dat virus samen te verslaan.

Data zijn één ding, de vraag is wat er nadien met die data gebeurt. Worden die data goed gebruikt? Wordt daarmee aan de slag gegaan? Dat is niet de verantwoordelijkheid van de mensen, maar van de overheid en van u, minister. Die app is nu live en de data stromen binnen. Wat gebeurt er met die stroom aan informatie die binnenkomt? Kunt u garanderen dat er effectief mee aan de slag wordt gegaan en dat het niet zo is als bij de horeca, waar mensen het gevoel krijgen dat ze wel hun naam op een blaadje hebben moeten invullen of zich op een app hebben moeten registreren, maar dat het eigenlijk nooit wordt opgevraagd? Dat zorgt ervoor dat mensen weinig vertrouwen hebben in het systeem.

Dus, minister, is Vlaanderen klaar? Beschikt Vlaanderen over voldoende capaciteit inzake backoffice om de app optimaal te kunnen laten functioneren? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Goede vraag, collega. Intussen zijn er geen 600.000 mensen, maar al meer dan 800.000 die de app gedownload hebben. En als uw vraag daartoe bijdraagt dat er mensen zijn die nu thuis zitten te kijken en te volgen, en denken 'ja, misschien moet ik dat ook doen', dan is dat aardig meegenomen. Want iedereen kan ertoe bijdragen dat we dit virus opnieuw onder controle kunnen krijgen.

Wat u zegt in uw inleiding, is natuurlijk absoluut juist. De situatie is ernstig, bijzonder ernstig. Dat blijkt ook uit de bijkomende maatregelen die gisteren op het Overlegcomité zijn aangekondigd. Het aantal besmettingen stijgt. En dat betekent dat we ook het aantal contactopspoorders moeten laten toenemen. Dat is iets wat we van nabij volgen en waar we ook onmiddellijk op ingrijpen. Toen we hier zijn begonnen, zaten we met een capaciteit van rond de 1000 mensen die er moesten zijn. We zijn opgeschaald tot 700. In de zomer zijn we dan weer afgeschaald tot 180. Herinner u de vragen: 'Wat zitten die mensen daar te doen? Ze kijken filmpjes. Is dat wel nodig? Dat is allemaal weggegooid geld.' De ene keer zegt men dat er te veel volk zit, de andere keer zegt men dat er te weinig volk zit.

We hebben daar een goed systeem voor. En dat is dat wij met de stuurgroep constant monitoren wat de evolutie is van het virus en welke capaciteit daarvoor

nodig is. Als er een drempel van 55 procent capaciteit overschreden is, dan wordt er binnen de stuurgroep een beoordeling gemaakt of er bijkomende capaciteit moet worden opgeschaald. En dat hebben we nu voor de derde keer op rij gedaan. De eerste keer is in de zomer geweest, naar aanleiding van het stijgende aantal besmettingen in Antwerpen, maar ook in Brussel. Toen hebben we 125 mensen, alleen al in de callcenters, opgeschaald, en ook de 'field agents'. Dat is ongeveer een ratio van 1 op 5. Begin september, toen we opnieuw een stijging zagen, en ook toen we dachten dat we met het opengaan van de scholen, de hogescholen en de universiteiten geen risico mochten nemen, hebben we opnieuw met 125 opgeschaald. En ook gisteren is er opnieuw een beslissing genomen om met 62,5 vte's op te schalen.

De logica van die 55 procent – er is daarstraks gesproken over de brandweer – is dat het een soort brandverzekering is. Je moet voldoende buffer hebben om tijdig te kunnen opschalen. Als je dat niet doet, loop je voor een stuk achter de feiten aan. Het kan zijn dat je dan op een gegeven ogenblik inderdaad met wat overcapaciteit zit, maar dat is om die buffer te kunnen opnemen. Dat is dus wat we doen.

Op dit ogenblik zijn er ongeveer 436 vte's binnen het callcenter actief. We kunnen opschalen tot 910. Dat betekent dus dat we op dit ogenblik voldoende capaciteit hebben, en ook voor de toekomst, om de hele contactopsporing verder performant aan te pakken.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Bedankt voor uw antwoord, minister. Het is natuurlijk een heel goede zaak dat er ondertussen al 800.000 mensen de app gedownload hebben. Laat ons hopen dat het door deze vraag en deze discussie inderdaad nog meer mensen zullen worden.

Ik ben ook blij dat u daar zelf heel positief over bent. Het probleem gaat wel zijn dat dat een toon is die ook in het voorjaar steeds werd gehanteerd. Er was telkens heel veel optimisme dat alles in orde ging komen. We hebben gezien dat er, zeker in het begin, heel veel kinderziektes waren. En dat heeft zeker het vertrouwen van de mensen in die contactopsporing geen goed gedaan. Nochtans is dat wel cruciaal, want als we willen dat nog meer mensen die app gaan installeren, is het belangrijk dat ook het vertrouwen van de mensen in het systeem erachter, die contact tracing en alles wat erachter zit, nog meer versterkt wordt.

Erkent u dat er effectief nog meer nodig zal zijn om het vertrouwen van de mensen te herstellen? Hoe bent u van plan om dat vertrouwen nog te versterken?

De voorzitter: Mevrouw Rutten heeft het woord.

Gwendolyn Rutten (Open Vld): Minister, het is goed om te horen dat de contact tracing kan worden opgeschaald. Het zal nodig zijn, denk ik dan.

Waar iedereen ook wel naar uitkijkt, is dat de data die door die contact tracers verzameld worden, in algemene termen ook meer en beter beschikbaar worden. We zien in het buitenland dat er rankings bestaan, zodat je kunt zien waar de meeste hotspots zijn, waar de meeste besmettingshaarden zitten. Is dat in huiselijke sfeer? Is dat in de werksfeer? Is dat op het openbaar vervoer? Als u die data transparant en beschikbaar kunt maken, kan dat ook voor een beter draagvlak zorgen voor de maatregelen die genomen worden.

Denk bijvoorbeeld aan de maatregel voor de horeca waar het hier vandaag al eerder over ging. Als het werkelijk zo is dat cafés hotspots zijn – en dat heb ik gehoord van de minister-president –, dan is het goed dat dat in algemene termen

ook duidelijk wordt gemaakt, dan weten mensen ook waarom we moeilijke maatregelen vragen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, we hebben het vorige week ook al gehad over het installeren van deze app bij de bespreking van een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst. De collega pleit ervoor om de data transparanter te maken, maar ik heb u vorige week toch een aantal vragen gesteld over de privacy en over de bewaring en beschikbaarheid van data. U hebt daar toen eigenlijk niet op geantwoord, wellicht omdat het al redelijk laat was, maar misschien kan ik deze vraag opnieuw stellen, en ook nog een andere. Blijkbaar – maar ik ben daar geen specialist in – kunnen een aantal mensen met een bepaald toestel deze app niet downloaden. Bent u daarvan op de hoogte en wat kunt u daaraan verhelpen?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik heb drie heel korte punten. Ten eerste vind ik het een gemiste kans dat gisteren op de persconferentie niet nogmaals is opgeroepen om de data en dus eigenlijk de app te installeren. Het zou goed zijn wanneer dat nog eens kon gebeuren.

Ten tweede vertellen heel veel horeca-uitbaters mij dat de data die zij verzamelen of die mensen invullen en bij hen achterlaten, nauwelijks worden opgevraagd. Gebeurt dat effectief?

Ten derde heb ik nog een vraag over contacttracing in het softwareplatform dat wij gebruiken en dat hetzelfde is in heel het land. Daar lijkt iets heel eigenaardigs mee aan de hand. Want zoals u weet, staat Brussel een paar duizenden telefoons achter in contacttracing en daar wordt, net zoals dat in Wallonië het geval is, verwezen naar het feit dat er een bug zou zijn in het softwareplatform. Het is Christie Morreale, Waals minister van Gezondheid, die dat zegt, maar tegelijkertijd zegt Karine Moykens dat dat komt omdat er te weinig contacttracers zijn. Als die bug een feit is, zouden we daar in Vlaanderen toch ook last van moeten hebben. Is dat het geval of mogen wij op dat vlak op onze beide oren slapen?

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, ik heb onmiddellijk de corona-app geïnstalleerd op mijn gsm omdat dat bij mij lukte. Ik heb ook onmiddellijk mijn huisgenoten gevraagd om dat te doen, maar ik stelde wel vast dat het bij vrienden, met wie ik zondagmorgen ging joggen en aan wie ik eveneens vroeg om dat te doen, niet meer lukte omdat de app vol zat. Dat is toch wel heel negatief. Ik heb gisteren in de krant gelezen dat dat er inderdaad een probleem was, maar dat dat opgelost zou zijn, maar het lijkt me toch wel heel belangrijk dat de overheid goed informeert om dat vertrouwen te krijgen, zodat iedereen die app installeert.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord.

Maaïke De Rudder (CD&V): Het is goed dat de corona-app inderdaad een extra wapen is in de verdedigingslinie tegen het coronavirus. Wanneer we die app ten volle willen benutten, moeten voldoende mensen daarvan gebruik maken. Daarom vraag ik namens mijn fractie om voldoende te blijven inzetten op informatiecampagnes.

Natuurlijk staat die app ook niet op zichzelf en moet hij worden geïntegreerd in de volledige contactopsporing. Met wat we de afgelopen maanden hebben zien bewegen op het vlak van ICT, kunnen we zeggen dat we heel veel vertrouwen

hebben in het verdere proces. En gelukkig kunnen we ook een beroep doen op voldoende personeel voor de contactopsporing. Minister, namens mijn fractie zijn we blij te horen dat u dit heel nauw opvolgt en dat er zeker nog voldoende ruimte is voor bijkomende opschaling indien dat nodig zou zijn.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Mijnheer Sintobin, u hebt inderdaad vorige week die opmerking gemaakt en ik dacht dat ik daar nog op kon repliceren, maar ik zal dat dus vandaag doen.

We hebben net een samenwerkingsakkoord opgesteld dat inzet op het beschermen van die privacy, van die data, van die persoonsgegevens, waardoor men niet zomaar alles publiek kan maken. Dat is op een bijzonder zorgvuldige manier gebeurd en daar zijn de nodige adviezen voor gevraagd. Ik denk dat niemand zich daar dan ook zorgen over moet maken. Dat is net waarom de basis van dat samenwerkingsakkoord daar ook voor moest worden gegeven.

Collega Anaf, ik ga absoluut niet ontkennen dat er in het begin kinderziektes waren. We hebben een systeem dat we kenden om op microscopische schaal toe te passen, plots moeten toepassen voor heel ons land: voor Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Daarbij moesten we gegevens die federaal zaten en via de Scien-sanodatabanken binnenkwamen, ook regionaal weten te implementeren. Dus dat heeft inderdaad kinderziektes gekend. Maar ik denk dat het vandaag wel absoluut performant is. Daarbij hebben we ook een goed evenwicht gevonden tussen die Vlaamse centrale contactopsporing en de ondersteuning vanop dat lokale niveau.

Die ondersteuning kan op verschillende manieren gaan. We hebben alle lokale besturen gezegd en gevraagd om het belang van contactopsporing duidelijk te maken aan de mensen. We hebben heel wat verschillende gemeenschappen in onze steden en gemeenten. De manier waarop daar een vertaalslag moet en moest worden gegeven, is daarbij van belang, en dat moet ook lokaal gebeuren. Dat gebeurt ook. De instrumenten hebben we daarvoor ook gegeven.

Hetzelfde geldt voor het clusteronderzoek. Er is hier verwezen naar de clusteronderzoeken die in de horeca zijn gebeurd, maar ook op andere plaatsen. Dat kan in bedrijven zijn, in scholen, in sportverenigingen enzovoort. Die lokale besturen spelen ook in dat clusteronderzoek een rol.

Hetzelfde geldt voor de field agents. We hebben de field agents opgeschaald vanuit een dubbel oogpunt. Ten eerste willen we dat ze kort bij die eerstelijnszones staan. De eerstelijnszones kunnen ze nu inzetten, dat was een vraag van de lokale besturen. Ze vroegen om die brug te kunnen maken met de centrale contactopsporing. Ten tweede vragen we die field agents ook om mee in het cluster- en bronnenonderzoek te worden ingezet.

We hebben gisteren in de commissie ook nog over de mobiele equipes gesproken. Ook dat werkt versterkend op lokaal niveau als dat absoluut noodzakelijk zou zijn. Het is dus het samenspel tussen die centrale contactopsporing en de medewerking van lokale besturen dat maakt dat we tot een succes kunnen komen.

Collega Rutten, er zijn absoluut nog issues die we moeten tackelen. Eergisteren heb ik bijvoorbeeld nog een vergadering gehad met Sciensano en met Smals, om te kijken hoe we naar een meer performante data-uitwisseling kunnen gaan. Dat heeft niet rechtstreeks met contactopsporing te maken, dat heeft meer met de analyse te maken. Sciensano heeft vandaag twee databanken, en wij zijn vragende partij om de data in de meest performante databank te zetten, en dat

is eergisteren ook toegezegd. Zo kunnen we de verschillen die er soms zijn tussen de Sciensanodatabank en onze Vlaamse Zorgatlas wegwerken.

We hebben vanmorgen ook een interministeriële conferentie gehad, en ik heb wat bijvoorbeeld het bronnen- en clusteronderzoek betreft ook gevraagd dat we daar naar een performante gegevensdeling kunnen gaan om goed te kunnen zien waar wat gebeurt. We hebben vanuit Vlaanderen zicht op de bronnen en de clusteronderzoeken die wij doen. Ook het interfederaal comité heeft de handschoen opgenomen om daar verder werk van te maken.

We zullen dus voortdurend sturen en bijsturen. Dat lijkt mij ook logisch. We doen dat ook met de app: de app is intussen misschien al 900.000 keer gedownload sinds deze vraag. Alleszins hebben we via die app ook al besmettingen kunnen traceren. En dus kan onze contactopsporing met die app ook wel tot op een hoger niveau komen.

Collega Parys, we hebben twee weken geleden een bug gehad waarbij een aantal gegevens niet zijn doorgegeven. Dat was op 25 september geloof ik. Toen hebben we inderdaad met het probleem gezeten dat het federaal platform duizend gevallen niet heeft doorgestuurd gekregen. Wij hebben alleszins voldoende snel geanticipeerd om op te schalen. Ik ga niet het proces maken van Wallonië of Brussel, maar we hebben wel op basis van het mechanisme dat we hebben ingevoerd, voldoende snel opgeschaald. We zullen op die basis hopelijk ook weer kunnen afschalen wanneer dat enigszins kan. Maar dat opschalen gebeurt als er een drempel is van 55 procent. Dan bespreken we dat in de stuurgroep, en dan wordt er opgeschaald als dat nodig is.

In het weekend zijn er inderdaad een aantal technische problemen geweest. Dat lag niet aan het platform, maar het is mij wel gesignaleerd dat er gedurende een aantal uren technische problemen waren. De oude toestellen beschikken niet over besturingssystemen. Daar zijn in de zomer onderhandelingen over gevoerd, maar de fabrikanten wilden onder een bepaald niveau een besturingssysteem om die apps te downloaden, niet toelaten. Ik vind dat ook erg, ik betreur dat, maar dat is iets wat wij zelf niet in handen kunnen hebben.

Als slotsom denk ik dat het ontzettend belangrijk is dat we die contactopsporing fijner kunnen zetten, de nodige mensen daarvoor hebben wanneer dat noodzakelijk is en de mensen daar ook naar handelen, want dat is misschien nog het allerbelangrijkste. Wanneer u gebeld wordt door de contactopsporing, wanneer er contact wordt opgenomen, dan moet u alle contacten meegeven. We stellen vast dat we nog altijd schommelen rond die grens van vier en vijf personen. Misschien heeft dat te maken met de idee van de bubbel van vijf of vier en dat de mensen denken dat als ze meer mensen opgeven, ze eigenlijk te kennen geven dat ze de regels niet helemaal volgen. Maar eigenlijk is dat niet relevant, de privacy wordt absoluut gerespecteerd. Het is ontzettend belangrijk dat iedereen die met contactopsporing in contact komt, zijn contacten doorgeeft. Het is nog veel belangrijker dat we in de komende periode de basisregels, namelijk afstand houden, handenwassen, hygiëne en mondkmaskers, vasthouden, respecteren en toepassen, en ook wanneer we zien dat anderen die niet toepassen, we daar de sociale controle op laten gelden, want dat kan alleen maar bijdragen aan de strijd tegen het virus.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Minister, dank u wel voor het antwoord. Als u het blijft hebben over kinderziektes bij een systeem dat na maanden nog steeds mankementen vertoont, dan weet ik niet of dat veel zal bijbrengen aan het vertrouwen van mensen. Maar goed, ik denk dat er nog werk is aan uw verhaal.

Ik wil afsluiten met een positief verhaal. Laat mij afsluiten met een oproep aan mensen. Inderdaad, de overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen, maar we moeten het allemaal samen doen. Als we een najaar en een winter willen hebben waar we nog enigszins op een fatsoenlijke manier door kunnen, dan zullen we dat allemaal samen moeten doen. Gisteren zijn er een aantal nieuwe regels afgesproken. Die zijn niet leuk. Niemand vindt het leuk dat we niet meer na 23 uur op café mogen en dat we nog maar heel beperkt mensen mogen zien en maar een aantal mensen mogen knuffelen. Dat is niet plezant, maar het is wel noodzakelijk om allemaal samen dat virus te overwinnen. Dat kunnen we wel doen. Dat is een actieve bijdrage die we kunnen leveren. Wat we nog kunnen doen, naast het goed naleven van de maatregelen, is effectief die app installeren, als je dat nog niet gedaan hebt. Laat ons dat allemaal samen doen om er samen door te geraken. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mijnheer Vandenberghe, u bent laaiend enthousiast. Heel positief.

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de misleidende campagnes voor zonnepanelen

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): We hebben op het einde van vorige legislatuur een moeilijk hoofdstuk afgehandeld: als je een digitale meter invoert, zal die terugdraaiend zijn of zal die niet terugdraaiend zijn. We hebben daarover een consensus bereikt, sowieso met de meerderheidspartijen, maar de andere partijen hebben ook niet tegengestemd.

De consensus bestond erin dat we zorgen voor een regeling die voor de sector aanvaardbaar was en dankbaar werd aangenomen, en die vooral een zekerheid gaf aan degenen die al zonnepanelen hadden maar ook een zekere overgangsperiode voorzag tot einde 2020. Degenen die nog zonnepanelen wensen te installeren voor einde 2020, kunnen nog altijd een beroep doen op het principe van een terugdraaiende teller, ook al heb je een digitale meter. Vanaf 1 januari 2021 is het sowieso gedaan met het principe van de terugdraaiende teller voor nieuwe installaties.

Echter, de regulator vond het leuk, plezant en zeer belangrijk om daar toch maar eens mee naar het Grondwettelijk Hof te stappen, de consensus die er was, overboord te gooien, en daardoor minder draagvlak te creëren, en zeker ook meer rechtsonzekerheid.

De jongste maanden zien we in de media en sociale media nogal wat campagnes waarin wordt gezegd dat het nu of nooit is voor wie nog wil profiteren van zonnepanelen, dat men dat nu, in 2020, moet doen, niet in 2021. Je ziet dus dat een aantal installateurs en leveranciers proberen om nu nog de mensen ervan te overtuigen, met een misleidende campagne, vind ik eigenlijk, eerlijk gezegd, om dit toch nog dit jaar te installeren.

Uiteraard zijn wij voorstanders van investeringen in hernieuwbare energie. Dat is altijd een goed idee. We hebben het in de commissie ook al herhaaldelijk gehad over die procedure bij het Grondwettelijk Hof, over het feit dat die ons niet zint, maar oké, het is de regulator die dat heeft beslist. Ik vind het echter toch wel bizar dat men een dergelijke campagne voert.

Minister, daarom mijn vraag aan u: wat is uw reactie op die vele campagnes in de media, meer specifiek dan de sociale media, om nog snel die zonnepanelen te plaatsen in 2020?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Dank u voor de vraag. Ik zie ook dat sinds een aantal maanden op sociale media een aantal leveranciers promotie maken voor zonnepanelen. Dat mag natuurlijk, dat is hun taak, maar ze moeten dat natuurlijk wel correct doen. Als ik zie dat ook belangrijke spelers heel duidelijk de boodschap geven aan de consument dat het nu of nooit is, dat die voor het jaareinde, voor 1 januari, zijn zonnepanelen moet installeren omdat hij dan een garantie op de terugdraaiende teller heeft, dan vind ik dat niet correct. Het is dan ook om die reden dat ik al maanden aan een stuk, wanneer ik zo'n berichtgeving zie, daar telkens opnieuw op reageer. Ik vind het immers belangrijk dat de consument met kennis van zaken bestellingen doet.

We weten allemaal dat er een beroep is tegen de regeling die dit parlement heeft goedgekeurd, dat dat dossier nu bij het Grondwettelijk Hof ligt. Er hangt dus een zwaard van Damocles boven dat dossier. Ik vind dat de consument dat ook mag en moet weten. Wat dat Grondwettelijk Hof zal doen, weet ik natuurlijk niet. Ik heb geen glazen bol. Ik ben echter natuurlijk wel zeer bezorgd, want het gaat over honderden, duizenden gezinnen die mogelijk zullen worden aangesproken door de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Dat valt dus af te wachten.

Leveranciers moeten echter op een correcte manier communiceren naar de consument. Ik ga ervan uit dat de meesten dat wel doen, maar je hebt er een aantal die aan niet-correcte berichtgeving doen. Ik zie dat de jongste tijd steeds meer. Ik zou van hieruit ook nog eens een oproep willen doen aan al die leveranciers om de mensen echt niets wijs te maken, om hen erop te wijzen dat het dossier nog bij het Grondwettelijk Hof is. Collega's, voor het overige blijven we natuurlijk wel investeren in die hernieuwbare energie, zoals jullie weten.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, dank u voor het antwoord. Dit is inderdaad belangrijk. U bent bijna een minister van Consumentenzaken. Misleidende campagnes kunnen echt niet. Ik vind dit al te belangrijk. Uiteraard hadden wij het liever anders gezien, maar dat de regulator naar de rechtbank stapt, is zijn verantwoordelijkheid, niet de onze.

Ik zal u ook geen stand van zaken omtrent de procedure vragen, aangezien u zult zeggen dat die procedure nog loopt en u daar dus geen antwoord op kunt geven.

Wat meespeelt in de kwestie van de zonnepanelen is uiteraard die terugdraaiende teller, maar ook dat we een soort klavertje van drie hebben. Vanaf volgend jaar start u met premies om de capital expenditures voor die zonnepanelen te ondersteunen. Daarnaast is er voor de doelgroep een energielening tegen 0 procent. Ze kunnen goedkoper lenen omdat de premie meteen wordt afgetrokken. Er komt een digitale meter. Er is echter nog een ander belangrijk facet dat zal meespelen, namelijk de vermarkting: als je energie produceert die je niet kunt verbruiken, plaats je die op het net en krijgt je daar euro's voor. Wanneer treedt dat in werking?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, u hebt mooie vooruitzichten. Dit jaar gaan we waarschijnlijk, als het investeringsritme zich nog even doorzet, naar het

500.000e gezin in Vlaanderen dat zonnepanelen installeert. Dat is een heuglijk moment. De Vlamingen geloven echt in zonnepanelen en in groene energie.

Een van uw voorgangers, collega Tommelein, heeft heel wat campagnes opgezet om groene energie te promoten. U komt hier terecht klagen over campagnes van privébedrijven die misleidend kunnen zijn. Het is hoog tijd dat u vanuit de overheid een nieuwe campagne opzet om groene energie, en zonnepanelen in het bijzonder, te promoten, want er zijn inderdaad heel wat positieve vooruitzichten. We hebben de nieuwe premie die we vanaf januari geven, we hebben de renteloze leningen, er is de mogelijkheid om straks je eigen zonne-energie op de markt te verkopen en daar inkomsten uit te halen dankzij de digitale meters.

Minister, het is hoog tijd voor een positief verhaal over groene hernieuwbare energie. Dat is heel belangrijk voor de mensen in Vlaanderen. Het is groene energie, klimaatvriendelijk en bijzonder vriendelijk voor de portemonnee. Dus, minister, ik reken op u om hier werk van te maken.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): In welk systeem je ook zit, zonnepanelen blijven hoe dan ook interessant. Het is daarom ook heel vervelend dat er leveranciers zijn die zand in de ogen strooien. Naar aanleiding van de actuele vraag van collega Gryffroy heb ik wat rondgestruind op het internet, en je komt het heel vaak tegen.

Minister, stel je voor dat het Grondwettelijk Hof de regeling vernietigt, dan zullen mensen zich echt bekocht voelen, want dan gaan ze de premie die u plant vanaf januari, niet krijgen als ze nu nog vlug installeren. Daarom is communiceren bijzonder moeilijk. Het is goed om misleidende informatie weg te doen, maar ook om een communicatie voor te bereiden op een campagne, en om, als er een uitspraak is, terug volle bak te gaan met een eenduidig verhaal. Ik hoop dat u dat gaat doen.

Ik heb ook een tweede suggestie. Naast de V-test zou er ook een website moeten komen met energiefactchecks, want er wordt heel veel zand in de ogen gestrooid van mensen over energiecontracten en zonnepanelen. Minister, bent u bereid om daar inspanningen voor te leveren?

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Minister, het is nu al voor de tweede maal dat u oproept om zo'n campagne in te trekken. Volgens de Vlaamse Regering heeft men recht op die terugdraaiende teller. Blijkbaar is dat zo overeengekomen door de meerderheid, maar uw eigen Vlaamse regulator trekt dat in twijfel, en u riskeert dat het Grondwettelijk Hof de beslissing vernietigt.

Minister, u kunt natuurlijk altijd een campagne opzetten waarmee u de mensen aanspoort om enkel zonnepanelen te leggen voor wat ze zelf nodig hebben. Dat is ook perfect terugbetaalbaar, daar heb je zelfs geen subsidies voor nodig. Maar wat is uw plan B? Zult u zich neerleggen bij de mogelijk negatieve beslissing voor duizenden Vlamingen die zonnepanelen hebben geïnstalleerd, en dan rekening houden met de belofte van de Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Het is misschien de Belgische Grondwet, maar we zullen ons er toch bij moeten neerleggen, collega.

Minister, zonder steun is er nergens energieproductie, niet in het klein op iemands dak, maar ook niet in het groot in gas- en nucleaire centrales. Het is dus

goed dat er steunmechanismen zijn. Die zijn nodig, maar ze moeten dan wel naar de juiste dingen gaan zoals hernieuwbare energie, en ze moeten voldoende hoog zijn om te werken en niet zo hoog dat het sinterklaascadeautjes worden. Daar hebben we slechte ervaringen mee gehad in het verleden.

Ik zal dit heel duidelijk zeggen, en we hebben er ook geen meningsverschil over voor alle duidelijkheid. Alleen leef ik in vandaag, en u vaak in gisteren, collega.

Het moet ook duidelijk, helder, verstaanbaar en robuust zijn voor de mensen die er een beroep op doen, want voor heel veel gezinnen gaat het over een serieuze investering. We moeten dat niet aan de VREG verwijten, maar ik merk dat met wat de regering op poten heeft gezet, er nogal wat discussie en onzekerheid is en dat daarvan een aantal mensen nu gebruikmaken om, ik zal niet zeggen mala-fide, maar in elk geval dubieuze campagnes te voeren om op die rug snel geld te verdienen.

Minister, ik wil u en de Vlaamse Regering oproepen om een helder, robuust systeem op te zetten, met een plan B wanneer het Grondwettelijk Hof een duidelijke keuze maakt. Tot nog toe is de overgang naar de slimme meter niet heel slim begeleid.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Deze regering heeft wat hernieuwbare energie betreft een heel ambitieuze doelstelling. Ik wil die doelstelling ook nakomen. Heel recent, daarnet nog, heb ik van Denemarken als het ware lucht moeten kopen, omdat de doelstelling van de vorige regering helaas niet behaald werd. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Mag ik?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Voor mijn bevoegdheden probeer ik haalbare en betaalbare doelstellingen te formuleren, niet zoals in het verleden, waar er 20 miljard gestoken is in hernieuwbare energie via de elektriciteitsfactuur. Het zijn de mensen die dat betaald hebben. Dat wil ik niet. Vandaar dat de Vlaamse Regering heeft afgesproken om voor die ambitieuze doelstelling te gaan, zowel voor zonne- als voor windenergie. Wij hebben ook heel snel gecommuniceerd over de regeling voor de terugdraaiende tellers, die eind dit jaar stopt. Ik heb in april al heel duidelijk in de media, zowel VRT als VTM, gecommuniceerd dat er een nieuwe regeling is. De gezinnen blijven ondersteund als zij zonnepanelen zetten. Ik vond het belangrijk om zo snel mogelijk perspectief te bieden, en dat is gebeurd. Hoe het Grondwettelijk Hof zal oordelen, weet ik niet. Ik ga daar nu ook geen uitspraak over doen. Mijn kabinet bereidt zich wel voor op de verschillende mogelijke pistes van de uitspraak. In welke richting die uitspraak ook gaat, zal er een oplossing moeten worden gevonden.

Als antwoord op de vraag van de heer Gryffroy verwijs ik naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 18 september. De overproductie die een gezin met zonnepanelen heeft, zal het kunnen verkopen aan zijn leverancier of aan een andere leverancier. Tot slot wil ik nogmaals benadrukken dat wij ook in het kader van relance blijven investeren in hernieuwbare energie. Ik heb daarvoor gekozen voor projecten van warmte, waarvoor wij nog wel wat meer inspanningen mogen doen. Daar is nog veel hernieuwbare energie te halen. Er komt een extra budget van 50 miljoen voor warmteprojecten. Voor het overige probeer ik voor hernieuwbare energie de nodige budgetten vrij te maken, zonder dat wij ons bezondigen aan oversubsidiëring. Ik denk immers dat heel het parlement erachter staat om niet te oversubsidiëren maar om te financieren waar het nodig is.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik hoor collega Tobback een schuldbekentenis doen over de oversubsidiëring in het verleden. Ik hoor bij Groen een interessante piste als we moeten kiezen tussen de doelstelling en rechtszekerheid. We zouden inderdaad de mensen kunnen aanraden om niet te investeren in de laatste drie maanden gezien de onzekerheid die bestaat in afwachting van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Wie zijn investering uitstelt tot begin januari, is wel zeker van zijn premie. Ik sta achter de opmerking van collega Bothuyne om de campagne nog positiever uit te dragen. Vanaf januari zijn er immers heel wat nieuwe tools. Wat het Grondwettelijk Hof zal doen, weten wij niet. Ik vind het totaal onverantwoord dat de regulator de uitspraak van het Grondwettelijk Hof niet afwacht. Maar dat is zijn probleem. Wat ik wel zie, is dat een zonnepaneel moet passen in uw eigen systeem van gebruik en verbruik van uw woning en dat u moet proberen zoveel mogelijk zelf te verbruiken. Daarom ben ik heel blij dat wij vanaf 1 januari 2021 onze overschotten van kilowattuur kunnen verkopen in de markt met euro's.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de vertraging bij vergunningsprocedures

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik moet bekennen dat ik een grote fan ben van uw beleid. Ik denk dat u enorm veel investeert om de omgeving groener te maken, investeert in bossen, ook subsidies vrijmaakt om lokale besturen, verenigingen of lokale spelers tot aankoop van open ruimte te bewegen. U voorziet ook budgetten voor aanplanting. Maar ik zou nog een grotere fan van u zijn, en hoop dit ook nog te worden, indien u ook een positiever investeringsklimaat zou kunnen bewerkstelligen.

Wat bedoel ik daarmee? Ik zeg niet dat het uw schuld is, maar we lezen toch in de kranten dat het vaak te lang duurt voor mensen die willen bouwen, of het nu grote of kleine zijn. Stedelijke projecten duren vaak zes jaar, een stadion voor Club Brugge bijvoorbeeld – daar komen we straks op – duurt veertien jaar, en er is nog geen vergunning. We zien bijvoorbeeld dat ook de volledige Belgische vastgoedsector zegt dat ze soms tot tien jaar moeten wachten op hun vergunning. Het is misschien een beetje overtrokken, absoluut: de gemiddelde tijd is 46 maanden. We zien dat heel veel hectares, vierhonderd, geblokkeerd zijn.

Als u die relance overal in Vlaanderen wilt bewerkstelligen – en de Vlaamse Regering voorziet positief 4,2 miljard euro om die relance te bewerkstelligen – is het toch heel belangrijk dat mensen die hun droom hebben, hoe klein of groot die ook is, aan een vergunning kunnen geraken. Waarom? Omdat dat zo belangrijk is, ook voor de economie. Ik denk aan de vele bouwers, ook investeerders in hernieuwbare energie, ook de tewerkstelling; ook onze eigen inkomsten op de belastingen die we genereren met de bouw zijn zeer belangrijk.

Minister, hoe zult u de komende periode, in aansluiting met wat bepaald is in het regeerakkoord, die vergunningsprocedures versnellen, in het bijzonder ook de doorlooptermijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Dank u voor de vraag. Misschien eerst stellen dat mijn voorgangers hier al heel wat stappen gezet hebben, collega Muyters, maar ook

Van Mechelen – die hier niet meer is. Er zijn in het verleden heel wat inspanningen geleverd. Maar ik wil wel een aantal kanttekeningen maken. Ik heb ook gelezen in De Tijd waar de Belgische vastgoedsector mee afkwam. Ik heb dat ook nagetrokken bij de administratie, want het is zeer belangrijk dat we over de juiste gegevens beschikken. Ik weet niet waar de sector zich op gebaseerd heeft. Ik baseer mij op het Omgevingsloket, ik denk dat dat ook het juiste is, alle aanvragen worden daar geregistreerd. De gemiddelde doorlooptijd van een procedure in eerste aanleg duurt ongeveer tussen de 3 maanden en 4,5 maanden, en geen 22 maanden. De gemiddelde doorlooptijd van een beroep is ongeveer hetzelfde. Dat gaat dus over de gemiddelde duurtijd. Het kan natuurlijk zijn dat er complexe dossiers zijn die wat meer tijd in beslag nemen, maar de gemiddelde doorlooptijd van 22 maanden waarover ik in de krant las, klopt niet. Tenzij natuurlijk de sector vanaf dag één dat zij een idee hebben, meetelt; dat is natuurlijk wel niet correct. Ik wil daar ook wel de puntjes op de i zetten.

Ik wil ook nog een tweede punt rechtzetten. Ik heb gelezen dat er een vertraging is in vergunningen tijdens corona. Dat klopt niet. Ik heb het even geconsulteerd: de vergunningen zijn zelfs sneller afgeleverd.

Ten derde zegt het regeerakkoord: sneller vereenvoudigen van de procedure waar het kan. Ik ben het afgelopen jaar verschillende stakeholders en partners aan het consulteren om dat te doen. Wij hebben een vereenvoudiging klaarliggen, waar ik de komende maanden ook mee naar de regering zal gaan. Voor mij zijn twee dingen heel belangrijk. Een vergunning moet rechtszeker zijn. En ook de rechtsbescherming vind ik zeer belangrijk. De rechten van de burger tot de rechter zijn ook van belang. Het zijn natuurlijk die elementen waar we ook rekening mee moeten houden.

Tot slot, wat de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft: we hebben daar vier rechters aangeworven. Dat wil zeggen dat de doorlooptijd van een dossier ingekort zal worden tussen zes en negen maanden.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik ben blij met uw nuancering. Eerlijk gezegd heb ik, als ik naar mijn eigen stad kijk, niet het gevoel dat burgers eindeloos moeten wachten op een bouwvergunning om een woning te bouwen of te verbouwen. Ik vind dat we stilaan moeten stoppen met de bewuste misleiding hierover. De projecten die lang blijven liggen en die tien jaar op een bouwvergunning moeten wachten, zijn bijna altijd zeer controversiële projecten die de rechten van anderen in het gedrang dreigen te brengen en die overlast en problemen creëren. Die projecten brengen zowel veel tegenstand als de nood aan een zeer evenwichtige beoordeling met zich mee. Ik ben voor eenvoudige, heldere procedures, maar de illusie moet stoppen. We mogen dat niet verwarren met de idee dat alles moet kunnen en dat iedereen die iets wil doen, zijn zin moet krijgen. Zo werkt het niet in een dichtbevolkt land waar iedere activiteit automatisch een impact op anderen heeft. Zeker als die impact groot is, moet de overheid de beschermer zijn van wie door de droom van iemand anders wordt geïmpacteerd. Een droom is mooi en we moeten allemaal hopen dat we onze dromen kunnen uitvoeren, maar de persoon die het in zijn tuin krijgt, had ook een droom, namelijk dat het zijn tuin zou blijven.

We moeten stoppen met heel de tijd mist te spuien. Als ze correct zijn en op de correcte plaats gebeuren, lopen de vergunningsprocedures in Vlaanderen in de meeste gevallen vrij vlot. Als iemand probeert de hoeken eraf te halen, wordt het problematisch en ik hoop dat het dan ook problematisch blijft.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik wil u zeker en vast bijtreden. Onder voormalig minister Schauvliege en voormalig minister Van den Heuvel, de architecten van de omgevingsvergunningen, is het decreet betreffende complexe projecten tot stand gekomen. Ik herinner me dat een aantal Vlaamse volksvertegenwoordigers zo pas nog een voorstel van decreet hebben ingediend om de gerechtelijke onteigeningen sneller te laten vooruitgaan. Ik denk dat er al heel wat is gebeurd.

We zijn in Vlaanderen trouwens snel met het afleveren van vergunningen. In de praktijk gaan met twee zaken veel tijd verloren. Het eerste is de tijd tot het moment dat de vergunningsaanvraag effectief wordt ingediend. Ik stel vast dat het dikwijls heel lang duurt eer een vergunningsaanvraag volledig en ontvankelijk is. Daar wordt veel tijd mee verloren. Het tweede zijn de beroepen, maar we moeten oog hebben voor de rechtsbescherming van iedereen.

Ik herinner me dat ik, als stout parlements lid, samen met een aantal collega's een voorstel heb gedaan om enkel diegenen die tijdens het openbaar onderzoek hebben gereageerd, nog de mogelijkheid te bieden om achteraf in beroep te gaan. Ik ben hier overladen met alle zonden van Israël – maar dat is een ander debat.

De voorzitter: Mijnheer Ceyskens, kunt u afronden?

Lode Ceyskens (CD&V): We moeten alle mogelijke moeite doen. Het decreet wordt geëvalueerd. We moeten altijd voor rechtszekere vergunningen hebben. Die vergunningen hebben nog altijd de kortste doorlooptijd naar een vergunning die niet meer kan worden aangevochten.

De voorzitter: Zeer duidelijk, collega Ceyskens, wel behoorlijk over tijd.

De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Minister, ik ben zeer benieuwd wat het zal worden als u die vereenvoudiging doorvoert. Er kan misschien nog wat gebeuren.

Mevrouw Van Volcem, ik stel me vragen bij wat u in de commissie hebt gezegd. Bouwen in een waterrijk gebied moet volgens u kunnen omdat het technisch kan.

Minister, ik moet me bij u aansluiten. Op dit moment loopt het goed.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, mevrouw Van Volcem, ik dank jullie voor het feit dat jullie het probleem van de logge, zware procedures aankaarten. We moeten hier blijvend aandacht voor hebben.

Minister, het is goed dat u initiatieven plant, maar naast de vereenvoudiging van de procedures zou ik ook aandacht willen vragen voor de vereenvoudiging en het gebruiksvriendelijk maken van het omgevingsloket. Eerst wil ik mijn appreciatie voor het omgevingsloket uitdrukken. Dankzij het digitaal loket zijn de vergunningsprocedures verder blijven lopen. Het moet worden gezegd dat het Omgevingsloket nood heeft aan een evaluatie. Ik denk trouwens dat dit in het Vlaams regeerakkoord staat. Een burger die met betrekking tot een eenvoudig dossier zelf de aanvraag wil doen, moet zeer bedreven zijn en veel geduld hebben om de aanvraag juist in te dienen. Mijn vraag is dan ook wanneer u die evaluatie van het Omgevingsloket plant.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega's, ik hoor verschillende vragen en tussenkomsten.

Ik heb het eens bekeken, collega, ook in Brugge is de gemiddelde doorlooptijd ongeveer 3,3 maanden. Dat is niet zo bijzonder lang. Nogmaals: ik weet niet op welk dossier de Belgische vastgoedsector zich heeft geënt, maar de gemiddelde doorlooptijd is geen 22 maanden. Tenzij men natuurlijk start bij het nadenken over het plan, en nadien het uittekenen van het plan. Maar daar kan de overheid natuurlijk niets aan doen. En inderdaad, collega Ceyssens, ik ben een aantal collega's vergeten te noemen, maar er zijn heel wat stappen gezet. Marc Dillen van de Vlaams Confederatie Bouw heeft nog niet zo lang geleden op de radio gezegd dat het probleem zich eigenlijk niet situeert in de omgevingsvergunning, maar bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, omdat de doorlooptijd daar erg lang is.

Ik wens het nog eens te onderstrepen en de collega's van de Vlaamse Regering daarvoor te bedanken: we werven daar vier extra rechters aan. We gaan dus van negen naar dertien rechters. En daardoor kunnen we die doorlooptijd inkorten, tussen de zes en negen maanden, zo wordt ons gezegd. Dat is natuurlijk heel goed voor economische investeringen. Want 'time is money', het moet snel gaan. Het probleem situeert zich dus daar. Maar met de komst van de rechters kunnen we die doorlooptijd maximaal aanpakken.

Daarnaast voorziet het regeerakkoord inderdaad een aantal vereenvoudigingen. We zijn die oefening aan het maken. Ook de evaluatie van het Omgevingsloket zit daar mee in, collega De Coninck. We proberen ook extra naar digitalisering te kijken. In het kader van de relance heb ik daar ook wat budgetten voor gevraagd.

Daar waar we nog kunnen versnellen: graag. Ik ben daar zelf voorstander van. Maar ik ben zelf ook jurist, en ik hoor ook van ontwikkelaars en ondernemers dat ze rechtszekerheid het allerbelangrijkste vinden. Dat is voor mij dan ook van groot belang, in die grote oefening. Wanneer ik binnen dit en een aantal maanden naar de regering ga met dat vereenvoudigingsplan, is rechtszekerheid daarin zeer belangrijk. Men moet zeker zijn van een vergunning. Ten tweede is de rechtsbescherming van de burger belangrijk, dat wil ik nog eens beklemtonen. We moeten rekening houden met die evenwichten.

Maar ik ben dus niet gediend met dat artikel. Het is mij ook een raadsel waar de Belgische vastgoedsector zijn bronnen haalt. Mijn bron is het Omgevingsloket. Dat bevat alle aanvragen. In 2019 waren er 85.000 aanvragen. Dat is heel wat. De doorlooptijden daar zijn van een totaal andere orde. Het probleem zit bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. En daar hebben wij vier extra rechters aangeworven.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, vooreerst vind ik het een goede zaak dat u vier rechters hebt benoemd. Ik hoop dat zij zo vlug mogelijk actief zullen zijn. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft zijn jaarverslag niet neergelegd sinds 2018. Er zou daarover veel meer transparantie moeten zijn. Mensen bepleiten een zaak, dienen hun dossiers in, weten niet wanneer er een arrest zal vallen. Er is daarover totaal geen transparantie. Men kan doen alsof het verkrijgen van een vergunning 'a walk in the park' is. U hebt gelijk dat er grote stappen zijn gezet, met de Codextrein, maar ook met de beslissing van de vorige ministers dat een omgevingsvergunning binnen een bepaalde termijn na het ontvankelijk verklaren moet worden afgeleverd. Dan heb je de deputatie en de bindende termijnen. Dat is waar. Maar dat is pas dan. Dan heb je een traject van ongeveer elf maanden, na openbaar onderzoek in de twee. Maar dan heb je de

procedure, en kan iemand die in de buurt woont of daar belang bij heeft, met 200 euro in beroep gaan.

De voorzitter: Oké. Uw punt is?

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Daar wringt het schoentje. Want geen enkel project kan worden uitgevoerd zolang die procedures lopen. Minister, ik ben zeer tevreden dat u hebt geïnvesteerd en dat er bijkomende rechters komen. Dat is heel belangrijk voor investerend Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem is tevreden, dus is iedereen tevreden. *(Gelach. Opmerkingen van Bruno Tobback)*

U bent altijd tevreden en optimistisch, zo kennen we u. *(Opmerkingen)*

Dat is een compliment, hoor. *(Opmerkingen)*

Ik wil hem van zijn melk brengen, dat helpt misschien. *(Opmerkingen. Gelach)*

De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Cathy Coudyser aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de relance voor de toeristische sector

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, de toeristische sector is bijzonder hard getroffen en zal nog lang getroffen worden. Ondanks alle inspanningen die de Vlaamse Regering, maar ook andere niveaus, en u in het bijzonder gedaan hebben, is het nog altijd heel moeilijk, vooral door het wegvallen van het internationale toerisme, zeker uit onze buurlanden. De hotel- en logiesector ziet echt zwarte sneeuw. De kunststeden zien af. Maar ook het zakentoeerisme is bijna volledig stilgevallen.

Ze trekken aan de alarmbel. Het water staat hun aan de lippen. Vooral ook omdat de herfst en de winter zich ook dramatisch aankondigen. Ze zeggen dat een op de vier jobs zou verloren gaan. Gevestigde logiesuitbaters zeggen dat hun spaarcenten, hun pensioen voor later, diep aangesneden worden. Ik hoor dat jonge, innovatieve ondernemers geen reserves meer hebben. Ze dreigen op de fles te gaan. Dat zou bijzonder jammer zijn omdat we binnen zoveel jaar die jonge, innovatieve ondernemers echt wel nodig zullen hebben om de toeristische sector en Vlaanderen verder kwaliteitsvol uit te bouwen.

In een crisisperiode moet de overheid investeren. U hebt in de September-verklaring aangegeven dat er met deze Vlaamse Regering geïnvesteerd zal worden, ook in de toeristische sector. Kunt u al een tipje van de sluier lichten met betrekking tot de concrete plannen? Ik denk dat we toekomstgericht en hoopvol moeten blijven. Dat is toch wel een heel belangrijk item.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Ook in de commissie hebben we het er al vaak over gehad met verschillende collega-parlementsleden, men brengt de schade die de sector lijdt onder de aandacht. 11 miljard euro schade, dat is immens veel. 240.000 mensen werken in die toeristische sector. Dat is de sector die er als allereerste onder heeft geleden en het zal waarschijnlijk ook de allerlaatste zijn die opnieuw op volle toeren gaat draaien. Daarom ben ik heel blij dat minister Crevits de steunmaatregelen voor ondernemers ook voor toeristische ondernemers wil toepassen.

We hebben volle bak ingezet op binnenlands toerisme. Dat was goed, zeker in de zomer hebben we gezien dat heel veel Vlamingen in Vlaanderen op vakantie zijn gegaan. Zeker voor de plattelandsgemeenten was dat heel goed. Het grootste probleem is er voor de kunststeden. De toeristen die daar komen, komen van heel ver. Dat zal waarschijnlijk nog duren tot corona voorbij is.

In het kader van de relance ben ik dan ook heel blij dat we extra centen vrijmaken. U moet weten dat het budget van Toerisme Vlaanderen 15 miljoen euro per jaar bedraagt. Maar in het kader van de relance gaan we in totaal 150 miljoen euro investeren. Dat is een heel groot budget. We zullen ook de kunststeden bekijken, die hebben enorm geleden. Er staan een aantal goede projecten op stapel. Ik denk dat we in deze periode de tijd moeten gebruiken om die investeringen te doen, zodat, als corona voorbij is, we met Vlaanderen helemaal terug internationaal op de kaart staan en we de toeristen naar hier kunnen halen met onze troeven: de Vlaamse Meesters, het culinaire, het wielertoerisme dat er ook aankomt, het Wereldkampioenschap 2021. Daarom zullen we de komende maanden immens veel investeren: 150 miljoen euro extra.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ja, inderdaad, de Vlaamse Regering heeft al heel wat inspanningen geleverd. Als ik nu hoor dat er 150 miljoen euro extra investeringen komt in projecten die de toeristische sector ten goede komen, dan kan ik daar alleen maar heel tevreden mee zijn. Ik denk dat dat driemaal meer is dan normaal. We bereiden samen met de toeristische ondernemers de toekomst voor om Vlaanderen als een kwalitatieve en unieke bestemming op de kaart te zetten.

Ik heb een bijkomende vraag. Kunt u specifiek voor West-Vlaanderen, toch de grootste toeristische provincie, een tipje van de sluier oplichten? Ook in het kader van de brexit zijn we natuurlijk bijzonder hard getroffen en daarrond moeten we absoluut inspanningen leveren.

Bijkomend met wat we gisteren meemaakten, dat we helaas de maatregelen moeten verstrengen, zal dat wellicht ook een impact hebben op onze toeristische ondernemers. De vraag is of we daar nog bijkomende ondersteuning geven en dat betekent niet alleen financieel, maar gewoon die sector ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Naar aanleiding van de Septemberverklaring is er inderdaad gezegd dat er bijkomend geïnvesteerd zal worden in de zwaar getroffen toeristische sector. We horen nu dat het over 150 miljoen euro gaat. Dat is zeer positief. We hebben ook eerder al met de CD&V-fractie onze bezorgdheid geuit in de commissie.

Er was daarover ook nog een vraag van collega Fournier ingediend. Zij kan hier jammer genoeg vandaag niet zijn. Dat is nu zo met de coronamaatregelen. Ik wil ook even de vragen die ze wenste te stellen, signaleren.

Over welke extra steunmaatregelen zal het gaan? Kunt u dat tipje van de sluier al oplichten? Gaat dat over extra campagnes? Gaat u pleiten om schooluitstappen terug mogelijk te maken? Zijn er zaken voor de niet-gesubsidieerde sector, zoals de hostels, in het vooruitzicht? Wat met de reisbureaus? We hebben het er al heel veel over gehad in de commissie. Het water staat aan de lippen. De centen zijn er nu. Maar wat betekent dat concreet? Kunt u daar iets meer over zeggen?

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, het is goed dat er extra maatregelen aangekondigd worden. Ik denk dat het voor heel dit parlement duidelijk is wat de impact is. Ik wil niet veel extra's toevoegen, behalve – waar de collega ook naar verwijst – wat is de concrete invulling in de komende maanden?

Ik denk dat er gisteren een aantal mensen in de toeristische sector extra in hun haar hebben gekrabd en dat ze misschien een periode stiekem hadden gehoopt dat het allemaal nog wel zou meevallen, maar dat we eigenlijk allemaal wisten dat dit er zou aankomen.

Ik vrees ook dat we niet spreken over een paar weken, maar dat we voor een periode tot ver in volgend voorjaar in deze omstandigheden zitten. Dat betekent natuurlijk dat die impact van die tweede golf, nadat de eerste golf nog niet is verwerkt, echt gigantisch zal zijn. Ik denk dat we versneld duidelijkheid moeten geven.

Er zijn een aantal specifieke doelgroepen, zoals bijvoorbeeld de niet-gesubsidieerde maar erkende jeugdherbergen, die echt onder druk komen te staan. Maar het zou zonde zijn om zich te beperken tot een groep. Er zijn er heel veel die momenteel worstelen en die denken: 'We zitten nu al aan de limiet en hoe kunnen we hierna verder'.

De voorzitter: De heer Slagmulder heeft het woord.

Kristof Slagmulder (Vlaams Belang): Minister, de moeilijkheden voor de toeristische sector zijn inderdaad allesbehalve voorbij. Wanneer we hier spreken over relance, dan moet er zeker in het oog gehouden worden dat er nog verschillende sectoren zijn die nog enkele bittere maanden te wachten staan. Ik denk maar aan de jeugdverblijven of de logiesector. In Brugge bijvoorbeeld is momenteel maar 10 procent van de hotelkamers bezet en voor november zijn er momenteel nog minder boekingen.

In Wallonië worden sinds deze week maandelijks 20.000 toeristenpassen uitgereikt met een waarde van 80 euro. Het doel is om zoveel mogelijk toeristen naar Wallonië te lokken en de Walen zelf hun eigen regio te laten ontdekken of herontdekken. Op deze manier wil men de toeristische sector een duw in de rug geven en zo de relance van de toerismesector versnellen. In totaal zullen tussen oktober en december 60.000 passen uitgegeven worden en in totaal zijn er ongeveer 400 accommodaties, attracties, musea en busmaatschappijen die daaraan meewerken.

Daarom mijn vraag aan u, minister: overweegt u een gelijkaardig initiatief in Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, zoals u weet, ben ik schepen van Financiën in de derde stad van Vlaanderen, en de coronatijden zorgen er niet alleen voor dat de stadsfinanciën er minder goed voor staan, maar zorgen er ook voor dat onze stad, die normaal gezien 8 miljoen bezoekers op jaarbasis heeft en 2 miljoen overnachtingen, nu eigenlijk een beetje te leeg is. Het doet me dan ook ontzettend veel plezier dat u als minister van Toerisme wilt investeren in de kunststeden, dat er een gezamenlijk project komt en dat u ook 150 miljoen euro wilt investeren in relancemaatregelen. Onze musea brengen normaal gezien jaarlijks 4 miljoen euro aan tickets op. Dat is nu bijna nul. Het is dus zeer belangrijk dat u investeert in de kunststeden. Ze zijn ook een katalysator voor de hele regio. Ik ben dus zeer benieuwd, minister, wat uw relanceplan concreet inhoudt, inzonderheid voor mijn stad.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, collega's, ik denk dat we in deze moeilijke coronaperiode al één groot geluk hebben gehad, namelijk de zomerperiode. In de zomerperiode hebben we behoorlijk mooi weer gehad en hebben de mensen die van toerisme moeten leven en de horeca een positieve injectie gekregen. Op die manier hebben ze zich de voorbije maanden kunnen recht houden.

Ik vrees wel dat het een beetje een doekje tegen het bloeden was – wel een belangrijk doekje, want anders waren er al veel meer doodgebloed – en dat het voor velen uitstel van executie kan zijn. We gaan donkere maanden tegemoet met de verstrenging van de maatregelen, die nodig is. Heel wat handelszaken, zelfstandigen waarmee ik heb gesproken, zullen nu de meeste facturen krijgen en zullen die door de moeilijke eerdere periode moeilijk kunnen betalen. Het wordt dus bijzonder belangrijk, minister, dat naast de 150 miljoen euro die u zult investeren in die sector, er ook over gewaakt wordt dat heel wat zaken en zelfstandigen niet over kop zullen gaan.

Zult u, zolang we in deze donkere coronaperiode zitten, de extra steun die de sector voor inkomensverlies vraagt, aanhouden zodat die mensen, die vele investeerders en ook beginnende investeerders, niet ten onder gaan aan de coronacrisis waarmee we vandaag worden geconfronteerd en waar u uiteraard zelf niet aan kunt doen?

De voorzitter: Ja, alweer vlotjes over tijd.

Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Ik dank de collega's voor hun input, opmerkingen en vragen. Het is vandaag wel moeilijk om te zeggen naar welke projecten in West-Vlaanderen de middelen zullen gaan. Dat is goed geprobeerd, maar dan gaan andere parlementsleden van andere provincies kwaad worden. Ik zie Marino al naar zichzelf wijzen en ik hoor de parlementsvoorzitter ook al. (*Gelach*)

Ik zal dus goed moeten kijken waar we de investeringen zullen doen. Het gaat over 150 miljoen euro. Dat zijn, voor alle duidelijkheid, geen subsidies, maar overheidsinvesteringen, die we vooral zullen focussen in toeristische infrastructuur. Dat kan gaan van congresinfrastructuur over beursinfrastructuur tot een museum of andere. Die oefening loopt. We zijn ook in gesprek met heel wat kunststeden en andere provinciale toeristische organisaties om die puzzel goed te leggen. Dat komt dus nog.

Maar het is heel belangrijk dat we het signaal aan de sector geven, die het bijzonder moeilijk heeft, dat we aan zijn kant staan. Het investeringsritme is normaal 15 miljoen euro per jaar. Daarbovenop komt er nu nog eens 150 miljoen euro, wat heel veel is. Daarnaast is het ook zo dat ik heel vaak gesprekken heb, in rondetafels, met verschillende partners. Tijdens de coronacrisis is dat ook altijd zo geweest.

Ook met de reisbureaus heb ik een gesprek gehad. Ik zou alle partijen die deel uitmaken van de federale meerderheid, willen vragen om aan de kar te trekken. Dit is een integraal federaal dossier. Die mensen hebben het financieel heel erg zwaar. Het is minister Dermagne die daarvoor bevoegd is. Ik hoop echt dat er op het federale niveau aan die reisbureaus wordt gedacht want het gaat over heel velen, ook in Vlaanderen – het is misschien zelfs overwegend Vlaams. Ik heb in het verleden al wat contacten gelegd met het federale niveau, maar ik wil met aandrang vragen dat diegenen die in de federale meerderheid zitten, mee aan een oplossing denken.

In het kader van het noodfonds heb ik 28,5 miljoen euro vrijgemaakt. Ik wil dat ook nog eens onderstrepen. Dat is ook heel veel geld voor sociaal toerisme en voor onze jeugdverblijven. Op dit moment is bijna het volledige budget uitgegeven om dat sociaal toerisme en de jeugdverblijven financieel te ondersteunen. Want zij werken natuurlijk met heel wat vrijwilligers. Het is belangrijk dat we vanuit Vlaanderen zeggen dat we dit belangrijk vinden en dat het verder moet kunnen bestaan. We hebben nog wat budget over, dus ik ben voor dat overige budget aan het kijken, met de begroting, richting de hostels, want ik weet dat daar wat problemen zijn. Ik heb daar ook mails over gehad. Maar alles hangt af van de begroting, hoe we dat verder zullen aanpakken.

Er loopt nu ook een campagne, weliswaar weer binnenlands, want het is heel moeilijk om buitenlandse campagnes te starten. We waren dat eigenlijk van plan, zeker bij de buurlanden, maar dan kregen we signalen uit Nederland, Frankrijk en Duitsland, vandaar dat we hebben beslist om met de campagne voor de herfstvakantie opnieuw het binnenlandse toerisme te promoten. Die campagne loopt ook.

Ik heb dinsdag een overleg met de minister van Toerisme van Nederland, voor de tweede keer, om te kijken naar een samenwerking Nederland-Vlaanderen. Natuurlijk gaan we dat pas intensief kunnen doen als die coronacijfers naar beneden zijn. In de tussentijd verliezen we geen tijd, maar zullen we volle bak investeren in de toeristische sector, om ervoor te zorgen dat we post corona met Vlaanderen blinken op het internationale toneel en dat we buitenlandse toeristen naar hier kunnen halen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Bedankt, minister. Nogmaals, ik denk dat we op alle niveaus de nodige inspanningen moeten leveren om de toeristische sector, die gezond was voor de crisis, zo goed mogelijk door de crisis te loodsen, en tussenin investeren, wat we absoluut doen. U haalt aan dat we nu moeten investeren in infrastructuur voor congressen en beurzen, maar ook in infrastructuur in functie van onze lijnen die we uitgezet hebben in het kader van 'Reizen naar Morgen', en waar we eigenlijk voorlopers in waren – laten we dat ook nog maar eens duidelijk zeggen. Daar moeten we als overheid die crisistijd voor gebruiken. Dat is de goede manier om een duurzame relance voor die sector voor te bereiden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de vernietiging door de Raad van State van het plan voor het nieuwe Brugse stadion

ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de impact van het arrest van de Raad van State op het GRUP 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge'

ACTUELE VRAAG van Brecht Warnez aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het RUP dat de bouw van een voetbalstadion in Brugge moet mogelijk maken

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, dit dossier gaat over meer dan alleen maar een voetbalstadion, maar dat zal straks wel blijken.

De aanleiding, minister, is natuurlijk het arrest van de Raad van State waarmee een deelgebied, met onder andere het voetbalstadion, maar ook bedrijventerreinen, van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Afbakening regionaalstedelijk gebied Brugge' wordt vernietigd.

Ik denk dat de schepen van Financiën van Brugge straks zal bevestigen dat dit nieuws gisteren insloeg als een bom, niet alleen bij het Brugse stadsbestuur, bij de twee voetbalploegen, bij de voetbalsupporters, bij de voetballiefhebbers in het algemeen, maar zeker ook en des te meer bij ondernemers en bedrijven en vrijetijdsrecreanten. Dit arrest is niet alleen slecht nieuws voor het stadiondossier van onze stad, maar ook voor de bedrijven, zowel lokaal als regionaal, die op zoek zijn naar een geschikte locatie. We hebben nood aan bedrijventerreinen. Straks komt er in Zeebrugge een nieuwe sluis en zullen een aantal bedrijven moeten verhuizen.

En dan wil ik het nog niet hebben over de werkgelegenheid die we zullen missen door dit arrest, met de bouw van een stadion en met nieuwe bedrijven die we zullen aantrekken. Dit arrest is een beetje eigenaardig – wij politici kunnen ons daar niet in mengen – in die zin dat het GRUP in 2013 is goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Er was ook een positief advies van de auditeur en van de stad en alle bij dit dossier betrokken actoren hebben gewerkt aan een oplossing naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State in 2013. Ik zeg er ook nog bij dat er geen beroep meer mogelijk is. Ik zal straks van u wel een reactie krijgen op dit arrest, maar mijn vraag is eigenlijk welke rol de Vlaamse overheid in dit dossier nog kan of wil spelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik sluit me volledig aan bij wat de heer Sintobin zegt maar ik wil toch volgende insteek doen. Brugge is een toeristische stad maar ik moet zeggen dat Brugge gisteren in diepe rouw was. Brugge heeft twee voetbalclubs in eerste klasse: Club Brugge met veertigduizend supporters – zelfs nog veel meer als we iedereen meetellen die op televisie kijkt –, en Cercle Brugge dat zich de vereniging noemt. Minister, u weet dat voetbal de emotie is van de mensen. In deze hele moeilijke tijden zou de zone aan de Blankenbergsesteenweg die ontsloten is aan de N31 de toekomst van Brugge moeten symboliseren. En wat willen wij daar? Een nieuw stadion. Wat wilden wij daar nog? Bedrijventerreinen. Er is nood aan bedrijventerreinen in de Brugse regio voor 255 hectare. Er is geen hectare meer vrij die nog kan worden aangesneden. Minister, dat is echt schrijnend, jonge mensen die vandaag afstuderen, blijven in Gent omdat er in Brugge geen nieuwe ondernemingen meer zijn, omdat er geen nieuwe vestigingen meer mogelijk zijn. Dit gaat over de toekomst van Brugge. Ik kan dan ook niet genoeg het belang van dit dossier benadrukken.

Ik besef dat dit voor u een moeilijk dossier is, het sleept al dertien jaar aan. Daarnet werd nog gezegd dat de droom van de ene de nachtmerrie van de andere is. Welnu, ik vind het heel jammer dat de heer Tobback weg is, want hij zou misschien zestigduizend mensen over zich heen krijgen als die ene beroep aantekent waardoor al die mooie plannen worden gedwarsboomd.

Minister, u kunt eigenlijk juridisch het deelgebied hernemen. Het deelgebied is nu vernietigd, ik vraag aan u of u dit zo snel mogelijk kunt hernemen. Als ik het arrest lees, vind ik dat soms een beetje eigenaardig maar ik heb daar niet over te oordelen aangezien we in een rechtsstaat nu eenmaal de scheiding der machten moeten respecteren.

De voorzitter: Uw vraag luidt?

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik vraag u om zo spoedig mogelijk aan de hand van de motivering van het arrest het deelgebied te hernemen.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Gisteren legde de Raad van State inderdaad een bom onder het stadiondossier. Tegen het advies van de auditeur in vernietigde de bestuursrechter het GRUP. Dat is een ramp voor het stadionproject waarbij Club Brugge en Cercle Brugge samen met het stadsbestuur op zoek gaan naar een oplossing. En dan vraag ik ook aan u een oplossing, minister.

Het arrest stelt dat de voetbalzone in het RUP te groot is. Te veel voetbal in Brugge is iets dat ik als supporter van Club Brugge en als liefhebber van Cercle Brugge niet kan onderschrijven en daar doen we vooral onze West-Vlaamse voetballende jeugd geen plezier mee.

De voorzitter: Club Brugge en Cercle Brugge tegelijk, kan dat? (*Rumoer*)

Dat is dan zoals Beerschot en Antwerp tegelijk?

Gaat u verder, mijnheer Warnez.

Brecht Warnez (CD&V): In West-Vlaanderen zien we elkaar allemaal graag.

De voorzitter: Ja, blijkbaar.

Brecht Warnez (CD&V): Collega's, het gaat hier echt niet alleen over die eersteklassers Club Brugge en Cercle Brugge, het gaat over de vele jeugdspelers die daar ook terecht kunnen en die daar een nieuwe thuis zoeken, het gaat over het park en recreatiegebied, het gaat over bedrijventerreinen. Het GRUP bevat 30 hectare ruimte voor ondernemen, ruimte die er vandaag in Brugge inderdaad niet meer is. Daardoor trekken onze bedrijven nu naar Nederland of zelfs naar Noord-Frankrijk. Het is bovendien ook strategische ruimte die belangrijk is voor de nieuwe sluis in Zeebrugge.

Het RUP moet dus inderdaad voor de derde keer naar de tekentafel, minister. En het is al veertien jaar dat er naar een oplossing wordt gezocht. Die moet er nu heel snel komen, voor voetbalminnend en ondernemend Vlaanderen, voor Club en voor Cercle.

Minister, hoe en binnen welke timing zult u omgaan met het deelgebied Blankenbergse Steenweg? Denkt u de stad Brugge daar de bevoegdheid te geven om een gemeentelijk RUP te maken, of neemt u zelf een initiatief om het deelgebied te hernemen?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Ik denk dat iedereen de beslissing van de Raad van State kan betreuren. Of je nu voetbalsupporter bent of voor Club of Cercle supportert: dat maakt eigenlijk niet uit. Heel ondernemend Vlaanderen zal wel wat met argusogen naar de Raad van State hebben gekeken. We hebben dat arrest ook bekeken.

Een deel wordt vernietigd op basis van drie argumenten. Het eerste argument is de bovenmaatse parking. Punt twee is het zorgvuldig ruimtegebruik dat onvoldoende wordt gemotiveerd. En het derde punt wil ik toch echt onderstrepen: de Raad van State verwijst heel duidelijk naar de intentieverklaringen van de stad Brugge en van Club Brugge, die op 10 januari heel duidelijk aangeven dat zij het stadion niet meer daar gaan bouwen, maar op een andere site. De Raad van

State gebruikt deze verklaring van de stad en van de club als bevestiging van de zogenaamde vastgestelde onwettigheden. Als je dat arrest goed leest, zijn dat eigenlijk de drie redenen waarop de Raad van State zich baseert.

Ik kan nu twee dingen doen. Sowieso hebben we vandaag al wel contact gehad. Wij gaan dus heel snel samenzitten met de stad en de beide clubs, om te kijken of ik remedieer, wat binnen de acht dagen kan. Ofwel zegt de stad dat zij een delegatie willen, dat zij daarover willen praten. Daarom zal ik iedereen aan tafel roepen. Dat zal heel snel gaan – ik hoop deze week nog. Zo kunnen we kijken welke oplossing we kunnen vinden. Want ik vind het belangrijk dat we een signaal geven, niet alleen aan de voetbalsupporters maar aan heel Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik ben blij dat u in overleg zult gaan met alle belangrijkste actoren om te proberen te redden wat er te redden valt. Wat collega Van Volcem vraagt, het hernemen van het dossier, zal natuurlijk ook tijd kosten. We kunnen hier wel vragen om erop aan te dringen en ermee verder te doen, maar we weten sowieso dat dergelijke dossiers een aantal jaren verder gaan.

Wat de argumenten van de Raad van State betreft, en zeker dat laatste punt: het is absoluut wereldvreemd wat ze daar vertellen. Er is gewoon een politiek akkoord in de stad Brugge, ondersteund door alle politieke partijen in de gemeenteraad om het stadion van Club Brugge op de huidige site te bouwen, maar met een nieuw stadion voor de vereniging langs de Blankenbergse Steenweg. Ik heb de indruk dat de Raad van State advies verleent of een arrest maakt zonder zelfs te weten wat het politiek akkoord is daaromtrent.

Ik wil wel nog iets duidelijk maken. Sommige collega's doen hier wat lacherig over, heb ik de indruk: 'Het gaat maar om Brugge.' We zijn wel degelijk de derde grootste stad van Vlaanderen. Wij West-Vlamingen zijn soms veel te bescheiden. Het gaat hier om meer dan een voetbalstadion. Het gaat hier ook over bedrijventerreinen, werkgelegenheid, om recreanten, om heel wat. En het gaat inderdaad om de toekomst van onze stad, maar ook de toekomst van onze regio. Wat zou er nu mooier zijn dan op die locatie een landmark te hebben voor onze stad?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Ik had natuurlijk ook het arrest gelezen. Dat sloeg in als een bom. Ik heb het volledig geanalyseerd. U zegt dat u kunt remediëren binnen de acht dagen. Kunt u mij dat nog eens toelichten? Want het is wel heel belangrijk. Het is voor de Raad van State ook heel gemakkelijk om te zeggen dat het de schuld is van de stad Brugge. We hebben lang naar een oplossing gezocht, en Club Brugge wilde dat de volledige gemeenteraad akkoord ging, met geen enkele dissidente stem. Alle partijen vonden dat een goede oplossing. Maar als de Raad van State dan toch kritiek geeft op het stadsbestuur, waarom vernietigen ze dan ook dat bedrijventerrein en die weginfrastructuur? Ik begrijp dat echt niet.

Dat men de stedelijke activiteiten volledig heeft vernietigd, dat kan ik ook niet begrijpen. Men had ook een klein stukje van de parking kunnen vernietigen zodat we alleen dat stuk konden hernemen en we dan voor mijn part een parking van 2500 in plaats van 7500 voertuigen moeten voorzien – want daar gaat het eigenlijk over. Ik vind het jammer dat men niet oplossingsgericht denkt. Ik kan natuurlijk niet zeggen wat de rechters moeten doen, maar de impact van deze beslissingen op de toekomst is heel belangrijk. Minister, heel Brugge rekent op u om dat op korte termijn op te lossen, alstublieft.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Minister, ik wil u ook danken voor uw antwoord. Het is inderdaad een dossier waar we het politiek allemaal over eens zijn. Het is goed om dat ook eens te benadrukken. Dus dank voor het kordate optreden.

Ik had eigenlijk dezelfde vraag als mevrouw Van Volcem, maar korter: kunt u dat nog eens uitleggen, die acht dagen?

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, ik wil het eigenlijk niet hebben over de techniciteit van het dossier, maar vooral over de geloofwaardigheid naar de bevolking. We krijgen soms veel kritiek dat er een grote kloof is tussen de bevolking en de politiek. Dergelijke dossiers zijn daar de oorzaak van. Het duurt al meer dan veertien jaar en er is nog geen stap vooruit in de bouw van een nieuw stadion. Twee jaar en negen maanden duurde het om een antwoord te krijgen van de Raad van State, om dan te zeggen dat het allemaal niet kan. Daar verliezen we allemaal onze geloofwaardigheid. Je kunt natuurlijk wel zeggen dat wij niets kunnen zeggen aan de Raad van State, dat is waar, maar de bevolking ziet het als één grote problematiek in zijn totaliteit.

Rechtszekerheid moet er zijn, absoluut, ik ben daar als democraat uiteraard ook voorstander van, maar rechtszekerheid op een transparante manier zodat iedereen weet waar hij of zij zich aan moet houden. Ik heb de indruk dat er in dat dossier geen rechtlijnigheid, geen transparantie en vooral geen rechte lijn wordt gerespecteerd. Dat zorgt voor heel veel frustratie en onenigheid, niet alleen bij de mensen die het stadion willen bouwen, maar vooral bij de vele supporters, die alweer in de steek worden gelaten.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, dank u voor het antwoord. Wij gaan ook geen steen werpen naar u, want u krijgt dat in de schoot geworpen als een erfenis van het verleden, maar wel een erfenis waar wij vanuit onze fractie en ook lokaal regelmatig voor gewaarschuwd hebben: dat het proces niet goed aan het lopen was, dat er niet werd gewerkt aan draagvlak, dat het participatietraject eigenlijk niet oké zat, dat het getuigde van een ruimtelijke visie van het verleden die halsstarrig werd vastgehouden en dat de procedures rommelig verliepen. Wat ons betreft krijgen we helaas nu de rekening gepresenteerd.

Inderdaad, er is op dit moment een politieke consensus rond het stadion van Club Brugge, maar al de rest van de zaak is wel enorm voer voor discussie en blijft bediscussieerd in Brugge en omgeving. Ik denk dat het belangrijk is om de zaak ten gronde aan te pakken, echt te gaan kijken naar oplossingen op het terrein voor de verschillende noden die er zijn. Want op dit moment zijn de slachtoffers van die halsstarrigheid de bedrijvigheid in Brugge die zijn kansen gepasseerd ziet, maar vooral ook al die supporters van de club en van de vereniging. Ik ga hier niet doen alsof ik een supporter ben van Club Brugge of van Cercle Brugge, ik ben een supporter van Zulte Waregem.

De voorzitter: U moet een vraag stellen.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Het heeft nooit zin om te doen alsof je voor een andere club bent, maar die supporters verdienen meer dan een rommelige aanpak vanuit de Vlaamse overheid en vanuit de stad Brugge. *(Opmerkingen van Mercedes Van Volcem)*

De voorzitter: U staat zo hevig, mevrouw Van Volcem. *(Opmerkingen van Mercedes Van Volcem)*

Neen, ik heb u al heviger gezien. Ik ga u niet uitdagen.

Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Collega's, als geboren en getogen Brugse kan ik niet anders dan even mijn mening geven over dit dossier. Met een vader die Clubsupporter is en een moeder die uit een Cerclenest komt, denk ik dat ik goed geplaatst ben om te zeggen dat de stad twee topploegen heeft, die in onze stad moeten blijven. We verwachten dat het stadsbestuur er alles aan doet om ze daar te houden, dat alle andere pistes worden bekeken en zeker ook dat er wordt bekeken waar er nog mogelijkheden zijn om bedrijventerreinen in het Brugse te krijgen. Want dat is belangrijk voor onze hele regio en onze hele West-Vlaamse economie.

Minister, ik vraag u zeker en vast om alles te doen wat binnen uw Vlaamse beslissingsmacht en uw bevoegdheid ligt en daar alles uit te halen om ook vanuit het Vlaamse niveau naar een oplossing te zoeken voor dit stadiondossier en voor onze bedrijventerreinen.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Collega's, los van het voetbal en de vraag wie fan is van welke club: ik wil vooral een oplossing hebben, en liefst zo snel mogelijk. Ik denk dat dat natuurlijk wel het belangrijkste is. Daarom wil ik ook zo snel mogelijk, liefst nog deze week, samenzitten met de clubs en met de stad Brugge, zodat iedereen aangeeft wat hij wil, zodat daar duidelijkheid over is.

Dan hebben we verschillende opties. Ofwel zegt de stad dat ze een delegatie wil, dat ze dat zelf wil doen. Dat kan worden bekeken. Mijn administratie zegt het plan van het GRUP te kunnen remediëren, bijvoorbeeld door een gewijzigde vorm qua parkings, kleinere parkings of iets anders. Dan hebben we nog acht dagen de tijd, vanaf vandaag gerekend. Het zal dus snel moeten gaan. Het arrest is daar heel duidelijk in. Het gaat vooral over dat ruimtebeslag, dat onvoldoende is gemotiveerd, en de bovenmaatse parking. Verder is er natuurlijk die intentieverklaring, waar men heel duidelijk op wijst. Het positieve advies van de auditeur was er voor die intentieverklaring, voor alle duidelijkheid. Dat zal dus hebben meegespeeld. Ik heb natuurlijk geen glazen bol. Ik weet niet exact wat er in de hoofden omgaat, maar ik baseer me gewoon op het arrest. Ik denk dat het vooral heel belangrijk is dat we zo snel mogelijk samenzitten met de stad, met de clubs, zodat duidelijk is wie wat wil, om dan heel snel actie te kunnen ondernemen. Er zijn verschillende opties. Ik wil met hen aan tafel gaan om te weten welke we moeten kiezen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik hoop inderdaad dat we tot een oplossing komen, maar ik wil er even op wijzen dat het mensen zoals collega Vaneeckhout, en partijen zoals Groen en milieuactivisten zijn die dergelijke dossiers al vijftien jaar aan een stuk tegenhouden. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

Niks kan nog worden gerealiseerd in Vlaanderen! We hadden het daarjuist over de tijd dat vergunningen werden verleend. Wel, dat is nu een typisch dossier. We zijn vijftien jaar bezig in Brugge om een dergelijk dossier tot een goed einde te brengen. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

Collega Vaneeckhout, u bent totaal verkeerd als u zegt dat dit rommelig werd aangepakt. Alle nodige aanpassingen werden gedaan. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

Jullie zijn de schuldigen voor het opnieuw verkeerd aflopen hiervan, en wat de Raad van State betreft, excuseer mij, maar dat is een wereldvreemd arrest.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, als u dit in acht dagen kunt oplossen, dan mag het stadion van mij het Zuhai Demirstadion heten.

De voorzitter: De heer Warnez heeft het woord.

Brecht Warnez (CD&V): Collega Vaneeckhout, ik wil toch ook nog heel even reageren. Ik houd niet van met de vinger wijzen en roepen tussendoor, maar als u dit een rommelig dossier noemt, dan denk ik dat dat soort communicatie het inderdaad rommelig maakt. Het is op die manier dus een beetje een selffulfilling prophecy, maar goed. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

Minister, ik heb u kordaat horen zeggen dat u snel zult zoeken naar een oplossing, samen met de actoren. Ik voel dat u klaarstaat om een voorzet te geven, en de voetballers en de ondernemers zullen die binnenkoppen.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maaïke De Vreese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de impact van COVID-19 en de brexit op de haven van Zeebrugge

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister Peeters, goeiemiddag. We blijven in West-Vlaanderen. Onze Zeebrugse haven is een van de belangrijkste toegangspoorten tot de Europese markten. De haven zorgt voor een rechtstreeks toegevoegde waarde van 1 miljard euro en ook voor 20.000 jobs. Ze is echter ook belangrijk voor onze Vlaamse export. Zoals tal van andere sectoren worden ook onze Vlaamse havens zeer zwaar getroffen door COVID-19, meer bepaald door de maatregelen die worden genomen om het virus in te dijken, maar ook, natuurlijk, door de brexit. Afgelopen week werd dat zeer pijnlijk tastbaar: P&O Ferries voelde zich genoodzaakt om de verbinding tussen Zeebrugge en het Britse stadje Hull te schrappen, na bijna een halve eeuw.

Voor onze regio en voor Brugge is dat een belangrijke verbinding omdat het zorgt voor zeer veel toeristen in Brugge en de Westhoek. Bovendien liggen cruiseschepen al een hele tijd stil.

Er zijn dus verstrekken gevolgen voor het toerisme en de horeca in Brugge, en bij uitbreiding in West-Vlaanderen. Indien er een harde brexit volgt, zullen er ongetwijfeld mensen hun job verliezen. Naar schatting zullen er mogelijk vijfduizend jobs verloren gaan.

Minister, op 25 augustus bracht u een bezoek aan de haven van Zeebrugge. U stelde toen dat u al het mogelijke zou doen om ervoor te zorgen dat de Vlaamse havens hun toppositie zouden kunnen behouden, en zelfs dat ze in die positie zouden worden versterkt. De toekomst is voor sommige sectoren in de haven zeer onzeker. Het water staat hun aan de lippen. COVID-19 en brexit beginnen hun tol te eisen en de onzekerheid over een al dan niet harde brexit is slopend.

Minister, wat zult u doen om de impact van COVID-19 en de brexit op onze havens, en meer bepaald op de haven van Zeebrugge, aan te pakken?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mevrouw De Vreese, uw vraag is inderdaad tweeledig. Enerzijds gaat het over de impact van COVID-19, en anderzijds over de brexit. Wat COVID-19 betreft, hebben we altijd heel nauw contact gehad met alle partners in de nautische keten, dus de Vlaamse havens en zeker ook de haven van Zeebrugge. U weet dat we een taskforce hadden waarin we met alle stakeholders overlegden. U weet ook dat de nautische keten tot vandaag 100 procent operationeel is gebleven, dat ook alle diensten van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) actief bleven tijdens de coronacrisis en dat er alleszins steeds is gezorgd dat er doorgang was, ook voor de haven van Zeebrugge.

Wat de impact van COVID-19 betreft, hebben we al het mogelijke gedaan. P&O is een privébedrijf, daarin kunnen we natuurlijk niet rechtstreeks interveniëren.

Inzake de brexit zijn we volop in voorbereiding. We weten allemaal dat de impact van de brexit zeer groot zal zijn op Vlaanderen, en zeker ook op onze Vlaamse havens. Elke mogelijke handelsbarrière is sowieso nefast en kan domino-effecten genereren. We vragen aan de onderhandelaars om de douanebarrières tot een absoluut minimum te beperken. We weten dat die douanebarrières er zullen zijn, maar we willen die toch tot een minimum beperken omdat het belang van de waardeketen van onze havens niet mag worden miskend.

Wij sporen alle betrokkenen aan om zich goed voor te bereiden op de brexit. Op dit moment weten we nog altijd niet of het een harde of een zachte brexit zal zijn, maar we zijn ons er alleszins met alle logistieke sectoren op aan het voorbereiden. Het is heel belangrijk om volop in te zetten op digitalisering, wat in ons Vlaams relanceplan ook nogmaals werd bevestigd.

De voorzitter: Kunt u afronden, alstublieft?

Minister Lydia Peeters: Ook de haven van Zeebrugge heeft heel hard ingezet op de digitalisering, onder andere door haar dataplatform.

Met het Agentschap Wegen en Verkeer zijn we volop bezig met de uitrol van ons noodplan voor het geval er heel veel congestie op onze wegen zal zijn.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, het is zeer belangrijk dat Vlaanderen aan die kar blijft trekken. We zien bijvoorbeeld dat de interesse op het federale niveau veel lager is. De impact op Vlaanderen is ook veel groter. Gelukkig heeft onze vorige minister-president Bourgeois zeer ferm aan de kar getrokken en springt onze huidige minister-president Jambon ook op die kar. Minister, ik hoop dat u binnen uw bevoegdheid zeker ook mee aan die kar zult helpen trekken.

De Vlaamse Regering is momenteel bezig actief te onderhandelen over het brexitfonds. Het is zeer belangrijk dat de middelen uit dat fonds naar de sectoren gaan die het hardst worden getroffen, maar ook naar de regio's die het hardst worden getroffen. Laat West-Vlaanderen en de haven van Zeebrugge nu een van de hardst getroffen regio's zijn. Minister, hoe kunt en zult u ervoor zorgen dat de middelen uit het brexitfonds maximaal gaan naar de meest getroffen gebieden zoals onze havens?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Zeebrugge is een van de belangrijkste toegangspoorten tot Vlaanderen. Ik wil u een vraag stellen die geen betrekking heeft op uw bevoegdheid maar die aan u is gericht als vertegenwoordiger van de

Vlaamse Regering. Met mijn excuses. Ik wil het kort hebben over de ferrylijn tussen Zeebrugge en Hull die wordt afgeschaft.

Misschien weet u het niet, maar honderdduizenden toeristen uit Engeland en zelfs heel veel scholen kwamen met die ferry naar Brugge en de Westhoek. Die lijn is bijzonder belangrijk voor de toeristische stromen vanuit Engeland en ook vanuit Schotland. Ik weet dat uit persoonlijke ervaring wanneer ik er familie ga bezoeken. De burgemeester van Brugge heeft aangekondigd in overleg te zullen gaan met P&O. Als Vlaamse Regering zou u dat ook moeten doen. Ik verwacht geen wonderoplossing maar u kunt minstens in overleg gaan, zoals dat in het verleden met andere bedrijven ook is gebeurd.

De voorzitter: De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Minder polemisch dan daarnet, denk ik dat wij het belang van de Brugse haven niet kunnen overschatten. Ik deel de oprechte bezorgdheid van de andere fracties. Zoals de vraagsteller ben ik van oordeel dat wij een doorstart moeten maken.

De crisis en de brexit zijn zeer problematisch maar het kan ook wel een momentum zijn om ons havenbeleid op scherp te krijgen. In de afgelopen jaren is bevestigd dat een haven echt wel een strategische sector is voor een economie. Zowel de West-Vlaamse als de Vlaamse economie is afhankelijk van onze zeehaven. De internationale impact ervan is niet te onderschatten. Wij hebben het in de Commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden al vaker gehad over de Chinese participaties in de exploitatie van onze havens. Het is misschien wel het moment om te onderzoeken wat de strategische toekomst van deze haven is en om daarover op iets langere termijn in overleg te gaan met het havenbestuur.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Ik ben zelf lid van het havenbestuur en schepen van de mooie stad die de haven van Zeebrugge op haar grondgebied heeft. Het is inderdaad heel jammer dat de lijn van P&O is geschrapt. Er is overleg geweest met P&O door het stadsbestuur. Maar de Arabische eigenaars rekenen gewoon en vinden dat de lijn niet meer rendabel is en ze schaffen ze af. Wat wij gaan proberen te doen, is een mogelijke andere speler zoeken om de lijn over te nemen. De lijn is heel belangrijk, niet alleen voor Brugge maar bijvoorbeeld ook voor het toerisme in de Westhoek. Als u dat zou kunnen ondersteunen, minister, zou dat belangrijk kunnen zijn.

Voorts zal Zeebrugge, onze belangrijkste exporthaven voor het Verenigd Koninkrijk, een van de hardst getroffen worden als er een harde brexit komt. Volgens de gegevens van de Nationale Bank werken er rechtstreeks 10.000 mensen in de haven en 25.000 onrechtstreeks. Daarom maak ik, als parlements lid van mijn regio, de bezorgdheid die er leeft, kenbaar in de plenaire vergadering.

De voorzitter: Oké. Dat volstaat.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik weet immers dat Zeebrugge u, als lid van de Vlaamse Regering, na aan het hart ligt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Ik dank de collega's voor de bijkomende vragen. Ik ben verheugd van u, mevrouw Van Volcem te vernemen dat het stadsbestuur van Brugge zelf al initiatief neemt bij P&O. Op dit ogenblik heb ik alleen nog maar kennis van de intentie tot stopzetting. Daar zal zeker nog overleg over plaatsvinden. Maar het is een privaat bedrijf en daarom kan ik als minister bevoegd

voor de havens niet rechtstreeks interveniëren in de kwestie. Wij zijn er zeker op voorbereid dat de lijn toeristisch belangrijk is en dat de brexit een enorme impact zal hebben, niet alleen op Zeebrugge maar op al onze havens. We doen al het mogelijke. Volgende week is er nog een overleg tussen de Vlaamse Regering en een aantal stakeholders om te kijken hoe wij kunnen participeren op de mogelijke gevolgen. Nu weten wij nog niet of het al dan niet een harde brexit wordt.

Mevrouw De Vreese, specifiek wat uw vraag over dat Europese brexitfonds betreft: deze Vlaamse Regering heeft wel degelijk de intentie om daar volop gebruik van te maken.

Misschien nog even ter aanvulling: zowel op Vlaams niveau, maar ook op federaal niveau én op Europees niveau worden er maatregelen genomen om opnieuw te anticiperen op de gevolgen van de brexit. Maar we kijken zeker naar dat Europese brexitfonds, hoe we daarmee een aantal mogelijkheden kunnen uitrollen. Voor Zeebrugge denk ik specifiek aan investeringen in de infrastructuur en de grenscontroles, om daar alleszins wachttijden tot een absoluut minimum te beperken. Wat dat betreft, mag u er gerust in zijn dat we al het mogelijke doen om zeker in te spelen op de mogelijkheden van dat Europese brexitfonds.

Mijnheer Vaneeckhout, we hebben zeker regelmatig overleg met de haven van Zeebrugge, met het havenbestuur als dusdanig, zeker toekomstgericht. U weet dat wij ook volop bezig zijn met het complexe project van de nieuwe zeesluis. Het is dus niet zo dat ik op 25 augustus pas de eerste keer in Zeebrugge was, ik ben er al vaker geweest. Wat dat betreft zullen we zeker ook de toekomstplannen van Zeebrugge verder blijven opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Onze Zeebrugse haven wordt getroffen, niet enkel door brexit, COVID-19, maar ook door de transmigratieproblematiek. Als minister kunt u dus echt het verschil maken; daar reken ik ook op.

Collega Ronse en ikzelf hebben verschillende bedrijven bezocht in het West-Vlaamse, en ook verschillende bedrijven die hard getroffen kunnen worden door een brexit, omdat zij voor een groot deel van hun omzet afhankelijk zijn van de export naar Groot-Brittannië. Maar ondanks alle miserie – zoals we kunnen zeggen – heb ik daar bij die West-Vlamingen voornamelijk West-Vlaamse veerkracht gezien: ondernemers die niet bij de pakken blijven zitten, die gewoon, zoals we in het West-Vlaams zeggen, 'deure doen'. Laat dit voor u een goede inspiratiebron zijn en blijven om op een even actieve en ondernemende manier hen te blijven ondersteunen. Ik reken op u. Bedankt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de slechte toestand van de bussen in de stad Antwerpen

ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over rekrutering en behoud van technici bij De Lijn

ACTUELE VRAAG van Els Robeyns aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de aanhoudende technische problemen bij De Lijn

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de staat van het wagenpark van De Lijn

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, op de bussen van De Lijn in Antwerpen houdt ducttape de losse onderdelen bijeen. Een aantal chauffeurs hebben gisteren in de pers geklaagd over verouderd materiaal, gebrek aan mecaniciens, gebrek aan wisselstukken in de stelplaatsen in het Antwerpse. Ik houd persoonlijk niet echt van anonieme getuigenissen en ik had daarom eigenlijk een vraag om uitleg ingediend om dat wat nader te kunnen onderzoeken tegen volgende week, maar goed, het komt hier vandaag aan bod.

Ondertussen heeft De Lijn ook al gereageerd om een en ander te nuanceren. Maar een ervaren chauffeur schat toch dat de helft van de bussen in de stelplaats Zurenborg niet in orde is. De helft alstublieft, dat is veel. Het gaat vaak om kleine mankementen. De Lijn zegt wel dat ze een checklist hebben, een veiligheidslijst die heel streng is: een bus die daar niet aan voldoet, komt gewoon de straat niet op. Dat is een geruststelling. Maar ondertussen blijven de mankementen wel en zijn ze niet hersteld.

In afwachting van de nieuwe elektrische bussen zouden er dus voertuigen rondrijden die meer dan een miljoen kilometer op de teller hebben. Wat ook speciaal was in de artikels: om de lage-emissiezoneboetes te vermijden in de Antwerpse binnenstad heeft De Lijn een trucje gevonden, namelijk om een aantal bussen te registreren als gehandicaptenvervoer, omdat die bussen wel binnen mogen in de lage-emissiezone. Ja, misschien beter een oude bus met een oprijplaat voor rolstoelen dan helemaal geen bus, maar het blijft toch wel een cynische beslissing volgens ons, als het al waar zou zijn. Ook het tekort aan technici wordt aangekaart. Ik heb begrepen dat collega Maertens daar dieper op zal ingaan. Ook reizigers zouden klagen.

Minister, mijn vraag aan u is gewoon: welke initiatieven zult u nemen om de toestand van de bussen in Antwerpen, en bij uitbreiding mogelijk in andere stelplaatsen in Vlaanderen, te verbeteren?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, naar aanleiding van de perscommunicatie over dit onderwerp heb ik ook een actuele vraag ingediend. Ik vind dat dit dossier wat nuancering nodig heeft en verdient. Ik wil het over een andere invalshoek hebben, namelijk de nood aan technisch personeel dat aan de defecten en de mankementen van het rollend materiaal van De Lijn werkt.

De nood aan technici blijft hoog. Dat is al enkele jaren zo. We kennen die problematiek. Er zijn heel geslaagde publiciteitscampagnes. We horen tegenwoordig

mooie clips op de radio, onder meer om mensen aan te werven en warm te maken voor een job bij De Lijn. Ik weet uit het antwoord op een schriftelijke vraag dat dit jaar al 110 nieuwe technici zouden zijn aangeworven. We stellen echter vast dat er nog een behoorlijke uitstroom naar andere werkgevers is. Dat is vooral zo in het Antwerpse, waar de concurrentie van de haven De Lijn veel pijn doet en ervoor zorgt dat heel wat technici naar de haven uitstromen.

Ik weet zeker dat mevrouw De Ridder meekijkt. Ik heb haar al gevraagd te stoppen met het aantrekken van die mensen, maar voorlopig heeft ze daar geen oren naar. Dit is een grap. Ik zeg dat voor ik op Twitter allerlei zaken over mijn uitspraken lees. Dat is altijd gevaarlijk.

De voorzitter: Mijnheer Maertens, uw tijd loopt.

Bert Maertens (N-VA): Minister, ik wil u vragen welke initiatieven De Lijn en u zullen nemen om die technische medewerkers aan te werven en vooral bij De Lijn in dienst te houden.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Voorzitter, zoals al is aangekaart, luiden de chauffeurs van De Lijn de alarmbel vanwege de lamentabele toestand van de bussen. De bussen hangen letterlijk met plakband aan elkaar. De jarenlange besparingen op het openbaar vervoer en De Lijn beginnen zwaar door te wegen op de dienstverlening. Het verouderd materiaal, het gebrek aan mecaniciens en het ontbreken van wisselstukken in de stelplaatsen zorgen voor wrevel bij het personeel en voor onnodig gevaarlijke situaties voor reizigers en personeel. Recente aanwervingen hebben voor een lichte verbetering gezorgd, maar de technische problemen met onze bussen en trams blijven toch bijzonder groot. Vlak voor de zomer hebben we vernomen dat in het eerste kwartaal van dit jaar maar liefst 132 tramritten in Antwerpen zijn geschrapt omdat er geen trams beschikbaar waren.

Allerhande redenen worden aangehaald. Er is een gebrek aan technisch personeel. De Lijn kan niet concurreren met de lonen bij omliggende bedrijven. De anciënniteit kan niet worden meegenomen. De realiteit is echter dat De Lijn vandaag reizigers in totaal verouderde bussen en trams vervoert, dat defecten blijkbaar zelfs niet eens meer worden gemeld, dat de bussen gewoon blijven voortrijden en dat de chauffeurs als een dagelijkse routine onderweg zelf wat herstellingen moeten uitvoeren. De spiegels, koplampen en platen worden aan elkaar vastgeplakt.

Minister, het is voor ons alleszins onaanvaardbaar dat een overheidsbedrijf anno 2020 op die manier reizigers vervoert en de veiligheid van chauffeurs en reizigers in gevaar brengt. Welke maatregelen zult u nemen om de structurele problemen bij De Lijn eindelijk op te lossen?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, het beeld van Antwerpen als Kinshasa aan de Schelde, hopeloos, reddeloos en radeloos, is het beeld dat vier moedige medewerkers van De Lijn blijkbaar hebben opgehangen van de staat van het rollend materiaal in de stad Antwerpen. Gelukkig is er ducttape, stevige plakband om alles op zijn plaats te houden. De vorige sprekers hebben al een aantal beelden gebruikt. Daarnaast bezondigt De Lijn zich blijkbaar ook aan schriftvervalsing. De bussen die niet meer geschikt zijn om in de lage-emissiezone te rijden, worden als gehandicaptenvervoer ingeschreven. Zo kunnen ze alsnog in Antwerpen de baan op worden gestuurd.

Minister, het is een onthutsend artikel. Ik zou graag van u, als toezichhoudend minister van deze autonome Vlaamse overheidsinstelling, weten wat uw reactie is op dit artikel, dat op 6 oktober 2020 in De Gazet van Antwerpen is verschenen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, ik dank jullie voor deze vragen.

Ik zie drie luiken: enerzijds het verhaal van de LEZ-zones, anderzijds de duct-tape, en ten slotte het verhaal van de technici.

Ik begin met het laatste dat door de heer Keulen werd aangeraakt, het verhaal van de LEZ-zones. Ik heb inderdaad ook gisteren in de krant moeten lezen dat De Lijn als het ware een vrijstelling zoekt en zodoende overal platen zou aanbrengen aan de bussen om toch maar die LEZ-boetes te omzeilen. De werkelijkheid is uiteraard anders. Onze bussen zijn uitgerust en ze zijn rolstoeltoegankelijk. Door het feit dat die rolstoeltoegankelijk zijn, vallen ze onder de vrijstelling van wat voorzien is in het besluit van de Vlaamse Regering rond die lage-emissiezones. Dat is een volstrekt legaal principe. Uiteraard moet De Lijn al haar bussen laten registreren om die vrijstelling te verkrijgen. Dat heeft ze gedaan in de respectievelijke LEZ-zones in Gent en Antwerpen. Wat dat betreft, is er geen boete verschuldigd.

Er is iets dat ik wil aanhalen, omdat ik het heel belangrijk vind. Er is geïnvesteerd in de toegankelijkheid van ons openbaar vervoer voor mindervaliden. En er wordt ook altijd op gefocust dat de nieuwe bussen die worden besteld rolstoeltoegankelijk zijn.

Bijkomend, om toch nogmaals te benadrukken dat het niet zo hopeloos is als sommigen het hier voortdurend willen voorstellen, wil ik toch meegeven dat De Lijn in het verleden, begin jaren 2000, een heel grote vloot van euro 3-bussen heeft aangekocht, die vandaag inderdaad die LEZ-zones niet meer binnenkomen, maar nu 15 à 16 jaar oud zijn en dus verouderd en aan vervanging toe zijn. Er wordt volop ingezet op de vervanging van die voertuigen. In 2020 zijn er een 100-tal euro 6-bussen aangekocht. Voor 2021 staat de levering van een 200-tal hybride-bussen gepland, die allemaal zullen worden ingezet ter vervanging van die oude euro 3-bussen. Dit voor wat betreft het verhaal van de lage-emissiezones.

Dan, het verhaal van de ducttape. Ik geef toe dat ik gisteren inderdaad schrok toen ik die artikels las in een welbepaalde krant, de Gazet van Antwerpen, over de erbarmelijke toestand van de bussen op een stelplaats in Antwerpen. Ik heb dan ook onmiddellijk de telefoon genomen en contact opgenomen met de verantwoordelijke binnen De Lijn om te vragen wat er gaande is in de Antwerpse regio en of het inderdaad zo dramatisch is als die vier anonieme getuigen daar komen vertellen.

Ik wil alleszins heel duidelijk meegeven dat veiligheid voor mij een absolute prioriteit is. En met veiligheid bedoel ik uiteraard de veiligheid van onze chauffeurs, de veiligheid van onze passagiers en eigenlijk de veiligheid van elke mogelijke weggebruiker. Want mocht het zo zijn dat er inderdaad spiegels ontbreken of dat sommige richtingaanwijzers niet zouden werken, dan is dat een groot gevaar voor eenieder die zich op de weg begeeft. En dat kunnen we uiteraard totaal niet tolereren.

Ik vind het wel straf dat chauffeurs zouden verklaren dat ze dat doen, want, en mevrouw Brouwers heeft er inderdaad al naar verwezen, vanuit de onderhoudscentrale heb ik de checklist gekregen die elke chauffeur in de stelpost moet checken vooraleer hij aan zijn rit begint. In principe is het dus de

verantwoordelijkheid van elke chauffeur om minstens te zeggen of het voertuig al dan niet veilig is. Wat dat betreft, zullen wij zeker aan een grondig onderzoek onderwerpen hoe men hier toe komt.

Ik heb nogmaals aan De Lijn aangegeven dat we niet tolereren dat er gebrekkige voertuigen de baan op gaan. Als dat een schram in het koetswerk is of iets dat loshangt en dat geen betrekking heeft op de veiligheid, oké, tot daaraan toe. Ik denk dat elke chauffeur, iedereen die zich in het verkeer begeeft, daarover kan meespreken. Maar op het moment dat er een probleem is met de verlichting, de richtingaanwijzers of de spiegels, dan is het uiteraard totaal niet tolerabel dat er daarmee wordt gereden.

Tegelijkertijd geeft het management van De Lijn mij mee dat de teneur van het artikel niet volledig zou overeenstemmen met de waarheid. Ook in het Antwerpse verkeren heel wat bussen in een zeer goede staat. Meer nog, het kan mathematisch totaal niet kloppen dat de stelplaats in Zurenborg alleen oude, versleten bussen zou hebben. Er werden recent 79 hybride VDL-bussen geleverd. 6 full elektrische bussen staan klaar om geleverd te worden. Tegelijkertijd zijn er ook nog 34 dieselveertuigen van een latere euronorm. Het klopt dus niet dat daar enkel de meest erbarmelijke bussen voorradig zouden zijn.

We gaan dat zeker verder onderzoeken en opvolgen. Mocht de veiligheid in het gedrang komen, dan moet daar zeker op worden gewerkt. Dan moeten de chauffeurs die menen dat ze met dergelijke bussen zouden moeten rondrijden, tot de orde worden geroepen.

Mijnheer Maertens, wat betreft het aantal technici: het woordje 'havens' is hier al een paar keer gevallen. Ik denk dus dat mevrouw De Ridder zeker alles zal opvolgen, ook wat u zegt: dat er te veel technici worden aangetrokken door de Antwerpse haven. Er is natuurlijk een concurrentie inzake het aanwerven van technisch personeel. Wat dat betreft, heeft ook de Vervoermaatschappij De Lijn te kampen met de problematiek van de grote concurrentie. Dat neemt toch niet weg dat de doelstelling die men begin dit jaar had vooropgesteld, de aanwerving van 120 techniekers, nagenoeg volledig is ingevuld. Tot en met september heeft men 110 nieuwe techniekers aangeworven. Maar het blijft uiteraard een actiepunt, verzekert Vervoermaatschappij De Lijn mij. Zij zullen daarop blijven hameren. Hier zou het tekort aan technici absoluut niets te maken hebben met financiële middelen maar, integendeel, met de krapte op de arbeidsmarkt.

Ik denk dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord, maar ik kijk uiteraard uit naar de bijkomende vragen die de collega's hierover nog zullen stellen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Het zal inderdaad nog wat tijd vragen. Dat hebben we vorige week nog gehoord naar aanleiding van vragen over de bestelling van bijna duizend elektrische bussen, die voor een stuk on hold werd gezet, waar een stuk vertraging op zit om technische redenen. Het belangrijkste is dat u verder inzet op de vergroening van de vloot. Dat dat allemaal wat sneller zou mogen, is iets wat ik nog wou meegeven.

Veiligheid is belangrijk voor de reizigers, voor de mensen die op straat rondlopen en voor de chauffeurs zelf. Maar er is ook het aspect hygiëne. Ik las dat een van die chauffeurs – anoniem weliswaar – zegt dat een bus op stelplaats Zurenborg nu maar om de acht weken grondig wordt gereinigd. "Al gaan ze nu wel een aanbesteding doen voor een firma die de frequentie van de poetsbeurten optrekt", zegt de vierde getuige. Dat was toch ook iets waarbij ik zou willen vragen om toch nog eens bij De Lijn na te vragen wat daar van aan is.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. In een hoorzitting begin dit jaar zei Roger Kesteloot dat er een werkgroep is opgericht in de schoot van De Lijn om eens goed te bekijken hoe de chauffeurs en de technici, twee knelpuntberoepen voor De Lijn, gemakkelijker kunnen worden aangeworven. Hoe kunnen we er met andere woorden voor zorgen dat de aantrekkelijkheid van die job groter wordt?

Minister, u duidt niet meteen aan hoe we proberen die technici opnieuw aan te werven en bij ons te houden, ook rekening houdend met de pensionering enzovoort. Hebt u al zicht op de resultaten van die werkgroep? Die werd intussen toch al een klein jaar geleden opgestart. Zijn er al resultaten die we kunnen implementeren om technici en chauffeurs richting De Lijn te laten bewegen?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, ik ben eerlijk gezegd verwonderd over uw antwoord. 'Er is geen bijsturing nodig. Er zijn geen problemen met oude vervuilende bussen die blijven rondrijden in LEZ-zones want er is in rijplaten voorzien.' Ondertussen blijven die wel rondrijden en blijven ze de lucht en de longen van onze kinderen vervuilen, terwijl we van andere mensen die het ook heel moeilijk hebben vandaag, wel vragen om allerhande extra inspanningen te leveren.

Ik vind dat eerlijk gezegd hallucinant. U doet net alsof er geen problemen zijn, terwijl we allemaal heel goed weten wat het probleem is, namelijk dat er al jaren bespaard wordt op de werkingsmiddelen van De Lijn, dat de dienstverlening voortdurend achteruitgaat en dat De Lijn op haar tandvlees zit en dat we vandaag de rekening van die besparingen voorgeschoteld krijgen. Corona maakt dat nog eens extra pijnlijk duidelijk. Want nu moeten we noodgedwongen extra miljoenen euro's gaan uitgeven aan private autocarbedrijven omdat we zelf geweigerd hebben om te investeren in ons eigen openbaar vervoer. Wanneer, minister, gaat u nu eens eindelijk die noodzakelijke budgetten uittrekken voor openbaar vervoer dat toegankelijk en kwaliteitsvol is voor iedereen? *(Applaus bij sp.a, Groen en de PVDA)*

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, aansluitend op de oproep van collega Robeyns zou een mens vergeten dat we ieder jaar toch 1 miljard euro en 100 miljoen euro aan de Openbare Vervoersmaatschappij De Lijn geven. Meer en beter, dat is de slotsom.

Minister, u weet dat in onze krant Het Belang van Limburg alle steden en gemeenten zijn bevraagd, en alle steden en gemeenten, wat ook de politieke strekkingen zijn die daar aan zet zijn, vragen meer en beter openbaar vervoer. En daarbij aansluitend, minister, – want 'never waists a good crisis' – hoever staat het nu met de tender om in een vervoerregio ook private aanbieders uit te nodigen om een offerte te doen?

En twee, hoever staat het – en dat lijkt me ook heel cruciaal – met het aantrekken van een nieuwe CEO? Die moet dan in de plaats komen van het gelaten leiderschap dat daar vandaag aan zet is. Herinner u het begin van het schooljaar. U hebt daar zelf, minister, alle zeilen moeten bijzetten om extra bussen op de baan te krijgen, want volgens de leiding van De Lijn was er geen probleem, er was nog heel wat restcapaciteit. Ook dat, mevrouw Robeyns, is een waarheid zo groot als een huis. *(Applaus van Maurits Vande Reyde)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik heb iets bij voor u. *(Jos D'Haese haalt drie rollen plakband uit zijn rugzak)*

Ik heb voor u plakband bij in de kleuren van De Lijn: grijs voor de 'barchocs', geel voor de spiegels en wit voor de rest van de carrosserie. Dat zijn vandaag essentiële werkinstrumenten voor chauffeurs en technici bij ons openbaar vervoer. Dat is toch niet normaal. We zijn twintig jaar ver in de een-en-twintigste eeuw.

Als ik dat hier in het parlement keer op keer aanklaagt, dan zegt u dat dat allemaal verzonnen is, dat u alleen maar positieve signalen van het terrein hoort. Maar kijk, gisteren paginabreed in de krant en vandaag al uw coalitiepartners die u daarover ondervragen en die zeggen dat het op die manier toch niet verder kan.

Dus is mijn vraag aan u: wanneer gaat het voor u duidelijk worden dat die situatie van tien jaar zware besparingen, tien jaar honger die bij De Lijn onhoudbaar is geworden? In de psychologie duurt de ontkenningfase één tot twee weken. Ik heb de indruk dat die bij u ondertussen een jaar bezig is, wanneer u hier vandaag zelfs durft te wijzen naar de chauffeurs die aan de alarmbel trekken in plaats van te zeggen: ja, we gaan eindelijk die middelen vrijmaken.

Minister, stop met dat hongerdieet bij De Lijn en maak toch eindelijk weer extra middelen vrij om te investeren in ons openbaar vervoer: kwalitatief, veilig, stipt, zoals mensen dat verdienen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, het openbaar vervoer zou eigenlijk de kroon van de stedelijke mobiliteit moeten zijn. Dat is vandaag de dag absoluut niet het geval. Gisteren zagen we die foto's. Ik hoor heel wat verbazing van de collega's nadat ze die foto's hebben gezien. Maar sta mij toe verbaasd te zijn dat jullie verbaasd zijn. Want dit zijn geen nieuwe feiten.

Minister, chauffeurs die aanklagen dat ze op de stelplaats Zurenborg toekomen en met zeven man moeten wachten omdat er niet voldoende bussen zijn die kunnen uitrijden, zwangere vrouwen die moeten overgeven op een bus omdat er geen airco is en ze misselijk worden: dat zijn verhalen die de afgelopen weken en maanden ook zijn gepasseerd. Dat is niets nieuws. Dat is net het grootste probleem. Dat heeft een impact op mensen en op het imago van het openbaar vervoer, en dat zorgt voor heel veel onvrede.

En de reden daarvoor is heel duidelijk. De leiding van De Lijn zat hier onlangs nog in dit parlement om te zeggen dat het vet van de soep is, bespaar niet meer verder. Maar, minister, die soep is allang op, dat bord is kapot en de mensen op het terrein proberen dat bord samen te houden met plakband.

Mijn vraag is heel simpel: zorg ervoor dat er meer wordt geïnvesteerd in dat openbaar vervoer, dat die chauffeurs hun job deftig kunnen doen, dat er meer technici worden aangenomen en dat elke Vlaming het openbaar vervoer krijgt waar hij recht op heeft anno 2020, want de situatie vandaag is beschamend! *(Applaus van Stijn Bex)*

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, het leest een beetje als een constante wanneer we er de persberichten van de afgelopen tien jaar op nalezen inzake defecte of lijnbussen in slechte staat. Ik geef enkele voorbeelden. In 2012 lezen we: "Een technisch defect is de oorzaak van het ongeval waarbij een bus

van De Lijn in Groot-Bijgaarden dinsdagnacht twee wagens meesleurde.” In 2016: “De bussen van De Lijn in Vlaams-Brabant zijn in zo'n slechte staat dat chauffeurs soms geen voertuig hebben om 's morgens te vertrekken. Volgens de vakbonden worden chauffeurs ziek door de kapotte bussen waarmee ze rijden. Er vallen stukken af tijdens het rijden. Ze vallen gewoon stil op de snelweg. Er loopt vloeistof uit.” Ook worden er bussen ingezet waarvan de geldige technische controle reeds verlopen is.

Helaas, minister, na zoveel jaren nog steeds niets nieuws onder de zon. Dat is niet de fout van de werknemers van De Lijn, verre van. Dat is wel de verantwoordelijkheid van de directie. Als klap op de vuurpijl lezen we gisteren in de pers dat “men bussen registreert voor gehandicaptenvervoer om de boetes in de lage-emissiezones te ontlopen”. Dat is gewoon fraude.

Minister, ik zal niet vragen wat u zult doen want dat hebben de collega's al gedaan. Ik wil gewoon een suggestie meegeven.

De voorzitter: Rondt u af, alstublieft?

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Ik vraag niet dat u zelf aan de bussen gaat sleutelen, maar maak de directie van De Lijn eindelijk wakker. Ik heb de indruk dat die mensen slapen. Daar is werk aan de winkel.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Voorzitter, ik heb de indruk dat velen mijn eerste antwoord niet goed hebben gehoord. Ik vermoed met enige opzet. Ik wil toch nog eens heel duidelijk antwoorden.

Mevrouw Robeyns, ik heb niet gezegd dat er geen bijsturing nodig is. Ik heb dat niet gezegd. Ik heb wel gezegd dat ik zelf ook verrast was door dat artikel en dat ik duidelijk heb gevraagd aan De Lijn om een en ander bij te sturen en om mij een stand van zaken te geven over wat er daar specifiek in die stelpost gaande is. Dat heb ik duidelijk gezegd. Ik heb niet gezegd dat er totaal geen bijsturing nodig is.

U verwijst naar de inzet van private autocarbussen die sinds 5 oktober rijden voor versterkte ritten. Dat heeft niets te maken met besparingen als dusdanig. Dat is een covidmaatregel omdat er vandaag de dag heel wat minder mensen op eenzelfde voertuig kunnen gaan zitten, of dat nu een bus of een tram is. Dat geeft een subjectief onveiligheidsgevoel. Daarom hebben we gezegd dat er gezorgd moest worden voor meer ruimte op het openbaar vervoer. We zetten die versterkte ritten daar ook voor in. Ik heb de indruk dat dit positief onthaald wordt. Ik heb ook de indruk dat er nog nood is op sommige lijnen aan extra ritten. Dat wordt ook gecontroleerd en er wordt gekeken waar er bijgestuurd moet worden. Dus, ook daar sturen we bij als het nodig is.

Mevrouw Brouwers, u focust terecht op veiligheid en u stelt ook bijkomende vragen naar hygiëne. We hebben in de commissie al een paar keer uiteengezet hoeveel extra middelen er als gevolg van covid worden geïnvesteerd in hygiëne-maatregelen. Dat neemt niet weg dat ik ook regelmatig foto's krijg van mensen die tonen hoe vies het is op een bus. Ik kan alleen maar aangeven dat ze dit ook moeten melden via het meldpunt van De Lijn. Zeker in deze covidperiode is iedereen enorm gesteld op hygiëne. Ook daar hoop ik dat iedereen binnen de organisatie van De Lijn – u weet dat het een organisatie is met 7500 mensen – zijn verantwoordelijkheid neemt en zorgt voor veiligheid enerzijds als het gaat over mankementen aan de toestellen en voor hygiëne anderzijds. Ook dat is en blijft uiteraard belangrijk en ik zal daarover zeker terugkoppelen.

Mijnheer Maertens, u vraagt specifiek naar de aantrekkelijkheid van de job. We hebben inderdaad met de vervoersmaatschappij De Lijn ingezet op een aantal specifieke campagnes. Ik heb de indruk dat die campagnes ook gewerkt hebben. Wat betreft de aanwerving van technisch personeel, hadden we de bedoeling om er 120 aan te werven. En we zitten, van januari tot nu in september, op 110. Ik denk dus dat dat wel gewerkt heeft.

Ook wat de chauffeurs betreft, hebben we een enorm groot aantal werknemers kunnen aanwerven. Het cijfer ben ik vandaag eventjes kwijt, maar het was alleszins een enorm hoog aantal, wat toch ook bewijst dat heel veel mensen wel bewust voor De Lijn willen gaan rijden en De Lijn wel als een attractieve werkgever zien. In die zin denk ik dus wel dat de campagnes gewerkt hebben, maar we zullen daarop moeten blijven hameren, want de krapte op de arbeidsmarkt inzake technisch personeel en chauffeurs is nu eenmaal groot.

Mijnheer Keulen, u vraagt naar de tendering in één vervoerregio. Naar ik mij meen te herinneren, is dat ingeschreven in het regeerakkoord om dat te doen vanaf 2023. Daar is op dit ogenblik dus nog niet op ingezet.

De procedure voor de vervanging van de directeur-generaal is lopende. We hopen die in het najaar of tegen het einde van het jaar alleszins volledig rond te hebben.

Mijnheer Verheyden, u geeft een bloemlezing van een aantal artikels van de laatste tien jaar. U noemt het verhaal van de LEZ-zones een frauduleuze aanpak. De wetgeving zegt dat als vervoer toegankelijk is voor mindervaliden en rolstoelgebruikers, het onder de uitzonderingscategorie valt van degenen die een LEZ-boete moeten betalen. Als onze bussen voldoen aan dat uitzonderingscriterium, dan denk ik dat daar ook gebruik van mag worden gemaakt. Ik vind het alleszins interessanter dat de vervoersmaatschappij De Lijn geen boetes gaat betalen, maar wel de middelen op een goede manier aanwendt en zorgt voor die bijkomende investeringen waar we op inzetten, en waar we ook toekomstgericht op inzetten. Het is zeker onze bedoeling om binnen dit en enkele jaren de euro 3-bussen volledig uit circulatie te nemen en zodoende geen euro 3-bussen meer te hebben.

Mijnheer Annouri en mijnheer D'Haese, u blijft erop hameren dat deze situatie door tien jaar besparingen komt. Ik heb opnieuw gezegd – en ook een aantal collega's hebben dat al duidelijk gezegd – dat er misschien toch enige nuance aan de dag moet worden gelegd. Er zijn hier een viertal chauffeurs die anoniem getuigd hebben. Die chauffeurs zeggen dat zij het toch wagen om met onveilige bussen de weg op te gaan, wel, dat zou ik alleszins niet doen. Er is ook duidelijk de oproep, zo zegt het management mij toch alleszins, om voor elk vertrek in een stelplaats duidelijk die noodzakelijke controles te doen, om te kijken of het toestel veilig is, en als het toestel niet veilig is, mag men er ook niet mee de baan opgaan. Ik blijf erop hameren dat veiligheid van essentieel belang is: de veiligheid van de chauffeurs, de veiligheid van de passagiers, maar ook de veiligheid van elke andere weggebruiker.

Ik hoor enerzijds dit negatieve verhaal. Anderzijds kom ik ook heel wat medewerkers bij De Lijn tegen die wel enthousiast en met veel toewijding hun job uitoefenen. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen, maar ik engageer mij opnieuw om een en ander te gaan controleren en om zeker de nodige controles uit te voeren bij die stelpost in het Antwerpse, om te kijken of daar al dan niet iets gaande is dat niet door de beugel kan.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik wil u nogmaals bedanken voor de bijkomende antwoorden. Gelukkig is het in de realiteit minder erg dan wat er in de

krant staat, dat is wel vaker zo. Kranten zijn soms genoodzaakt om straffe titels te brengen om allerlei redenen – maar dat is iets voor de commissie Media, zou ik zeggen.

Ik zou u verder willen vragen om met de nieuwe CEO, de nieuwe topmanager die de regering binnenkort zal aanwerven, vooral een goede beheersovereenkomst te sluiten – naast besparingen kan ook het management zaken rechtekken en zaken zo goed mogelijk beheersen – en een aantal goede afspraken te maken zodat we dit soort van discussies niet om de haverklap moeten voeren.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wacht nog altijd op het resultaat van die werkgroep, waar ook de vakorganisaties in zitten, maar misschien is het nog even wachten op het nieuwe management om te zien welke concrete initiatieven zullen worden genomen. Alleen wil ik wel benadrukken dat men in een echte talentenjacht – want daar gaat het om – men niet alleen mag kijken naar het loon. Ik weet uit onderzoek en uit ervaring in mijn onmiddellijke omgeving dat heel veel mensen, ook jongere mensen, meer belang hechten aan doorgroeimogelijkheden, persoonlijke ontwikkeling, zelfstandig en flexibel werken en werken in eigen streek. Ik denk dat dat troeven zijn die de Vlaamse overheid kan en moet uitspelen. Ook De Lijn moet die uitspelen in campagnes. Ik raad hen aan om daarmee door te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, u kunt alleen maar bevestigen dat wij in de commissie al maanden ijveren voor structurele oplossingen op termijn voor wat betreft een veilig en kwaliteitsvol openbaar vervoer, zodat de reiziger ook op een veilige manier opnieuw de bus en de tram kan nemen, en dat betekent investeren in materiaal, in bussen, in personeel en in onderhoud, in werkmiddelen. We waren dan ook heel ontgoocheld toen we het relanceplan zagen waarin op dat vlak totaal geen extra middelen worden uitgetrokken. Ik wil hier dan ook nog eens oproepen om die noodzakelijke investeringen in een betaalbaar en kwaliteitsvol openbaar vervoer te doen. Want tot nu toe krijgen wij spijtig genoeg altijd de indruk dat we telkens achter de feiten aanhollen, dat we telkens een beetje te laat en te traag reageren. En als er iets is dat we kunnen missen, dan is het dat wel. Bij dezen dan ook een warme oproep, minister, om toch in die noodzakelijke middelen, ook werkmiddelen, voor De Lijn te voorzien.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Het zijn de verkiezingen, mijnheer, het zijn verkiezingen, mevrouw. Goede collega's, voorzitter, minister, volgende maand zijn het sociale syndicale verkiezingen bij De Lijn, en ik denk dat een en ander mee deze moedige anonieme getuigenis in de Gazet van Antwerpen verklaart. Daarnaast, minister, ben ik ook altijd benieuwd naar de situatie bij de pachters, want daar hoor ik niets van. Die hoor ik niet klagen.

Voor uzelf, voor de geloofwaardigheid van het beleid en voor het beeld van de instelling van De Lijn ten aanzien van de buitenwereld zou u een soort van onafhankelijke interne controledienst, interne inspectiedienst moeten hebben die daar een objectief rapport over uitbrengt. Nu krijgen we immers van dit soort spectaculaire artikelen die een rampzalig beeld schetsen. En wie verliest daarbij? De reiziger, de medewerkers en het beleid en dat is absoluut voor het openbaar vervoer dat we 100 procent nodig hebben, een slechte zaak.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de aangekondigde staking bij De Lijn wegens de gevolgen van de oprichting van de Mobiliteitscentrale

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, u en de Vlaamse Regering zijn bezig met een volledige hertekening van het openbaar vervoer: het kernnet, het aanvullend net en daaronder het vervoer op maat, waarbij we geen aanbod meer hebben van De Lijn maar van taxi's, deelsteps, wagens enzovoort. Om dat geheel te coördineren moet er een mobiliteitscentrale worden opgericht waar mensen tickets kunnen kopen, hun reisweg kunnen plannen enzovoort.

Nu blijkt dat de regering heeft beslist dat De Lijn die mobiliteitscentrale niet zomaar kan uitbaten, of zelfs liever niet kan want zij heeft er een open oproep voor gelanceerd. Verder blijkt dat men zelfs verbiedt dat De Lijn meedoet aan die oproep waardoor De Lijn nu een dochteronderneming moet oprichten met minstens 80 procent privékapitaal om toch te kunnen deelnemen.

Alsof dat nog niet genoeg de wereld op zijn kop is, verplicht De Lijn haar medewerkers, die werken voor de belbuscentrale en het leerlingenvervoer, en die dus ongeveer hetzelfde werk doen als de mobiliteitscentrale binnenkort, om over te stappen naar die dochteronderneming. Als ze dat niet doen, wordt dat gezien als contractbreuk en wordt er gezwaaid met verbrekingsvergoedingen en dat soort zaken. Alsof er bij De Lijn niet genoeg werk is om die mensen opnieuw tewerk te stellen met een zeker contract in plaats van een onzeker contract in de privé-sector.

Dan vraag ik mij af waar jullie eigenlijk mee bezig zijn. Als je dat allemaal bij elkaar legt, kan ik maar een ding concluderen: stap voor stap wordt ons openbaar vervoer geprivatiseerd. Een mobiliteitscentrale moet koste wat het kost naar de privésector gaan, maximum 20 procent publiek. Haltes worden geschrapt en vervangen door taxi's. Wat gaat het volgende zijn in die privatisering?

We weten wat die privatisering wil zeggen. Voor de reizigers betekent dat duurdere tickets voor minder dienstverlening. Voor het personeel wil dat zeggen minder zekere contracten voor een lager loon. Mijn vraag is dus: gaat u stoppen met die privatisering of gaat u daarmee verder gaan? Mijn oproep is duidelijk: stop met die privatisering, want dat is niet wat ons openbaar vervoer nodig heeft.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Ik was een beetje verrast over deze vraag, aangezien we op 17 september een vraag om uitleg van mijnheer Maertens ontvingen, en we nu exact dezelfde vraag krijgen. Herhaling is natuurlijk de beste leerschool, dus ik zal graag een antwoord bieden.

De voorzitter: Minister Peeters, u zegt daar iets over het al dan niet ontvankelijk zijn van actuele vragen. We hebben natuurlijk ook gezien dat daar in september in de commissie over gediscussieerd is. Maar er is nu wel een stakingsaanzegging gebeurd, dus dat is voor mij het doorslaggevende element geweest om die actuele vraag goed te keuren en te aanvaarden. En ik denk dat dat niet meer dan normaal is. Maar gaat u vooral verder. Ik wilde dat even duiden.

Minister Lydia Peeters: Ik heb daar geen probleem mee. De stakingsaanzegging dateert zelfs van voor het moment dat de vraag in de commissie is behandeld. Maar ik denk dat die stakingsaanzegging van de drie vakbonden ook de aanleiding is van deze vraag.

Voor alle duidelijkheid: de principes van basisbereikbaarheid zijn ons allemaal bekend. En u weet dat wij daar een vierlagennet hebben inzake openbaar vervoer, waarbij De Lijn op dit moment intern operator is voor zowel het kernnet als het aanvullend net, en op dit ogenblik ook een aantal facetten verzorgt van het vervoer op maat.

U weet ook dat er binnen het principe van ons decreet Basisbereikbaarheid ook een mobiliteitscentrale moet komen die heel goed zorgt voor alle mobiliteitsvragen tout court, over alle netten heen, van elke mogelijke reiziger. En daar is er de vraag naar een onafhankelijke instantie die objectief kan oordelen hoe we de reiziger hier het beste aanbod kunnen geven. We passen dus een echte MaaS-applicatie (Mobility as a Service) toe om te zien welk vervoer iemand het beste kan nemen op welk tijdstip. Hoe kan ik online mijn tickets bestellen? En dan gaat dat over alle lagen heen. Dat gaat van het huren van een deelstep over een taxi tot een belbus. Alles komt samen in die mobiliteitscentrale. Daarvoor loopt die tendering.

Eenieder wist dat die mobiliteitscentrale er ging komen. Er is een hele voorloopperiode geweest aan de totstandkoming van het decreet Basisbereikbaarheid. Dat decreet is in april 2019 in het Vlaams Parlement goedgekeurd. Iedereen wist dus dat er een mobiliteitscentrale ging komen. Dat dat onafhankelijk moet zijn, lijkt mij ook niet meer dan logisch. De Lijn participeert op dit ogenblik ook in BlueBike en in Cambio. Dus wat dat betreft, zie ik toch dat men duidelijk moet kiezen. Het kan toch niet zijn dat De Lijn die mobiliteitscentrale volledig zou uitrollen, en dus terzelfdertijd rechter en partij gaat spelen?

Als ik dan van iedereen hoor dat elke burger recht heeft op een performant, veilig en goedwerkend openbaar vervoer, dan lijkt het mij niet logisch dat men daarnaast nog heel veel andere grote andere taken gaat doen, en gaat interveniëren op andere aspecten.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Minister Lydia Peeters: Daarom is die tender lopende en is er op dit ogenblik een aanbesteding lopende waar in principe een onafhankelijke partner op moet intekenen en waar De Lijn, op voorwaarde dat zij slechts een aandeel van 25 percent heeft in een participant, op kan intekenen.

Hebben wij gevraagd om te privatiseren? Neen, het is een autonome beslissing van de raad van bestuur van De Lijn waar, mijnheer D'Haese, alle vakbonden aanwezig waren. In december is dat op de raad van bestuur geweest, in maart is dat op de raad van bestuur geweest, in april is dat op de raad van bestuur geweest. Iedereen op de raad van bestuur is het ermee eens dat De Lijn het best een dochtermaatschappij opricht. Nu, zij mag een dochtermaatschappij oprichten maar wij hebben alleszins geen privatisering opgelegd en zeker geen verplichting gesteld om personeel over te hevelen naar een andere instantie. Dat is geen beleidsbeslissing.

De voorzitter: Minister Peeters, alstublieft. U kunt seffens nog het woord nemen, als andere leden zijn tussengekomen. Ik weet dat het misschien moeilijk is omdat jullie nu geen klokje hebben maar u bent eigenlijk 3 minuten over uw tijd gegaan. *(Opmerkingen)*

De heer D'Haese heeft het woord. 1 minuut!

Jos D'Haese (PVDA): Minister, als het kwaakt als een eend en het loopt als een eend, dan is het een eend. Als je een publieke dienst die vandaag publiek wordt uitgevoerd, morgen ofwel door een privébedrijf ofwel door een voor 80 procent privébedrijf wordt uitgevoerd, hoe zou je dat dan anders noemen dan

privatisering? Ik snap niet dat u dat niet gewoon wil toegeven. We zien dat ook gebeuren in heel wat andere aspecten van het openbaar vervoer.

Minister, wat ik me echt afvraag is: hebt u door dat overal in Vlaanderen mensen in beweging aan het komen zijn tegen die enorme hervormingen die u op dit moment aan het doen bent? Dat gaat over iedereen. Dat gaat over reizigers, of dat nu in Sint-Niklaas, in Gent, of in Roeselare is, die opkomen voor het behoud van hun bussen en hun stadslijnen. Dat gaat over personeel dat zegt dat het zijn collega's niet gaat uitleveren aan een privébedrijf waar ze vijf of acht jaar werkzekerheid hebben in plaats van een goed contract bij De Lijn. De laatste tijd krijgt u daar zelfs uit de meerderheid steeds meer kritiek op, onlangs nog in de commissie van iemand van CD&V die zei dat dit echt niet goed loopt.

Ik denk dat u daar eens heel goed over moet nadenken, specifiek over dat personeel. U hebt inderdaad niet beslist dat het personeel moet worden overgedragen naar die dochteronderneming. Mijn vraag is: kunt u daarin tussenkomen om te zorgen dat dat personeel kan worden hertewerkgesteld bij De Lijn? U weet evengoed als ik dat daar genoeg werk te doen is.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, ik heb veertien dagen geleden in de commissie meegedeeld dat ik me met hand en tand ga verzetten tegen het feit dat De Lijn de lead neemt in de oprichting van die Mobiliteitscentrale. De Lijn werkt met belastinggeld, moet een neutrale actor zijn, wordt gefinancierd met dat belastinggeld en mag zeker nooit rechter en partij zijn in dat hele verhaal.

Ik denk aan de vorige ervaringen van De Lijn met ICT, aan ReTiBo. 149,8 miljoen euro heeft die farce gekost. Dat heeft geleid tot drama's. Als het gaat over ICT-toepassingen moet De Lijn zich daar heel ver van houden en dat overlaten aan meer geschikte partners. De Lijn heeft in het verleden bewezen dat niet te kunnen. Maar hier heeft het in de eerste plaats te maken met fair play, met een level playing field. De Lijn moet zich hier ver van houden.

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Minister, wij hebben het idee van die Mobiliteitscentrale altijd gesteund. Wij vinden het ook goed dat die onafhankelijk is, wat niet wegneemt dat we het ook heel belangrijk vinden dat de dienstverlening van De Lijn publiek blijft. Die twee zijn voor ons geen tegenstellingen.

Ik wil een specifieke vraag stellen. Die stakingsaanzegging is er nu. We zitten in een heel moeilijke periode met corona. We hebben vorige week in Brussel een onaangekondigde staking gehad. Die heeft er toen voor gezorgd dat bepaalde metrotostellen overbevolkt waren. Neemt u specifieke maatregelen om ervoor te zorgen dat er zich bij deze staking geen gezondheidsproblemen zullen voordoen?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Het is inderdaad zo dat De Lijn een consortium heeft opgericht, samen met Siemens, sMIND genaamd. Zij zullen zo dus meedingen om die Mobiliteitscentrale binnen te halen, allicht naast andere spelers, misschien wel buitenlandse spelers. Ik denk niet dat wij hier moeten zeggen wie het moet worden. Laat de procedure de procedure zijn. De bezorgdheid van het personeel delen wij echter toch voor een stuk. Het gaat alles bij elkaar misschien over een vijftigtal mensen, heb ik mij laten vertellen. Zou het toch niet mogelijk zijn om de cao 32bis van toepassing te laten verklaren? Op die manier zou, als die mensen toch zouden moeten worden overgenomen, wat we nog niet weten, dat toch ten

minste tegen dezelfde loon- en arbeidsvoorwaarden zijn, zodat er ook een gelijk speelveld is voor allen die meedingen voor dit contract.

Minister, ik zou met aandrang willen vragen om die vraag over die cao 32bis toch eens te bekijken. Misschien kan de staking, of wat het ook is, van vrijdag worden vermeden als er minstens daarover al wat duidelijkheid zou zijn, want dat is een van de punten.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Collega's, wat de Mobiliteitscentrale betreft, zitten wij op dezelfde golflengte: we vinden inderdaad dat die zo veel mogelijk onafhankelijk moet kunnen werken en dat De Lijn zich daar het best zo ver mogelijk van houdt. Wat de rechten van de werknemers betreft, uiteraard moet ervoor worden gezorgd dat die zo veel mogelijk gevrijwaard zijn. Als die mensen kunnen worden tewerkgesteld binnen De Lijn, moet men dat zeker bekijken en daarover zo snel mogelijk tot een overeenkomst komen. Ik denk dat er nog genoeg pistes zijn om die mensen een goede job te bieden binnen De Lijn.

Helaas zal de staking er weer voor zorgen dat de reizigers de dupe zijn, en dat is toch wel bijzonder jammer. De stakingen bij De Lijn zijn een oud zeer: kijken we maar naar de eerste schooldag recent nog in Antwerpen. Ik denk ook dat we een open deur intrappen als we zeggen dat de maatschappij momenteel in woelig water verkeert. Kijken we maar naar de coronapandemie, naar het slechte imago met betrekking tot stiptheid en service. Hoewel veel van de acties inderdaad wel gegrond zijn, om diverse redenen, willen we er toch wel op aandringen dat men voorzichtig is met die stakingen en die acties. Minister, stakingen zijn een recht, maar reizigers moeten ook het recht hebben om op hun werk te geraken, en daarom dringen we er toch nogmaals op aan om zo snel mogelijk ook werk te maken van die gegarandeerde dienstverlening.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, we mogen het doel natuurlijk niet uit het oog verliezen, en dat doel blijft het recht op mobiliteit, het recht op betaalbaar, kwaliteitsvol openbaar vervoer, ongeacht waar men woont. Wat ons betreft, is het in publieke handen blijven hiervan de beste garantie daarvoor.

Ik kan heel goed begrijpen dat heel die beweging voor onrust zorgt bij het personeel. Ik kan ook de vraag van de betrokken werknemers begrijpen, die garanties en een begeleidingstraject vragen. Ik zou daar toch ook graag bij u op willen aandringen. Komen die er of niet?

Als een private partner mee vorm gaat geven aan vervoer op maat, dan moet worden bewaakt dat de vervoersarmoede in de landelijke gebieden, die al groot is, niet toeneemt. Zullen die private partners immers geïnteresseerd zijn in die uitgestrekte landelijke gebieden? Die bezorgdheid wil ik dus toch nog eens meegeven, maar in eerste instantie zijn er die garanties voor de betrokken werknemers. Kunt u wat dat betreft als bevoegd minister toch ook het nodige gewicht in de schaal werpen?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, ik heb het ook al gezegd in de commissie tijdens het debat hierover: ik vind het absoluut geen zaak voor De Lijn om per se een partner te willen zijn, om per se te willen deelnemen aan die procedure om de Mobiliteitscentrale uit te baten. Dit gezegd zijnde, wil ik hier toch ook een oproep doen aan het personeel en aan de vakorganisaties: een oproep tot verantwoordelijkheidszin. Wie nu immers op dit moment, in deze coronacrisis,

oproept om te staken, om het openbaar vervoer lam te leggen, die doet in mijn ogen drie dingen. Die straft de reiziger die naar zijn werk of school wil gaan. Die zorgt voor onveiligheid, zoals collega Bex daarnet aanhaalde, omdat er minder mogelijkheden zullen zijn voor de mensen om het openbaar vervoer te nemen en de drukte zal toenemen. Die zorgt er ook voor dat De Lijn alweer in een slecht daglicht komt te staan, dat De Lijn alweer een probleem heeft met haar imago, net in een periode waarin we allemaal hopen dat het openbaar vervoer opnieuw aanslaat als vervoermiddel.

Ik hoop dus dat die sociale verkiezingen pijlsnel achter de rug zijn en dat we nu echt wel eens werk kunnen maken van die gegarandeerde dienstverlening die we in het regeerakkoord hebben afgesproken.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, dank u voor uw bijkomende vragen. Dat geeft me iets meer tijd om te repliceren, wat sowieso een goede zaak is.

Voor alle duidelijkheid, wij hebben De Lijn niet de opdracht gegeven om te privatiseren. Dit wil ik toch heel duidelijk stellen. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

De vervoersmaatschappij De Lijn is een extern verzelfstandigd agentschap met een eigen raad van bestuur, waar ook de sociale partners mee aan tafel zitten. De Lijn heeft beslist een dochtervennootschap op te richten om mee te kunnen dingen in de tender, in de aanbestedingsprocedure die op dit ogenblik lopende is voor die Mobiliteitscentrale.

Vinden we dat een goede zaak? Ik vind veeleer dat dit toe zou moeten komen aan een onafhankelijke partner, omdat men niet tegelijkertijd rechter en partij kan zijn. Dat hoor ik hier meerdere collega's zeggen. Vandaar dat ook het aandeelhouderschap van De Lijn maar maximaal 25 procent mag zijn in degene die straks de aanbesteding binnenhaalt. Wij hebben hier niets opgedragen, integendeel.

Mijnheer D'Haese, u vraagt dat ik daarin intervenieer. Een extern verzelfstandigd agentschap kan ik de arm niet omdraaien, maar de kerntaak van de vervoersmaatschappij De Lijn – ook dat hoor ik verschillende collega's zeggen – is wel degelijk te zorgen voor een kwaliteitsvol aanbod van openbaar vervoer. De Lijn moet zich vooral daarop focussen. De reiziger moet daarbij centraal staan. Daar hebben we allemaal belang bij en daarop moeten we inzetten.

Dan het verhaal van de staking. Mijnheer Bex, ik kan moeilijk de staking breken. Sinds 5 oktober hebben we de versterkte ritten. Die ritten zijn van privépartners of van exploitanten, en die zullen in principe wel kunnen rijden. Op dit ogenblik is het overleg lopende en ik hoop alsnog dat men tot inkeer komt en dat men niet overgaat tot staking, of dat alleszins geen massa gaat staken. Waarom hoop ik dat, collega's? Wel, omdat jullie allemaal weten dat op dit ogenblik ook de benchmarkstudie lopende is die tegen het einde van het jaar rond moet zijn. Als er weer te veel stakingsdagen zijn zoals bijvoorbeeld in 2019, dan weten we allemaal dat dat niet goed is voor het imago van De Lijn, en zeker geen goed signaal is in het kader van de benchmarkstudie. Dat is wat ik hier heel duidelijk wil stellen. De Lijn zou zich best focussen op haar kerntaken, namelijk zorgen voor een betrouwbaar, kwaliteitsvol en veilig openbaar vervoer.

Ook de gegarandeerde dienstverlening is recentelijk nog aan bod gekomen. We hebben daarvoor een ontwerp klaar, maar we geven nog altijd voorrang aan het sociaal overleg. Straks zijn er inderdaad sociale verkiezingen, dus leggen we dit best opnieuw op tafel van de sociale partners als die achter de rug zijn. Als de sociale partners er niet uit komen, dan zullen we tegen het einde van dit jaar zelf

het initiatief nemen om de gegarandeerde dienstverlening te organiseren en zo te voorkomen dat de reiziger opnieuw in de kou staat.

Daarmee heb ik alle vragen beantwoord. Maar opnieuw, voor mij primeert het belang van de reiziger, maar uiteraard ook van al die werknemers.

Mevrouw Brouwers, u vraagt specifiek naar de toepassing van de cao, naar artikel 32bis. Het is niet aan ons om zaken op te leggen; dat is aan de federale overheid.

Op dit ogenblik is de aanbestedingsprocedure lopende, en dat moet in alle objectiviteit gebeuren. Ik ga daar niet in interveniëren. Ik hoop dat we zo snel mogelijk weten wie die aanbesteding binnenhaalt, wie straks de Mobiliteitscentrale gaat organiseren. Dan zullen we kijken of we al dan niet verder maatregelen moeten nemen.

De voorzitter: Mijnheer D'Haese, u krijgt zowaar het laatste woord van deze vragenronde.

Jos D'Haese (PVDA): Het is mij een hele eer, voorzitter.

De voorzitter: Dat dacht ik wel.

Jos D'Haese (PVDA): Mijnheer Maertens, als er een staking bezig is, dan spreekt u altijd over verantwoordelijkheidszin, maar ik heb u nooit over verantwoordelijkheidszin horen spreken toen onze zorgverleners zonder mondklappers naar de woonzorgcentra werden gestuurd. Ik heb u nooit over verantwoordelijkheidszin horen spreken toen u zelf werd betrappt op een lockdownfeestje in volle lockdown. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Maertens, ik heb u nooit over verantwoordelijkheidszin horen spreken tot de foto's van de kapotte bussen gisteren in de krant stonden. Tot dan toe heb ik u nooit over verantwoordelijkheidszin horen spreken.

Als u de staking wilt afwenden, mijnheer Maertens, dan kan ik u een goede raad geven. Spreek eens met de voorzitter van de raad van bestuur van De Lijn, Marc Descheemaeker, uit uw partij. Zorg dat er weer overleg komt bij De Lijn, dat er openingen zijn om het personeel opnieuw te integreren in het bedrijf in plaats van de poort van het overleg toe te houden. Op die manier dwingt u het personeel het allerlaatste actiemiddel in te zetten waar niemand beter van wordt, niet het personeel en niet de reizigers: de staking.

Tot slot, minister, zijn er twee opties voor die Mobiliteitscentrale waarvoor de markt geconsulteerd wordt. Ofwel gaat de opdracht naar een volledig privé-bedrijf. Ofwel gaat die naar een bedrijf dat voor 80 percent privé is. Dan moet u niet komen zeggen dat het geen privatisering wordt. Als het loopt als een eend, dan is het een eend, minister.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 17.48 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 18.05 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weg-infrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid**– 380 (2019-2020) – Nrs. 1 tot en met 4-Erratum****Algemene bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weginfrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Mijn tussenkomst zal heel kort zijn, omdat het ontwerp van decreet vooral bestaat uit een aantal technische wijzigingen en juridische correcties. Ik wil stilstaan bij één punt. Ik vermoed dat andere collega's dat ook zullen doen.

Wat voor ons belangrijk is, is de uitvoering van het regeerakkoord waarin is opgenomen dat lokale besturen, steden en gemeenten voortaan in zones 30 en 50 verkeersovertredingen kunnen vaststellen, dus flitsen, en die ook beboeten met GAS-sancties. Dat is belangrijk omdat verschillende parketten kleinere overtredingen, zoals men dat dan noemt, minder zijn gaan bestraffen hoewel die voor het veiligheidsgevoel in het verkeer in een stad of gemeente, zeker in centra en schoolomgevingen, van cruciaal belang zijn. Daar willen heel wat lokale besturen keihard op inzetten, om het verkeer er niet alleen infrastructureel veilig te maken maar ook de regels te handhaven en het veilig en traag verkeer af te dwingen.

Wij krijgen nu als steden en gemeenten een extra instrument. Heel veel gemeenten gaan daar enthousiast over zijn. Ze krijgen op die manier een soort return on investment als zij investeren in een camera die flitst in zones met beperkte snelheid. De overschotten kunnen zij eventueel opnieuw investeren in maatregelen om het verkeer veiliger te maken. Ik hoop dat dit ontwerp van decreet kamerbreed wordt goedgekeurd, maar gezien de bespreking in de commissie zou het wel eens anders kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): De ongevallencijfers zijn jammer genoeg opnieuw aan het stijgen – ik heb dat al tot vervelens toe gezegd hier in het parlement. Heel frappant daarbij was dat het voorbije jaar het aantal dodelijke slachtoffers bij voetgangers zelfs met 28 procent gestegen is. Dat is een cijfer dat we absoluut niet onder de mat mogen vegen. We mogen echt niet de andere richting uit kijken.

Veel van die ongevallen gebeuren natuurlijk in die zones waar het nu over gaat: zones van 30 en 50 waar veel gemengd verkeer samenkomt en waar heel dikwijls gevraagd wordt naar snelheidscontroles, naar het handhaven van die snelheid. Wat voor zin heeft het om een zone 30 of een zone 50 in te voeren als die snelheid ook effectief niet gehandhaafd kan worden? Dat is een vraag van gebruikers, een vraag van buurtbewoners, maar ook een vraag waar heel veel burgemeesters in Vlaanderen mee zitten en waar ze wel actie willen ondernemen, maar waar ze tot nu toe de middelen niet hadden.

Waar Vlaanderen ook niet tot op de kleinste weggetjes verder kan inzetten op trajectcontroles, denken we dat er met dit een heel goed instrument ingezet

wordt om te gaan investeren in verkeersveiligheid, en ook om op het sluitstuk van die verkeersveiligheid in te zetten, en dat is de handhaving. De handhaving, die ook een return on investment heeft, maar die ik even anders zie dan collega Maertens. In mijn gemeente hebben we voor volgend jaar 1,2 miljoen euro voorzien om te investeren in camera's. Eerlijk gezegd, ik hoop dat er nul euro terugkomt naar de gemeentekas, nul euro, want dat zou betekenen dat we geen financiële middelen terugkrijgen, maar dat onze return on investment nog veel groter is, namelijk verkeersveilige straten in zone 30 en 50, en daar willen we voor gaan.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Inderdaad, een verzameldecreet: pejoratief wordt dat al eens een 'afvaldecreet' of 'afvalbakdecreet' genoemd. We weten dat daar zowel federaal als Vlaams niet alleen beleidsmatig, maar ook zuiver politiek, vaak zeer interessante materie in zit. Er is al naar verwezen: een hart onder de riem steken, eigenlijk handvatten geven aan die steden en gemeenten, die lokale besturen die willen inzetten op een lokaal verkeersveiligheidsbeleid. Beide collega's hebben dat zeer goed toegelicht. Collega Ceyssens, inderdaad, de dag dat het niets opbrengt, dan mogen we met z'n allen tevreden zijn, want dan wil dat zeggen dat we ook daadwerkelijk stappen voorwaarts gezet hebben naar een veiliger verkeer in onze bebouwde kommen, in de zones waar vandaag de snelheidsregimes 30 en 50 gelden.

Minister, er zijn ook voorzieningen wettelijk ingebakken zodat diegenen die serieus de snelheid overschrijden, alsnog vervolgd kunnen worden door het parket. Wat dat betreft dus geen vrijgeleide. Dat is ook een heel belangrijk signaal.

Ik heb nog twee kleine puntjes die ik wil opwerpen, minister en goede collega's. We gaan ook afstappen van een Vlaams mobiliteitsplan, maar we zetten de stap naar een Vlaamse mobiliteitsvisie. Dat vind ik heel goed, omdat we kiezen voor een bottom-upbenadering. Dat wil dus zeggen: vandaag zijn die vervoerregio-raden bezig om een lokale en regionale mobiliteitsvisie op poten te zetten en daarvoor een draagvlak te ontwikkelen. Daar komt dan het Vlaamse nog bovenop. Men kan toch niet zeggen dat eenmaal men dat lokaal en regionaal allemaal bedacht heeft en goedgekeurd, Vlaanderen daar dan bij wijze van spreken met de zeis door gaat. Vlaanderen moet dan die dingen doen die echt bovenlokaal moeten gebeuren, zoals de visie op snelheidsregimes op snelwegen of een gemeente- of regio-overschrijdend verkeersveiligheidsbeleid. Dat zit daar in.

Tot slot, het is een eerder frivool ding, maar het kan iets te betekenen hebben, al was het maar in de tijd dat Brugge nog 'Brugge die scone' was, de tijd dat er al een personenvervoer over het water bestond: nu wordt ook de mogelijkheid van de waterbus een wettelijke basis gegeven. Dat kan een nieuwe vorm van personenvervoer zijn. Sta me toe dat ik daar heel erg naar uitkijk, hoe dat perspectief uiteindelijk concreet vorm gaat krijgen hier in Vlaanderen.

De voorzitter: Dames en heren, mag ik iedereen vragen in te loggen in de digitale stemtoepassing? Misschien moeten we dan straks niet opnieuw schorsen. Vooral de mensen die hier aanwezig zijn, zijn nog niet ingelogd.

De heer Vaneeckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneeckhout (Groen): Voorzitter, ik bedank iedereen voor de bondige en positieve toezeggingen over dit verzameldecreet. Ik zal niet in de fout vervallen het debat in de commissie volledig over te doen, maar zij die er toen bij waren, herinneren zich natuurlijk dat de toonlucht van mijn toespraak toen anders was. Het was een digitale vergadering, maar het klonk anders dan de toezeggingen van de leden van de meerderheid.

Minister, u zult er niet van schrikken dat we op een aantal niveaus wat bedenkingen hebben bij wat hier voorligt.

Ten eerste heeft dit de vorm van een ontwerp van verzameldecreet. Iemand zou kunnen stellen dat dit slechts een discussie voor de bühne is en dat dit er achteraf niet toe doet, maar ik denk dat dit redelijk fundamenteel is voor wie we als Vlaams Parlement zijn. We missen een kans om met betrekking tot een aantal belangrijke thema's een boeiend politiek debat te voeren. Eigenlijk steken we alles in één grote zak in de hoop dat er geen groot debat komt. Dat is geen goede zaak voor het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement verdient beter. Ik zit hier nog maar een jaar en ik kan me vergissen, maar ik vind dat onze decreetgevende opdracht een kerntaak van het Vlaams Parlement is. Ik vind het zeer betreurenswaardig dat we, zowel in de commissie als hier, alles in een verzameldecreet steken.

Iemand zou kunnen stellen dat dit een puur politieke benadering als oppositielid is, maar ik vermoed en hoop dat iedereen het hele dossier heeft bekeken en heeft gezien dat de Raad van State zelf uitdrukkelijk heeft gesteld dat het absoluut niet gepast is de inhoud van dit decreet in een ontwerp van verzameldecreet te gieten. Ik wil dat toch even zeggen. Ik zal meteen op de inhoud ingaan, maar het is jammer dat het Vlaams Parlement en de commissie Mobiliteit zich hiervoor laten gebruiken. Het mobiliteitsdebat verdient beter.

Ten tweede zijn heel wat adviezen verschenen. Het gaat nu ook om de procedure en de aanpak. We hebben het er in de commissie al over gehad. De meerderheid en ikzelf hadden toen een redelijk verschillende lezing. De adviezen werden als irrelevant of positief geïnterpreteerd, maar ik heb alles nog eens doorgekeken en al die adviezen over wat hier voorligt, zijn eigenlijk vernietigend.

Ik zal niet op ieder element ingaan. Dat is het nadeel van een ontwerp van verzameldecreet. Ik zal ook niet in staat zijn om straks ieder element van dit ontwerp van verzameldecreet en de kritieken erop toe te lichten, maar eigenlijk blijven bijna geen elementen staande in de adviezen van de Raad van State. Vooral het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), waarin met betrekking tot heel wat punten bemerkingen zijn geformuleerd, is zeer hard en vernietigend.

We hebben er grote bedenkingen bij dat hiervoor geen tijd is genomen. De Vlaamse Regering had de ambitie dit er voor het zomerreces nog snel door te duwen, waarschijnlijk op het einde van een heel lange zitting. Op een of andere manier hebben we er toch voor gezorgd dat we vandaag een deftig debat hierover kunnen voeren. Ik ben me ervan bewust dat we het Reglement van het Vlaams Parlement in stricto sensu hebben toegepast, maar we vinden dit belangrijk. We hopen dat dit geen precedent is voor de manier waarop de Vlaamse Regering in de toekomst met adviezen zal omgaan, zowel op het vlak van mobiliteit als met betrekking tot andere thema's.

Ik kom dan tot de kern van de zaak. Eerst en vooral is er het grote overwinningspunt waar een aantal sprekers al op zijn ingegaan, namelijk de omzetting van overtreding tot 20 kilometer per uur boven de toegelaten snelheid naar de regelgeving inzake de gemeentelijke administratieve sancties. Eerst en vooral moeten we hier benoemen dat dit een regelrechte schande voor ons staatsapparaat is. Een en ander heeft ermee te maken dat we te weinig opvolging zien van een aantal zaken door justitie en politie. Het is belangrijk dat we erkennen dat we de grondoorzaak hiermee niet aanpakken. Ik kijk naar alle partijen die in het federaal parlement vertegenwoordigd zijn om hier verder mee aan de slag te gaan. Ik weet dat er voornemens zijn om dit aan te pakken. De federale ambitie op het vlak van de verkeersveiligheid en de naleving van de verkeersregels moet

binnen justitie en politie hoger liggen. Mijn partij is er een grote voorstander van dit als een van de grote prioriteiten te beschouwen.

Een argument is dat de gemeenten die worden gevraagd in controle-infrastructuur te investeren, die investering ook moeten kunnen terugverdienen. Ik ben zelf schepen in een lokaal bestuur geweest. Momenteel ben ik fractieleider in de gemeenteraad. Ik ben me terdege van die noodzaak bewust. Mijn partij telt ook schepenen van Mobiliteit die hetzelfde signaal geven. Het is ongelooflijk frustrerend dat lokale besturen moeten investeren, maar dat die investering nooit kan worden terugverdiend met wat er dan uit komt. Inhoudelijk is het uiteraard niet de bedoeling die investeringen terug te verdienen, maar het is cru dat de lokale besturen de handhaving moeten regelen, maar dat de inkomsten uit boetes te weinig naar de lokale besturen gaan.

Een antwoord zou ook kunnen zijn dat de boete-inkomsten op federaal niveau en op het niveau van de politiezones, meer naar de lokale besturen gaan. Dan zouden we hier niet de kunstgreep moeten doen van die 20 kilometer per uur. Dat zijn eerder principiële argumenten.

Maar stel dat we zouden meegaan in de logica van 'dat antwoord wordt niet gegeven op federaal niveau of op het niveau van de politiezone, dus moeten we naar het Vlaams niveau', dan vind ik wat hier op tafel ligt nog altijd opmerkelijk. Eén, puur symbolisch. Wanneer iemand 58 kilometer per uur rijdt in een zone 30, zal dat voortaan worden beschouwd als lichte overlast en ook op die manier worden beboet. Want dat zal worden gecorrigeerd naar 50 kilometer per uur en die persoon zal dus een GAS-boete krijgen. Dat is een vreemd signaal, een signaal waar ook het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid op wijst. Dat Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid is een van onze overheidsdiensten waarmee in het kader van deze regelgeving op geen enkele manier rechtstreeks overlegd is.

Ik hoor hier graag grote woorden over de aandacht voor verkeersslachtoffers en verkeersveiligheid. Maar het is blijkbaar te veel gevraagd om bij een verzameldecreet, een van de belangrijkste keuzes die deze Vlaamse Regering op termijn zou moeten maken, met die specifieke dienst in overleg te gaan. Ik heb de minister gevraagd om de verslagen daarvan te kunnen inzien, te horen en te bespreken in de commissie. Daar is eigenlijk geen antwoord op gekomen. Er is in het geheel van de diensten Mobiliteit een gesprek geweest, maar die diensten zelf zijn niet betrokken en iedereen is er zich op dit moment van bewust dat er bij die diensten heel wat bezorgdheid leeft over wat er vandaag op tafel ligt.

En wat is die bezorgdheid? Zoals gezegd, zijn er een aantal principiële vragen die je kan stellen. Maar wat is die bezorgdheid in de praktijk? Eén, op een aantal plaatsen ga je naar een depenalisering van die overtredingen. Er is op geen enkele manier de garantie dat, als mensen de ene na de andere week dergelijke overtredingen begaan, dat als recidive wordt beschouwd. Als ze dat doen op de ene en op de andere plaats, zal er dan een link zijn tussen die databases? Wie zal dat regelen? Er staat dat er een protocol zal komen, maar er is op geen enkele manier duidelijk – en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) wijst daarop – hoe dat protocol zal werken en hoe we er zeker van kunnen zijn dat recidive zal worden aangepakt. Twee, mensen die uit het buitenland komen en overtredingen begaan, hoe zullen we die aanpakken? Op geen enkele manier is er een garantie hoe daarmee zal worden omgegaan. Wij vinden dat twee zeer opmerkelijke signalen.

Collega's, het is duidelijk dat wij wat betreft die depenalisering de problematiek op het terrein snappen, uit eigen ervaring. Ik steek niet weg dat wij als Groen zeer veel schepenen van Mobiliteit hebben en dat het misschien zelfs een

bewuste keuze is van de partij om op dat thema te gaan wegen. Ik verwijs naar Gent, maar ook naar andere plaatsen. Maar dat probleem vaststellen op het terrein en dat dan oplossen met haastwerk dat geen garantie geeft en waarbij de MORA, de Raad van State en de Vlaamse Toezichtcommissie erop wijzen dat ze niet zeker zijn dat wat op tafel ligt, zal werken, is voor mij zorgwekkend. Zeker als we dat dan op een snel tempo door dit parlement proberen te jagen, en als ieder debat daarover en vragen daarover als muggenzifterij en in de commissie als 'moeilijk doen' wordt beschouwd. Dan denk ik dat we onze opdracht als wetgever niet goed aan het vervullen zijn.

Ik kom tot het tweede thema. Voor alle duidelijkheid, ik heb geen achttien thema's, ik zal er drie thema's uitlichten. Het tweede thema is de hele discussie over de mobiliteitsvisie en het mobiliteitsplan. U weet dat het jarenlang de ambitie is geweest van Vlaanderen om een goedgekeurd mobiliteitsplan te hebben, dat echt zou vastleggen wat onze ambitie op mobiliteitsniveau is. En nu wordt het hier zeer creatief vertaald als: 'We werken met de vervoersregio's, we willen die lokale verankering en willen er niet als een keizer-koster boven staan'.

Ik ben ook lid van de commissie Binnenlands Bestuur en ik heb daar al vaak mijn vertrouwen in de lokale besturen aangegeven. Ik maak me daar absoluut geen zorgen over. Maar de echte realiteit is dat er geen eensgezindheid wordt gevonden rond een mobiliteitsplan en dat we daarom naar een meer vrijblijvende mobiliteitsvisie zullen gaan waarvan er makkelijker kan worden afgeweken. Die mobiliteitsvisie zal misschien wel een aantal principes naar voren schuiven, maar zal geen enkele zeggenschap hebben, geen enkele duwende kracht om ook die vervoerregio's mee te inspireren en mee in een bepaalde richting te duwen.

En dat spijt mij, collega's. Dat spijt mij, niet omdat ik die lokale besturen niet vertrouw, maar wel omdat bijvoorbeeld de gewestwegen onze bevoegdheid zijn, wel omdat De Lijn onze bevoegdheid is en dat we dus niet alleen maar kunnen zeggen: 'Vervoerregio's, los het op, maak zelf een inspirerend kader. En zijn er conflicten tussen die twee vervoerregio's, 'so be it'. Nee, wij hebben het als Vlaanderen gewild om bevoegd te zijn voor Mobiliteit. We hebben gevraagd om grote stukken van het mobiliteitsbeleid te regionaliseren. En wat zeggen we nu? We gaan er eigenlijk niets mee doen, we ontwikkelen een vrijblijvende mobiliteitsvisie, en er is nog niet eens hard op ingeschreven hoe die participatie zal gaan en op welke manier we daartoe zullen komen.

Wij maken ons daar zeer veel zorgen over, omdat het eigenlijk een stuk schuldig verzuim is van Vlaanderen.

Dat is wat wij ook aanklagen als het gaat over verkeersslachtoffers. Er wordt heel veel gepraat en er zijn veel goede intenties. Die trek ik niet in twijfel. Ik heb in dit parlement nooit iemand – als dat beeld al zou bestaan – ervan willen beschuldigen dat ze individueel verantwoordelijk zijn voor verkeersslachtoffers en andere. Maar ik hoor te weinig daden, te weinig echt bewustzijn van Vlaanderen, zo van 'wij zijn hiervoor bevoegd, wij gaan dat ook in handen nemen'. Neen, we maken het allemaal zeer vrijblijvend.

Een derde punt is de wegcategorisering. Dat wordt hier opgenomen in het akkoord. Ook daarvan zegt de MORA dat er geen draagvlak voor is. Er zijn hiaten en onduidelijkheden. De Vlaamse Regering heeft er geen oren naar om dat tijdelijk uit het ontwerp van decreet te halen. De MORA wil een diepgaander politiek debat, een diepgaander maatschappelijk debat, en achtergrondinformatie verzamelen. Ook daarover hebben wij bezorgdheden, over op welke manier dat zal gaan.

Dit gezegd zijnde, collega's, heb ik nog twee kleinere opmerkingen, misschien even fundamenteel, over een deelthema.

De eerste opmerking gaat over het vervoer over water. Het is goed dat we ons daar in het ontwerp van decreet over uitspreken. Maar we gaan hier wel in tegen het principe dat de vervoerregio's die prijszetting zouden doen. We kiezen er in heel Vlaanderen voor dat de vervoerregio's die prijszetting zouden doen, maar als het gaat over vervoer over water zal Vlaanderen dat zelf doen. Dat lijkt mij in te gaan tegen het principe van de Vlaamse Regering dat daarnet werd geschetst, om de vervoerregio's echt in hun rol te appreciëren.

De tweede opmerking is ook niet onbelangrijk – en ik kijk hiervoor met een lichte prikkeling naar een liberale minister en naar de liberale fractie. Het gaat over de zeer kritische opmerking over dataveiligheid en omgang met privacy van dit ontwerp van decreet. Er is het feit dat er op federaal niveau geen advies werd gevraagd aan de Privacycommissie; er is het feit dat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) niet helemaal wordt gevolgd en ingekapseld is in dit ontwerp van decreet; er is het feit dat ook de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens erop wijst dat wij maar voor delen bevoegd zijn. Wij zijn bijvoorbeeld niet bevoegd voor de politie, die hier een belangrijke rol in speelt, maar er wordt geen advies over gevraagd aan de federale Gegevensbeschermingsautoriteit. Daarover maken wij ons grote zorgen.

Minister, collega's, het zal u niet verwonderen dat wij dit ontwerp van verzameldecreet niet zullen goedkeuren en dat wij ons grote zorgen maken over wat hiervan het gevolg is.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, ik zal kort een paar punten aanhalen die ik ook in de commissie heb aangehaald.

Het is inderdaad een verzameldecreet. In grote mate zijn het technische aanpassingen, maar er zitten ook een aantal fundamenteel inhoudelijke elementen in waarover wij ook wel van mening zijn dat ze beter in een apart ontwerp van decreet hadden gezeten, zoals de GAS-boetes en de mogelijkheid voor lokale besturen om zelf gerichte snelheidslimieten te kunnen handhaven. Op zich zijn wij daar voorstander van, voor alle duidelijkheid. Maar wij delen de bezorgdheid van onze collega voor wat betreft de recidive. Het kan natuurlijk niet de bedoeling zijn dat mensen die zeer vaak lichte verkeersovertredingen maken telkens opnieuw met een lichte GAS-boete er vanaf komen. Wij willen komen tot hetzelfde systeem als in het strafrecht, waarbij herhaling leidt tot hogere boetes. Dat zouden we hier ook moeten kunnen bereiken, en dat is op dit moment in het ontwerp van decreet niet geregeld.

Daaraan gekoppeld is er de bezorgdheid over de toegang tot de inschrijvingsregisters van andere landen, zodat ook buitenlandse overtredders kunnen bestraft worden met GAS-boetes. Ook dat is op dit ogenblik niet geregeld. Ook die bezorgdheid wil ik graag meegeven. Op zich zijn we er wel voorstander van dat lokale besturen sneller en gericht met snelheidslimieten kunnen handhaven.

Ik heb tot slot nog twee andere bezorgdheden.

De eerste gaat over de afstemming van de regionale mobiliteitsplannen met de Vlaamse mobiliteitsvisie. De vraag is natuurlijk hoe u ervoor gaat kunnen zorgen dat belangrijke Vlaamse beleidsdoelstellingen, zoals de modal shift, ook effectief in de regionale mobiliteitsplannen zullen worden uitgerold.

Wij hadden ook een amendement ingediend in de commissie om de participatie op een kwaliteitsvolle manier te garanderen in de vervoerregio's. Wij stelden voor dat er overal in de vervoerregio's een stakeholdersmanager zou worden aangesteld, zodat we erover konden waken dat er een kwaliteitsvolle inspraak in elke

vervoerregio zou zijn en dat er op die manier een groot maatschappelijk draagvlak was. U hebt ervoor gekozen, of de meerderheid, die het amendement heeft weggestemd, is van oordeel dat het aan de vervoerregio's zelf toekomt om al dan niet een stakeholdersmanager aan te stellen. Maar mijn fractie is toch van mening dat de Vlaamse overheid bepaalde garanties qua participatie mag opleggen. In die zin hadden wij dat amendement liever goedgekeurd gezien. Daarom zullen wij ons bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Collega's, het doel van het verzameldecreet is om een aantal vaak noodzakelijke correcties door te voeren bij de bestaande decreetgeving. De blikvanger bij het voorliggende ontwerp van decreet is het deel over het lokale handhavingsbeleid voor beperkte snelheidsovertredingen in gemeentelijke en stedelijke centra door middel van GAS-boetes. Onze steden en gemeenten krijgen dus de mogelijkheid om GAS-boetes voor beperkte snelheidsovertredingen in de zone 30 en in de zone 50 uit te vaardigen en te handhaven met eigen infrastructuur. Dat wordt mogelijk mits er voldaan wordt aan een aantal opgelegde voorwaarden. De bestraffende ambtenaar krijgt de bevoegdheid om per vaststelling te bekijken of aan die voorwaarden is voldaan. De lokale besturen krijgen de mogelijkheid om zelf te investeren in handhaving en kunnen de return on investment voor eigen rekening nemen. Daarbij moet wel altijd de verkeersveiligheid de drijfveer van de lokale overheden zijn en niet een gemakkelijke verkapte vorm van inkomsten.

In elke gemeente is er wel ergens een plaats en/of een tijdstip waar men gemakkelijk een bonafide chauffeur kan betrappen op een kleinere inbreuk, wat dan tot een GAS-boete leidt. Bovendien zou het misschien interessant zijn dat de Vlaamse overheid een soort van richtlijn kan bepalen om te grote onderlinge verschillen te vermijden tussen de verschillende steden en gemeenten. Verder wordt er in de voorwaarden gesteld dat de overtreding begaan moet zijn door een meerderjarig persoon of door een rechtspersoon. We vragen ons af of dat wel rechtvaardig is tegenover bijvoorbeeld een 17-jarige die samen met zijn 18-jarige vriend op een bromfiets geflitst wordt tegen bijvoorbeeld 35 kilometer per uur in een zone 30, waarbij de ene kan genieten van een GAS-boete en de andere niet, terwijl de wet erin voorziet dat GAS-boetes aan iemand vanaf 16 jaar kunnen worden uitgeschreven. Daar is er zeker nog ruimte voor verdere uitwerking om elke vorm van discriminatie te voorkomen.

Verder dient men oog te hebben voor het recidive gedrag, zoals de collega's dat al hebben gezegd, dat onder de radar blijft bij het uitreiken van GAS-boetes. Ook de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) vraagt een bijkomend maatschappelijk debat over de depenalisering van de snelheidsovertredingen. Collega's, we hadden in de commissie een aantal bedenkingen bij dit ontwerp van decreet. Een aantal daarvan komen overeen met die van de collega's van Groen, onder andere over een aantal opmerkingen van de MORA. Diezelfde MORA is ook vernietigend over de vernieuwing van de wegcategorisering en vindt het een gemiste kans om de fietsroutenetwerken niet te herzien en de afstemming tussen beide zo optimaal mogelijk te maken. Ook, en erg belangrijk, stelt de MORA vast dat er in voorliggend ontwerp geen enkele koppeling is met de problematiek van de buitenlandse overtreeders die onbestraft blijven.

We beseffen dat het ontwerp hiaten in de regelgeving oplost, maar we blijven bedenkingen hebben bij de snelheid waarmee dit ontwerp van decreet door de commissie werd gejaagd. Dat bezwaar wordt bewezen door het feit dat men van bij de voorlegging in de commissie een en ander moest rechtekken via een reeks van amendementen. De MORA en de Raad van State formuleerden heel wat bedenkingen bij dit ontwerp van verzameldecreet. Zo had de MORA onder

andere heel wat opmerkingen over de regelgeving rond taxi's en de wegen-categorisering zoals voorgesteld wordt in dit ontwerp. Onze fractie merkte in de commissie al op dat er meer tijd uitgetrokken zou moeten worden om het ontwerp van decreet aan te passen aan alle gerechtvaardigde opmerkingen van de adviesverlenende instanties en het daarna opnieuw aan de parlements-commissie voor te leggen.

We verwachten dan ook dat er aan dit ontwerp van decreet nog heel wat werk is. We beseffen echter dat steden en gemeenten zitten te wachten op het middel van GAS-boetes om hun handhavingsbeleid rond beperkte snelheidsovertredingen gestalte te geven, en om hun daarin tegemoet te komen, zullen we ons bij de stemming over dit ontwerp onthouden.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Omdat verkeersveiligheid een thema is dat over de partijgrenzen heen bekeken moet worden, zou ik nog een laatste poging willen doen om de collega's te overtuigen. U haalt daartoe zelf het voorbeeld aan, mijnheer Vaneekhout. De persoon die 58 kilometer per uur rijdt, wat bijgesteld zal worden naar 50 kilometer per uur, zal dus een GAS-boete krijgen voor lichte overlast. Als we dat niet doen, dan zal die persoon in die straat helemaal geen boete krijgen. Dan gaan we niets doen in die straat. Het is onmogelijk om in al die straten in de zone 30 en in de zone 50 de politie te laten controleren op overdreven snelheid. Hiermee geven we de instrumenten aan de gemeenten om daarmee vooruit te gaan.

Ik ben het met u eens dat we in het protocol het maximaal mogelijke moeten doen om ook justitie ertoe te bewegen om in de hogere zaken recidivisten te detecteren. Als we vandaag niets doen – en het beste is dikwijls de vijand van het goede ... Ik denk dat we vandaag een stap vooruit kunnen zetten en ik appelleer ook aan uw gezond verstand en de gevoeligheid voor verkeersveiligheid die ik ook al bij u heb gedetecteerd in de commissie Mobiliteit. Laat daar geen misverstand over bestaan. Ik appelleer toch aan u om dit mee goed te keuren.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik apprecieer echt de poging om elkaar hierin te vinden, maar we hebben het geprobeerd in een heel lange commissie-vergadering, en het is ook niet gelukt.

Het gaat natuurlijk niet over het overal uitvoeren van politiecontroles, want dezelfde infrastructuur die nodig is om dit vast te stellen, is dezelfde infrastructuur die nodig is om het juridisch de normale weg te laten gaan en controles te doen. Trajectcontrole, flitspalen en dergelijke zul je nodig hebben in het huidige systeem en zul je nodig hebben in het nieuwe systeem. Die investeringskost is dus dezelfde.

Als je er op federaal niveau voor zorgt dat er meer boete-inkomsten naar de lokale besturen gaan, dan heb je hetzelfde effect. Alleen kom je dan niet in de situatie dat iemand die iedere dag door dezelfde straat rijdt, daar elke keer 58 kilometer per uur rijdt, wat dan elke keer gecorrigeerd wordt naar 50 kilometer per uur, er telkens met een GAS-boete van afkomt. Nu is de grote bezorgdheid – en ik laat mij graag overtuigen door de feiten achteraf dat het toch gelukt is om dit in de databank te krijgen –, niet alleen van mezelf, maar ook van de MORA en heel wat deskundigen in het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid, dat dit in de regelgeving die voorligt, niet gegarandeerd is.

Lode Ceyssens (CD&V): Maar daarin verschillen we dus van mening. U zegt dat men dit het beste zou oplossen in het federale parlement. Ik verkies het om dit in het Vlaams Parlement op te lossen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Ik wil enkele collega's danken voor de positieve uitlatingen over dit verzameldecreet. Ik begrijp ook wel de reactie van sommigen dat hier een aantal items nieuw beleid ingevoerd worden via een verzameldecreet.

Men zegt dat het snel snel gaat. Ik wil toch meegeven dat dit ontwerp van decreet sinds december vorig jaar klaar is. Ik ben heel tevreden dat we dat hier nu in oktober ter goedkeuring kunnen voorleggen aan het Vlaams Parlement. Ik vind dus niet dat het snel snel gebeurt. We hebben daar sowieso met een aantal instanties voorafgaand overleg over gepleegd. Datgene wat nieuw beleid is – en dan gaat het specifiek over de GAS-boetes – komt rechtstreeks uit het regeerakkoord. Het was heel erg de vraag van lokale besturen om dat sluitstuk inzake verkeersveiligheid zelf ter hand te kunnen nemen. Ze wilden op dat vlak zelf de mogelijke acties kunnen doen. Ze wilden zelf de tools in handen krijgen om ervoor te zorgen dat hardleerse hardrijders in dorpskernen, in schoolomgevingen waar vandaag nauwelijks wordt gehandhaafd, bestraft kunnen worden. Dat was het doel.

Een aantal andere items die niet louter technisch van aard zijn en waar de Raad van State opmerkingen over had, mijnheer Vaneeckhout, zijn eruit gehaald. Daarnaast zijn er andere items die eerder technisch zijn of die destijds uit het programmadecreet zijn gehaald en hierin werden voorgelegd en waarover ook discussie is geweest. Het verhaal van snelheid en rap rap is niet helemaal correct. Dat is ook in de commissie uitgeklaard.

Inzake het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid wil ik nogmaals bevestigen dat dit een onderdeel is van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en dat het departement sowieso achter dit verzameldecreet staat. Nu vragen waarom dit niet binnen de administratie is besproken: het is wel degelijk besproken. Ik ken de reden niet waarom daarvoor geen aparte stuurgroep van het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid is samengeroepen. De administratie staat alleszins mee achter dit verhaal.

Dan is er de mobiliteitsvisie. We kunnen nog eens opnieuw decennialang proberen om tot een mobiliteitsplan te komen, om dan vast te stellen dat we er niet in slagen, maar wij hebben gekozen voor die andere optie, namelijk om een strategische visie uit te schrijven, die geldt als een algemeen kader en waar straks de verschillende vervoerregioraden met hun eigen mobiliteitsplannen zich op kunnen enten. De doelstelling is natuurlijk wat we ook in ons regeerakkoord hebben vooropgesteld. Het verhaal van de modal shift en dergelijke, dat willen we zeker bereiken. Maar ik heb een heel sterk vermoeden dat ook alle lokale besturen en al die vervoerregioraden mee achter dat verhaal staan.

Op dit ogenblik loopt de publieke bevraging, onder meer specifiek op vraag van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA). We hebben recent nog aan tafel gezeten met de mensen van de MORA, die ook heel tevreden zijn dat de participatie inzake de mobiliteitsvisie op dit ogenblik loopt. Ik heb er dus echt wel vertrouwen in dat dit allemaal goed komt.

Dat waren de belangrijkste elementen die ik nog even wou benadrukken. Ik wil nogmaals verwijzen naar degenen die mee achter dat verhaal van de GAS-boetes staan, en zodoende mee hun schouders zetten onder het luik handhaving inzake het verkeersveiligheidsluik. Heel veel dingen die vroeger niet bestraft werden, kunnen toekomstgericht wel bestraft worden. Daar teken ik heel graag voor. En ik hoor toch dat ook heel veel lokale besturen daar heel graag voor tekenen. Ook het verhaal van de buitenlandse overtreeders is op te lossen, via de Europese richtlijn. We moeten dat alleen in de eigen GAS-boetereglementen opnemen. En

dan is dat ook geen issue meer. Dus opnieuw, ik heb er alle vertrouwen in dat dit een goed verhaal is, om zodoende ons luik handhaving een extra boost te geven, en zodoende meer in te zetten op verkeersveiligheid. Ik dank u.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nrs. 380/4 en 380/4-Erratum)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 82.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Björn Rzoska, Lorin Parys, Katrien Schryvers, Freya Saeys en Hannes Anaf over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf – 442 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Björn Rzoska, Lorin Parys, Katrien Schryvers, Freya Saeys en Hannes Anaf over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf.

De bespreking is geopend.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, dit is een belangrijke eerste stepingstone van de coronacommissie: de 95 aanbevelingen die we tussentijds formuleren en die zelfs teruggaan tot net voor het zomerreces. Ik wil daar gewoon in het algemeen een aantal rode draden door trekken, zeker gezien het feit dat we nu – en daar is soms wat discussie over – toch opnieuw naar een golf gaan, de tweede of de derde, afhankelijk van degene die je daarover spreekt.

Een eerste belangrijke punt is dat uit de eerste golf gebleken is dat er een ongehooflijk probleem was met beschermingsmateriaal. In dit voorstel van resolutie hebben we daar kamerbreed de garanties voor ingeschreven dat er niet enkel op Vlaams niveau een strategische stock wordt aangelegd, maar dat men ondertussen ook op voorzieningenniveau een stock materiaal heeft liggen waarmee men de eerste maanden kan overbruggen. Het is goed nieuws dat al degenen die in de coronacommissie zijn komen getuigen, zowel degenen die op het terrein zelf actief zijn als degenen die in een management- of directiefunctie zitten, dat ondertussen ook voluit uitrollen en soms zelfs verder gaan dan dit voorstel van resolutie.

Een tweede punt is zeer belangrijk ten aanzien van het personeel van bijvoorbeeld de woonzorgcentra. Daar is gebleken dat heel wat mensen een aantal essentiële competenties missen om om te gaan met probleemsituaties waarbij bijvoorbeeld hygiëne een heel belangrijk element is. En ondanks de inspanningen die op korte termijn geleverd zijn om die mensen bij te spijkeren, blijft vorming op dat vlak toch wel van belang. De betere samenwerking tussen woonzorgcentra en bijvoorbeeld ziekenhuizen en ziekenhuishygiënist, die expliciet in dit voorstel van resolutie worden opgenomen, is daar een heel belangrijk element in. Want het zijn vaak die mensen op het terrein zelf die boven zichzelf uit zijn gestegen en die grote vragende partij zijn, gezien ook hun getuigenissen in de commissie, om op dat punt serieus bij te sturen.

En ik wil er een laatste derde punt uit halen, zeker omdat de actualiteit ons daarvoor een deel toe noopt. We zien in een aantal steden en gemeenten, ook in Vlaanderen, dat de cijfers momenteel heel hoog zijn en dat, anders dan in de eerste golf maar toch opnieuw, een aantal woonzorgcentra melding maken van een aantal besmettingen. We zien bijna onmiddellijk de reactie daarop, namelijk dat een aantal essentiële elementen worden stopgezet. Gisteren werd in een woonzorgcentrum in mijn eigen regio het bezoekrecht onmiddellijk geschrapt na één besmetting. En dat zou niet mogen gebeuren, want we zijn in dit voorstel van resolutie, na de getuigenissen vanuit de woonzorgcentra, overeengekomen dat het nooit, maar dan ook nooit meer kan dat mensen geen contact meer kunnen hebben met de buitenwereld, met mensen die ze graag zien om de heel eenvoudige reden dat een van de meest aangrijpende momenten in heel die coronacommissie de getuigenissen waren van specialisten die aangaven dat er niet enkel mensen zijn gestorven door corona, maar ook door eenzaamheid. Ik vind het politiek een sterk signaal dat we over alle grenzen van meerderheid en oppositie heen beslissen dat niet meer te doen in Vlaanderen.

Dit waren de drie lijnen die ik daar wilde uit halen. Sta mij toe, voorzitter, om af te sluiten met een algemene opmerking, namelijk over de samenwerking. De samenwerking in de coronacommissie is voor mij een voorbeeld van hoe we, zeker tijdens een pandemie, tijdens een gezondheids crisis, kunnen samenwerken over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. En ik wil al mijn collega's, niet enkel de collega's die samen met mij dit voorstel van resolutie hebben ingediend, maar alle actieve collega's in de coronacommissie daarvoor danken. En het werk is nog niet af, we hebben nog heel wat werk op de plank. Ook daar hebben we nog een aantal steppingstones te zetten.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, voorzitter van de commissie, de werkzaamheden van de ad-hoccommissie in dit parlement zijn zeer snel van start gegaan en we hebben daar ook goed aan doorgewerkt. De realiteit op het terrein laat ook zien dat dat nodig was.

We zitten nu in het midden van een al dan niet een tweede golf maar het lijkt er toch zeer sterk op, en dan is het toch wel goed om te zien dat een aantal van de aanbevelingen die we met alle collega's samen hebben opgesteld, ook al hun weg hebben gevonden naar de praktijk. Dat is zowel goed voor het terrein, de woonzorgcentra, de bewoners, de directie en de koepels, als voor het parlement.

We hebben daar zeer intensief over vergaderd en de eerste aanbevelingen en conclusies zitten in dit voorstel van resolutie. Ik wil heel kort een aantal voor onze fractie belangrijke punten naar boven halen, waaronder het mentale welzijn van alle bewoners. Dat is een punt dat anders moet wanneer we opnieuw in een crisissituatie zouden terechtkomen voor wat het aantal covidbesmettingen betreft.

De belofte dat een bewoner op zijn minst één bezoeker per week kan ontvangen, wat er ook gebeurt, dat we nooit meer naar een algemene lockdown gaan die die vreselijke eenzaamheid en de afgelopen maanden ook een deel van de oversterfte heeft veroorzaakt, is een van de allerbelangrijkste lessen die we hebben getrokken door heel veel te luisteren en door goed samen te werken met alle collega's in deze commissie.

De voorzitter, die trouwens voortreffelijk werk heeft geleverd, heeft er al naar verwezen, maar persoonlijk beschermingsmateriaal is nu ook overal beschikbaar. Dat is een van de andere grote lessen die wij ook hebben getrokken in de coronacommissie.

Uiteraard is er ook een derde element: die brede en preventieve teststrategie. Daar is nog wel wat werk aan, dat hebben we deze week ook al met de minister besproken in de commissie. We hebben een aantal teststraten voorgesteld om heel snel heel veel mensen te kunnen testen. Maar dan ben je natuurlijk weer afhankelijk van dat andere beleidsniveau dat in voldoende testcapaciteit moet voorzien en daar schortte het tijdens de voorbije weken wel aan.

De minister heeft ons verzekerd dat hij het federale niveau nog eens heel duidelijk zal vragen om ervoor te zorgen dat er genoeg testen zijn, dat Vlaanderen zijn eigen teststrategie voor bijvoorbeeld het personeel van de woonzorgcentra, zoals dat ook is vastgelegd in dit voorstel van resolutie, effectief kan uitvoeren.

Er zitten nog heel wat goede andere goede elementen in dit voorstel, zoals het vaccinatieplan dat nog moet worden uitgerold, maar er is toch vooral die focus op de inspraak en het zelfbeschikkingsrecht van de bewoners in de woonzorgcentra. Het is niet omdat je oud bent dat je niet meer zelf kunt redeneren en beslissen over hoe je wilt leven en wie je wilt zien. Uiteraard zijn er aanpassingen wanneer je in een collectieve voorziening woont, maar het essentiële mensenrecht om niet eenzaam te zijn en contact te hebben met andere mensen, is toch een van de allerbelangrijkste conclusies die hier vandaag voorliggen en die wij met heel het parlement, denk ik, unaniem zullen goedkeuren. Ze zijn ook al opgenomen in het beleid, waarvoor onze dank.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Toen begin dit jaar de coronacrisis is uitgebroken, moesten er heel snel beslissingen worden genomen, heel drastische beslissingen. Op een aantal vlakken waren dat te drastische beslissingen. En dat is wat de hoorzittingen in de coronacommissie ook hebben duidelijk gemaakt. Bij de eerste golf waren we op een aantal vlakken onvoldoende voorbereid om met een gezondheids crisis van een omvang als deze om te gaan. We zijn via intensief werken binnen de coronacommissie – ik dank de voorzitter en de collega's daarvoor – tot een uitvoerig voorstel van resolutie gekomen, en we zijn erin geslaagd om samen lessen te trekken.

Het zijn niet alleen uitvoerige aanbevelingen, ze gaan ook over de grenzen van meerderheid en oppositie. En dat is toch een krachtig signaal vanuit het parlement. Daardoor was het voor de minister ook niet nodig om de behandeling in de plenaire af te wachten. Hij is daar dadelijk mee aan de slag gegaan. Intussen hebben we ook verder besprekingen gehad bij de commissie Welzijn over die uitvoering van deze aanbevelingen. Zeer veel van die 95 aanbevelingen werden intussen uitgevoerd of zijn in uitvoering. Dat is natuurlijk ook nodig.

Toch is het belangrijk dat we hier in de plenaire vergadering dit voorstel van resolutie nog bepreken en niet zomaar goedkeuren. Waarom? Omdat de rode

draad doorheen dit voorstel van resolutie zo actueel blijft, tot op vandaag. Daarom wil ik een en ander nog eens herhalen.

Globaal genomen was en is het voor ons heel belangrijk dat het welzijn van de bewoners weer op de voorgrond komt te staan. In het begin van de crisis wisten we nog weinig over het virus, en er was een groot gebrek aan beschermingsmateriaal. Toen zat er niets anders op dan de woonzorgcentra te sluiten en heel strenge maatregelen te nemen. Maar dat heeft helaas ook een heel zware impact gehad op het mentale welzijn van de bewoners.

Met wat we vandaag weten en met de middelen die we vandaag wel ter beschikking hebben, ben ik ervan overtuigd dat we tot een betere balans kunnen komen tussen enerzijds welzijn en anderzijds fysieke gezondheid en veiligheid.

Ik licht toch graag enkele zaken toe die voor onze fractie echt speerpunten zijn in dit voorstel van resolutie. Het eerste is de bezoekenregeling. Het minimale recht op bezoek is een van de belangrijkste aanbevelingen in dit voorstel van resolutie. We mogen mensen echt niet afzonderen van wie hen lief is. Ja, je kunt sterven aan COVID-19, maar je kunt ook doodgaan van eenzaamheid.

Intussen werden de richtlijnen aangepast, en ik ben tevreden dat, mede op onze vraag, zelfs in het geval van een besmetting minimaal bezoek nu altijd is toegelaten. Ik heb veel begrip voor de moeilijke evenwichtsoefening die directies moeten maken en voor de veiligheid van de medewerkers, maar ik wil mij niet voorstellen welke angst er zonder die garantie constant zou leven bij bewoners en familieleden, dat een woonzorgcentrum bij een nieuwe besmetting weer helemaal op slot zou gaan.

En al is er nu die garantie, die minimale bezoekenregeling baart mij toch nog altijd wel wat zorgen. We zullen de volgende weken en maanden extra oplettend moeten zijn. Want het minimum van één bezoek, van één persoon gedurende een halfuur per week is echt nog weinig. En er zijn nog steeds woonzorgcentra waar die bezoekenregelingen minimaal worden ingevuld, weliswaar met de beste bedoelingen. Maar we moeten het recht op sociaal contact toch steeds blijven vooropstellen. Als we de thuisvervangende omgeving willen benadrukken die een woonzorgcentrum is en moet zijn, dan moet er meer vrijheid zijn in de contactmogelijkheden, met meerdere familieleden.

Ik hoop echt dat we, met garanties voor veiligheid en gezondheid, op dat vlak nog stappen voorwaarts kunnen zetten, dat dat minimum kan worden uitgebreid en dat de woonzorgcentra vanuit Vlaanderen worden begeleid in een menselijke bezoekenregeling voor alle bewoners.

Een tweede belangrijk punt voor ons is het waardig afscheid kunnen nemen. Dat is de voorbije periode ook heel zwaar onder druk komen te staan. In het voorstel van resolutie maken we daar ook een punt van: er moet bijzondere aandacht gaan naar het levenseinde en de manier waarop naasten op een waardige en menselijke manier afscheid kunnen nemen. Dat betekent dat er op zulke momenten echt geen sprake kan zijn van contactbeperking.

Het volgende punt dat ik graag nog even aanhaal, is speciale aandacht voor mensen met dementie. Er zijn in de beginperiode algemene maatregelen genomen voor alle woonzorgcentra, maar mensen met dementie vormen toch wel een heel specifieke groep binnen die bewoners. Voor hen zijn toch wel speciale maatregelen nodig. Daarom hebben we in de commissie een aanbeveling opgenomen waarbij we stellen dat kamerisolatie zeker moet worden vermeden voor deze doelgroep.

Collega's, het lijkt misschien wel een beetje vreemd dat we hier vandaag de bespreking hebben van dit voorstel van resolutie terwijl het in de commissie al is goedgekeurd op 24 juli. Intussen zijn tal van aanbevelingen uitgevoerd of in uitvoering. Maar het signaal dat we hier geven is toch wel heel krachtig, denk ik. We wapenen ons tegen nieuwe golven en we doen dat niet enkel met oog op de gezondheid en de veiligheid van alle ouderen maar ook met oog op het welzijn van alle ouderen, alle bewoners van woonzorgcentra, hun familieleden, alle directies en hun medewerkers. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik ga zeker niet alle inhoudelijke punten van de collega's herhalen. Ik ga wel zeggen dat dit een belangrijk voorstel van resolutie is, omdat het de dagjespolitiek overstijgt als het gaat over wat er gebeurd is tijdens de voorbije coronaperiode. Dit voorstel van resolutie gaat niet de schuld bij het ene of het andere overheidsniveau leggen en gaat ook niet de schuld bij een bepaalde persoon leggen, een minister of iemand anders. Neen, het gaat over het feit dat wij als politiek zeggen: er is tijdens de coronaperiode van alles gebeurd waar we weinig of geen vat op hebben gehad, en als we alles opnieuw zouden doen, dan zouden we een aantal dingen helemaal anders doen. Dat erkent elke politieke fractie en dat erkent iedereen die in dit parlement zit. Die dingen hebben we uiterst efficiënt opgeschreven, zoals al door de collega's is aangehaald. Dat zijn de punten waar we werk van moeten maken in de toekomst en waarvan al een heel groot stuk omgezet is in de realiteit. Dat is een heel goede zaak.

Ik zou daarbij de rol van de voorzitter van de coronacommissie, de heer Rzoska, zeker niet willen minimaliseren en hem zelfs danken voor de uiterst gedegen en efficiënte manier van werken. Dan heb ik het niet alleen over uw uiterst efficiënt sprekerssysteem maar ook over de manier waarop u verschillende meningen en insteken hebt gebundeld.

Hetzelfde geldt natuurlijk voor mijn collega's van de verschillende fracties die hieraan hebben bijgedragen. Het is een voorbeeld van hoe de politiek zou moeten werken. Laat ons dit verder trekken naar de andere thema's zoals mensen met een beperking, de jeugdzorg, kansarmoede enzovoort, die in de commissie nog aan bod zijn gekomen de voorbije weken en de komende weken nog aan bod zullen komen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Voorzitter, ik zou op mijn beurt de voorzitter van de coronacommissie willen danken, alsook de collega's en de commissiesecretaris, want het was een huzarenstukje om alles in elkaar te puzzelen, en zeker ook alle mensen die komen spreken zijn. We hebben heel veel experts aan het woord gehoord, met heel veel kennis van zaken. Maar wat misschien het hardst van allemaal binnenkwam bij iedereen, niet alleen bij parlementsleden maar ook bij alle Vlamingen, waren de vele getuigenissen van hoe het op het terrein was. We hebben getuigenissen gehoord waarin eenzaamheid naar voren kwam, hoe mensen wegkwijnden omdat ze hun kamer niet meer uit mochten en hun familie niet meer konden zien. Maar er waren ook mooie verhalen van mensen voor wie dingen toch mogelijk werden gemaakt, personeelsleden die boven zichzelf uitstegen om dingen mogelijk te maken. En er waren trauma's bij personeelsleden, omdat ze zich schuldig voelden omdat ze schrik hadden dat zij degenen waren die in een woonzorgcentrum het virus hadden binnengebracht. Dat heeft erin gehakt.

We hebben in de commissie ook debatten gevoerd over hoe we daar gekomen zijn. Er is gedebatteerd over waar een schuld ligt of niet. We hebben daar ook een uitgebreid debat over gehad met de minister. Maar ik treed de collega's bij

dat dit voorstel van resolutie zo belangrijk is, omdat je in zo'n grote crisis zoals we nu beleven, op een bepaald moment de grenzen van meerderheid en oppositie moet kunnen overstijgen en moet kijken naar wat er fout is gelopen en naar hoe we het de volgende keer beter kunnen doen. Daarom zijn in dit voorstel van resolutie 95 aanbevelingen geformuleerd die net dat proberen te doen.

Een heel aantal van die dingen zijn effectief al geïmplementeerd. Daarom was het ook zo belangrijk dat we doorwerkten tot 24 juli, zodat we op dat moment die aanbevelingen al konden doen. Dat dat nu vandaag geformaliseerd moet worden, daarvan zal ik niet zeggen dat het een detail is, want het is belangrijk, maar omdat we zo een grote meerderheid hadden in de commissie is men daar al mee aan de slag gegaan. Er zijn zeker nog dingen die beter kunnen, aan een aantal van die aanbevelingen is nog veel werk, maar er staan toch een aantal belangrijke dingen in dit voorstel van resolutie.

Ik zal ze niet allemaal opnoemen, want veel collega's hebben het er al over gehad. We hebben het inderdaad over beschermingsmiddelen, over die noodstock gehad. We hebben het erover gehad dat er nooit meer een lockdown mag komen, en over het vermijden van die eenzaamheid. We hebben het er ook over gehad dat er ook echt wel een structurele nood is aan meer handen aan het bed, en dat we meer transparantie qua gegevens zouden moeten hebben, want ik denk dat er ook wel de overtuiging is dat men, als wij en ook de experts sneller hadden geweten wat er zich echt aan het afspelen was, adequater had kunnen ingrijpen.

Dat zijn een aantal dingen, denk ik, die volgende keer beter kunnen. We zullen met heel veel overtuiging dit voorstel van resolutie mee goedkeuren. We hopen dat we ook voor de andere beleidsdomeinen aanbevelingen kunnen formuleren die over de grenzen tussen meerderheid en oppositie heen gaan. *(Applaus bij sp.a, de meerderheid en Groen)*

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Voorzitter, onze fractie heeft dit voorliggende voorstel van resolutie goedgekeurd in de commissievergadering van 24 juli, maar niet zonder dat we daar toch wel enkele bemerkingen en vragen bij hadden, allemaal met een positieve insteek. Die kunnen worden nagelezen in het verslag. Alle 95 punten die in dit voorstel staan, zijn natuurlijk voor iemand of voor een groep mensen belangrijk. Daar moeten we blijvend rekening mee houden. Ik wil echter toch nog enkele punten hier in de plenaire vergadering toelichten.

Onze fractie vindt het vooreerst al heel jammer dat er geen preambule is in dit voorstel van resolutie waarin de ontstaansgeschiedenis en de reden van het voorstel en de daaraan gekoppelde bedoelingen kort worden geschetst. Of is de reden dat, indien dat zou zijn toegevoegd, de rol van de minister en zijn gebrek aan leiderschap en doortastendheid te veel uit de verf zou komen? Deze vraag stellen is ze natuurlijk ook beantwoorden. Ook een veel duidelijkere vermelding dat de inbreng van het brede maatschappelijke werkveld en betrokkenen er was en werd aangewend om tot deze tekst te komen, ontbreekt nu. Onzes inziens zou dat een sterke meerwaarde geven aan dit document.

We hebben in de opvolgingscommissie, in de commissie Welzijn, reeds een eerste opvolging gehad van de implementatie van de 95 hierin geformuleerde punten. Collega's hebben er al wat aangehaald. We zullen die hier vandaag inderdaad niet allemaal bespreken, maar die dragen ook in grote lijnen onze goedkeuring weg. Heel wat zaken gaan inderdaad over de voorraden van persoonlijke beschermingsmiddelen in onze instellingen en in Vlaanderen, over de bezoeksregeling in onze woonzorgcentra. De samenwerkingsverbanden met de ziekenhuizen, met de

federale overheid, mogen we ook niet vergeten. Er is natuurlijk ook het punt van meer waardering en een betere verloning voor de mensen in de zorg. Dat zullen we ongetwijfeld verder strak opvolgen in de commissie, samen met de minister en het agentschap. Ik kijk dan ook naar de voorzitter van de commissie Welzijn, collega Sintobin.

Enkele dingen zijn hier echter toch onderbelicht. De nieuwe Federale Regering werd ondertussen gevormd, en wat de visie op de invulling van de staatsordening of de overdracht van bevoegdheden betreft, is er onzes inziens toch wel reden tot ongerustheid, niet het minst omdat niet wordt uitgesloten dat bepaalde bevoegdheden of delen terug naar het federale niveau kunnen gaan. De lange regeringsvorming zelf is wel al een sprekend voorbeeld van de stilstand die daar alleen heerst. Dat het veld qua bevoegdheden versnipperd is, heeft tijdens de COVID-19-pandemie geleid tot besluiteloosheid en enorme vertragingen.

Voor ons is een doorgedreven regionalisering iets dat zich opdringt. Er is nood aan dat homogene bevoegdheidspakket voor de deelstaten, zodat er snel en adequaat kan worden opgetreden indien nodig. Ook heel wat academici en experts van het gezondheidsveld pleiten voor zorg en beslissingen omtrent zorg dicht bij de mensen. We vragen dan ook aan alle regeringspartners hier om deze lijn, zoals die trouwens ook verwoord staat in het Vlaamse regeerakkoord, nauwgezet te bewaken. De pleidooien van de jongste dagen van zowel Open Vld als CD&V om alle pistes open te laten, stemmen ons echter tot ongerustheid. Eigenlijk moet er maar één leidraad zijn in gevallen van overmacht en nood, zoals nu: de belangen van onze bevolking, de belangen van de Vlamingen en de volksgezondheid. Als er onduidelijkheid is over de bevoegdheden, wacht dan alsjeblieft niet af en handel in het belang van de bevolking, in plaats van als konijnen naar een lichtbak te staren. Dit is dan ook een oproep aan minister Beke: toon leiderschap, voer een duidelijke communicatie en voer een daadkrachtig beleid.

Als de voorzitter mij toestaat, zou ik graag de vier amendementen die we op de banken hebben verdeeld, willen toelichten. *(De voorzitter knikt instemmend)*

Onze fractie dient vier amendementen in op dit voorstel van resolutie. Die amendementen zijn opgesteld vanuit de nood tot verfijning en verduidelijking van enkele punten. Ons eerste amendement bestaat uit de toevoeging bij lid A, 6°, van de zinsnede: "en pas het preventiebeleid aan waar nodig aansluitend op de gestelde vraag tot onderzoek." Het is onzes inziens nogal evident om de opgedane inzichten te implementeren teneinde het preventiebeleid te verbeteren.

Ons tweede amendement is ingegeven vanuit een actualisering van dit voorstel van resolutie. Deze week – gisteren kwam het ook nog ter sprake in de commissie Welzijn – kwam in de pers dat er woonzorgcentra zijn waar werknemers die zelf besmet zijn met COVID-19, tewerkgesteld worden in de covidafdelingen. Dat is onzes inziens niet verantwoord. Men kan namelijk niet uitsluiten dat er voor deze mensen die werken binnen dezelfde instelling waar er niet-covidafdelingen zijn, geen besmettingsgevaar bestaat. Meer zelfs, de kans is zeer reëel dat er besmettingen zijn.

We vragen dan ook onder lid B, toe te voegen: "15° sta geen tewerkstelling toe van positief geteste – besmette – personeelsleden in woonzorgcentra zolang ze niet genezen verklaard zijn, ook wanneer zij geen symptomen vertonen. Een duidelijk kader moet hiervoor opgesteld worden."

Ons derde amendement kijkt naar de hopelijk zeer nabije toekomst wanneer er een vaccin beschikbaar is. "96° Werk een duidelijk scenario uit met apothekers, huisartsen en verpleegkundigen in kader van de verdeling en toediening van het vaccin volgens een prioriteitenlijst." Als het vaccin er is, moeten we dadelijk

kunnen schakelen en snel en adequaat kunnen overgaan tot vaccinatie. Een goede voorbereiding is zeker nodig hiervoor.

Ons vierde amendement is vanuit een bezorgdheid die ik al formuleerde in het begin van mijn tussenkomst. Wij vragen dat de Vlaamse Regering een tijdslijn uitzet, een kader schetst voor zichzelf als leidraad voor de verdere homogenisering van het welzijnspakket, het volledig beleid inzake het welzijn en de volksgezondheid.

Afsluitend toch nog een bedenking: we hebben in de ad-hoccommissie heel goed samengewerkt en doen dat nog steeds boven de partijpolitieke waan van de dag, in het belang van de bevolking. Als het gaat over het welzijn van de bevolking, moeten we inderdaad de handen in elkaar slaan. Het is dan ook uitermate spijtig dat we de aanbevelingen eerst in 'Voor de dag' op Radio 1 hoorden toelichten door de voorzitter van de commissie. We hadden echt gedacht, voorzitter, dat u, ook als lid van de oppositie, de politieke hygiëne zou hebben gehad om eerst de commissie in kennis te stellen van het voorstel van resolutie, voor u het in de pers zou toelichten.

We werken samen in de commissie boven de grenzen van meerderheid en oppositie. Het is dan ook zeer betreurenswaardig dat op het moment dat onze bevolking nood had aan een eensgezinde resolutie, men verkoos de oude politieke spelletjes boven te halen en het voorstel van resolutie niet kamerbreed liet indienen. Een gemiste kans van de nieuwe politieke cultuur. Maar goed, dit zal onze fractie alvast niet weerhouden dit voorstel van resolutie positief te bekijken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik wil nog even tussenkomen om alle aanwezige parlementsleden van de commissie te bedanken voor de volgehouden aandacht. Er zijn soms hoorzittingen waar we niet altijd zoveel volk hebben, maar hier waren altijd dezelfde gezichten. Dat valt in het niets ten opzichte van de mensen op het terrein en hun volgehouden inspanningen. Maar ik denk wel dat we dit mogen zeggen.

Het was beklijvend bij momenten, hard, maar ook nodig. Heel veel van de getuigenissen die we hebben gehoord, waren voor ons verhelderend. Achteraf hebben we dit voorstel van resolutie gemaakt – het is belangrijk om dit te zeggen –, het was geen eindpunt. Het is een voorstel van resolutie dat iedereen, wij, maar ook de minister, ook de agentschappen, alle verschillende partners regelmatig nog eens ter hand moeten nemen.

Naar aanleiding van deze plenaire zitting ben ik er nog eens volledig doorgegaan. Ik kwam terug passages tegen waarvan ik dacht, hm, hoe zit het daar nu eigenlijk mee? Bijvoorbeeld, de duidelijke richtlijnen voor het gebruik van de persoonlijke beschermingsmiddelen. Besteden we er op het terrein nog altijd voldoende aandacht aan om dat terug in herinnering te brengen? Voor hartmassage vinden we het normaal dat er om de zoveel tijd opnieuw wordt geoefend. Die beschermingsmaterialen aan- en uitdoen brengen we opnieuw onder de aandacht.

Ook is in sommige gevallen gezond boerenverstand aangewezen en daarom hebben wij het in dit voorstel van resolutie opgenomen. Neem nu bijvoorbeeld de mantelzorgers. Dat zijn cruciale mensen en partners, en toch worden die in veel gevallen vergeten. Er wordt vergeten ze te informeren, te betrekken en te bevragen. Dat is expliciet in dit voorstel opgenomen.

Een ander punt dat ik onder de aandacht wil brengen, is de zorginspectie. Ik hoor van de mensen op het terrein dat de zorginspectie, die vroeger toch een beetje

werd gevreesd, vandaag in het kader van corona coachende gesprekken voert. Zij helpt in de praktijk oplossingen zoeken. Dat is een andere, maar zeer waardevolle manier van inspectie. Van mijn laatste punt denk ik dat het de volgende grote uitdaging zal zijn. Wij hopen allen dat wij heel snel een vaccin hebben, een goed vaccin, maar de grote moeilijkheid wordt de prioritering. Het wordt bijna een ethisch debat. Welke groepen gaan het vaccin eerst krijgen: wie, waar, wanneer en hoe?

Ik ga met veel enthousiasme dit voorstel van resolutie, waaraan ik heb meegewerkt, goedkeuren. Ik zal het ook nog geregeld opdiepen om er verschillende partners aan te herinneren.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik ga heel kort zijn. Wie mijn volledige mening over het voorstel van resolutie wil kennen, kan het verslag van de commissiebespreking nakijken. Ik denk dat wij de enigen zullen zijn die zich onthouden. Ik heb dat al aangekondigd en ik wil dat toelichten. Wij hebben twee redenen. Vooreerst de werkwijze. Er wordt hier veel gesproken over het overstijgen van de grenzen van meerderheid en oppositie, maar voor dit voorstel van resolutie was er blijkbaar toch nog een grens te ver. Wij hebben het akkoord vrijdagochtend moeten vernemen, hoewel er blijkbaar heel de week over onderhandeld is. Dat is geen kiese manier van politiek voeren als je weken hebt samengewerkt.

Voorts hebben wij ook een inhoudelijke reden voor onze onthouding. In de commissie was er sprake van aanbevelingen en evaluatie. De aanbevelingen staan in het voorstel van resolutie, de evaluatie niet. Dat is een enorm gemis. Dat is ook een slag in het gezicht van al die mensen die hier zijn komen getuigen over de situatie op het terrein.

Er zijn ook een aantal heel specifieke zaken in de tekst waar wij niet mee akkoord gaan. Het weinige perspectief dat wordt geboden aan het zorgpersoneel, de verdere versnippering enzovoort. Ik wil daar één heel concreet voorbeeld uit halen: de mobiele teams. Minister Beke had die al aangekondigd voor de afronding van de conclusies van de commissie. De commissie heeft aan die teams nog enkele opdrachten extra toevertrouwd. Zo zouden die mobiele teams verantwoordelijk zijn voor cohortering, opvolgingscreening van negatieve resultaten, verzorging van zieke en besmette patiënten, mentaal welzijn van zorgverleners en bewoners, opvang van posttraumatische stress, opleiding en communicatie met woonzorgcentra. Dat zijn allemaal heel mooie woorden, en dan hoorde ik gisteren dat die mobiele teams er eenvoudigweg niet zullen komen.

Dan vind ik dat de commissie te weinig tanden heeft en dat het compromis dat is gesloten tussen meerderheid en oppositie jammer genoeg niet ver genoeg reikt. Dat neemt niet weg dat ik alle geleverde inspanningen erg waardeer, ook die van de voorzitter. Daarom gaan we ons onthouden.

De voorzitter: Mevrouw De Rudder heeft het woord. Kort alstublieft, want uw fractie was al aan het woord.

Maaike De Rudder (CD&V): Ik wil kort nog twee belangrijke krijtlijnen aanhalen: de preventie en de toekomstige vaccinatie. Wat de preventie betreft, wil ik toch wel benadrukken dat de aanbevelingen en implementatie van een groot deel ervan, ervoor gezorgd hebben dat de woonzorgcentra veel beter voorbereid waren op de tweede golf. Dankzij ook de brede teststrategie hebben wij de grote besmettingshaarden voorlopig kunnen vermijden. Een verdere opvolging is daarbij heel belangrijk.

Ten slotte, het tweede punt betreft de uitrol van die vaccinaties, waarbij we allemaal wel uitkijken naar die vaccinaties, maar het eerste belangrijk punt is natuurlijk om een plan te hebben waar we die prioritering voorop zullen stellen. Niet alleen de bestelling en de verdeling zijn belangrijk, maar ook de betaalbaarheid en de toegankelijkheid. Die prioritering zal belangrijk zijn, zodat de meest kwetsbare mensen als eerste in aanmerking komen, maar er zijn natuurlijk nog een aantal doelgroepen die we niet uit het oog mogen verliezen. Het is uiteraard van belang om een zo breed mogelijke sensibilisering en promotiecampagne voor te bereiden. Ook de vaccinatie tegen de pneumokokken blijft een heel belangrijk aspect om de huisartsen te ontlasten en de testcapaciteit niet nodeloos te bezwaren.

Ik hoop dus dat we straks met ons allen het sterk voorstel van resolutie kunnen goedkeuren. Ook bedankt aan de voorzitter voor de goede leiding van de commissiezittingen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de amendementen en over het voorstel van resolutie houden.

MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot onderzoek door het Rekenhof naar de doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing – 434 (2019-2020) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de motie van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot onderzoek door het Rekenhof naar de doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing.

De bespreking is geopend.

De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Het is een motie die we op 15 juli al bij hoogdringendheid hadden geagendeerd, maar de hoogdringendheid is toen weggestemd. Ik ben blij dat ze vandaag toch op de agenda komt, omdat ze volgens mij nog steeds even noodzakelijk is. De doelmatigheid van uitgaven moet in alle gevallen onze zorg zijn als parlement. Ik denk dat er in dit geval toch wel sterke redenen zijn om effectief die doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing te laten onderzoeken door het Rekenhof.

Ik ga een aantal feiten geven. Van 18 mei tot 8 juli waren er elke dag gemiddeld meer callcentermedewerkers actief dan er nieuwe cases waren. Dat wil zeggen dat iedere callcentermedewerker op dat moment gemiddeld minder dan één te contacteren besmette persoon had per dag, terwijl dat wel 400 euro per persoon per dag kostte aan de Vlaamse begroting. Dat zijn dus heel dure telefoons. Men moet ook weten dat die callcentermedewerkers aan het minimumloon betaald werden.

Op 29 mei verklaarde de minister dan dat er betaald werd op basis van geleverde prestaties en dat enkel wie nodig was, ingezet werd. Op dat moment lag het weekgemiddelde op 400 vte's (voltijdsequivalenten) vanuit de callcenters en begin juli lag dat nog steeds op 400 vte's per dag. Er was op dat moment dus nog altijd niet afgeschaald. Meer zelfs, in de stuurgroep is zelfs – zo vermoeden

wij toch – getracht om dat te verdoezelen door systematisch 250 vte's te factureren als zijnde in opleiding. Dat klopt niet, aldus getuigenissen vanuit de callcenters. Men moest elke dag pro forma in het systeem inloggen zodat de vergoeding toch maar geclaimd kon worden.

In antwoord op mijn meest recente vraag aan minister Beke over de contactopsporing, wist de minister te melden dat de vele uren opleiding recent hun effect hadden op de kwaliteit van de tracing, ondanks dat er nog nooit zo weinig personen in opleiding stonden als in augustus en september. Dat is dus heel vreemd. Ofwel hebben die weken betaalde vorming tussen mei en juli dan enkel effect gehad, ofwel is daar toch iets anders aan de hand.

Ondanks dat er maar één telefoontje per dag diende te gebeuren in die periode, bleef de gespreksduur rond de vijftien minuten liggen en deelde gemiddeld maar 60 procent van de bereikte personen hun contacten mee. Je zou denken dat, als je maar één telefoontje per dag te doen hebt, je dan tijd genoeg hebt om door te vragen naar die contacten.

Tegelijk – en dat moet ook gezegd worden – valt op dat de field agents en de ziekenfondsen wel hun job gedaan hebben. Waar de callcenters gemiddeld per bereidwillige persoon 4 contacten konden verzamelen – de minister heeft daarnet bevestigd dat dat nog steeds op 4 staat – was dat bij de field agents gemiddeld 7,4 per persoon, dat is bijna het dubbele. De field agents deden wel altijd meerdere bezoeken per dag, overtuigden mensen vaker om mee te werken en ze deden dat alles voor een derde van de kost van de callcenters. Het middenveld nam in deze crisis dus zijn verantwoordelijkheid en blijkbaar zagen sommigen in de privésector en de callcenters hun kans om geld te verdienen op de kap van de crisis.

Er zijn dus miljoenen euro's uitgegeven, terwijl er amper prestaties vanuit de callcenters tegenover stonden. Ik denk dat het nu het moment is om heel snel het Rekenhof de opdracht te geven om daar een zeer uitgebreid onderzoek naar te doen, want tegen 31 oktober moet de Vlaamse Regering aangeven of de samenwerking met het consortium al dan niet zal worden voortgezet. Ik hoop dus, collega's, dat jullie deze motie kunnen steunen en dat we de doelmatigheid van de uitgaven van die middelen kunnen laten onderzoeken door het Rekenhof.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer Anaf, ik wil graag even reageren. U weet dat het Rekenhof momenteel de rechtmatigheid van de toewijzing van het contract voor de contactopsporing onderzoekt. U vraagt nu nog om een andere opdracht. We hebben het hier al heel vaak gehad over de contacttracing en over de moeilijkheden die er in het begin zijn geweest. Ik denk dat we allemaal beseffen wat een huzarenstuk het is een dergelijk werk op te zetten. Ik hoop dat u dat onderkent. We hebben het er in de commissie heel vaak over gehad. Er is volledige transparantie met betrekking tot de documenten over de contactopsporing. De minister heeft bijna wekelijks cijfers hierover gegeven. Het is ook daarstraks nog ter sprake gekomen. We zien dat het beter en beter gaat. Eigenlijk loopt het nu goed. De minister heeft daarstraks verklaard waarom telkens een hele pool medewerkers stand-by staat en actief is om in de taakstelling dadelijk op fluctuaties van het aantal besmettingen te kunnen inspelen.

Als nu de opdracht tot een bijkomend onderzoek zou worden gegeven, vrezen we dat dit het draagvlak om aan de contacttracing te participeren, dat momenteel meer en meer ontstaat, absoluut niet zal verhogen. Vlaanderen heeft momenteel een goed werkende contactopsporing. De cijfers zijn op dit moment alleszins goed. Hierover wordt regelmatig gerapporteerd. Er is een systematische

opvolging. De ondertussen bereikte resultaten zijn goed. We zien niet in waarom nu nog een bijkomende opdracht moet volgen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Mevrouw Schryvers, op zich vind ik het een goede zaak dat het Rekenhof spontaan zelf een onderzoek over de toekenning van de contacttracing aan het consortium is gestart. Dit staat hier los van. Ik heb net een aantal feiten gegeven. Dat zijn feiten die we allemaal kunnen vaststellen. De minister heeft die gegevens met ons gedeeld. Ik hoop dat de doelmatigheid van miljoenen euro's uit de Vlaamse begroting in het welzijnsbeleid ons allemaal aangaat. In andere welzijnssectoren moet elke euro drie tot vier maal worden omgedraaid. Ik snap dus niet goed waarom u niet wilt meegaan in deze vraag om een onderzoek. Als u er zeker van bent dat de middelen op een goede manier zijn uitgegeven, hoeft u geen schrik te hebben van een onderzoek door het Rekenhof.

U hebt het net over het draagvlak voor de contactopsporing gehad. Indien uit een onderzoek door het Rekenhof blijkt dat zwart op wit kan worden vastgesteld dat de uitgaven allemaal perfect kunnen worden verantwoord, zal het draagvlak enkel toenemen. Dat is absoluut geen reden om deze motie niet mee goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de motie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Collega's, aangezien 119 leden zijn ingelogd en er 5 verontschuldigungen zijn, stel ik voor niet meer te schorsen en onmiddellijk de teststemming uit te voeren.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

Deze test is goed verlopen.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weginfrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid – 380 (2019-2020) – Nrs. 1 tot en met 4-Erratum

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 82.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben neen geantwoord;
32 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 82 zijn aangenomen.

De redenen voor onthouding werden daarnet al toegelicht door de heer Verheyden.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
64 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben neen geantwoord;
34 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Björn Rzoska, Lorin Parys, Katrien Schryvers, Freya Saeys en Hannes Anaf over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf – 442 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Stemmingen over de amendementen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 1, van Chris Janssens, Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin en Suzy Wouters.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
94 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 2, van Chris Janssens, Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin en Suzy Wouters.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
94 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 3, van Chris Janssens, Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin en Suzy Wouters.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
94 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 4, van Chris Janssens, Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin en Suzy Wouters.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
114 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

U hebt daarnet uw reden voor onthouding al verklaard.

MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot onderzoek door het Rekenhof naar de doelmatigheid van de uitgaven in het kader van de contacttracing – 434 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie tot onderzoek door het Rekenhof.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

119 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
50 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Hannes Anaf, Freya Van den Bossche en Hannelore Goeman tot besluit van de op 22 juli 2020 in commissie gehouden interpellaties

1° door Hannes Anaf aan minister Wouter Beke over het falend contactonderzoek in het licht van een tweede golf van COVID-19 in Vlaanderen; en

2° door Chris Janssens aan minister Wouter Beke over het falen van het contactonderzoek

– 441 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

119 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

50 leden hebben ja geantwoord;

69 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Celia Groothedde, An Moerenhout en Ann De Martelaer tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties

1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek; en

2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek

– 458 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Mevrouw de Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Voorzitter, deze motie is er gekomen naar aanleiding van de gebeurtenissen met betrekking tot professor Jan De Maeseneer, maar kadert ook binnen een groter probleem. We hebben in Vlaanderen een rijkdom aan expertise. Die zit bij academici, in het middenveld, binnen vele vzw's, verenigingen en organisaties. Hier wordt enorme kennis opgebouwd die wezenlijk ondersteuning kan bieden aan en zelfs soms tegengewicht kan bieden aan de politiek. Vanaf het aantreden van deze Vlaamse Regering heeft zij deze expertise vaak onvoldoende aangezocht en soms zelfs genegeerd.

Vanaf de startnota al werd het brede Vlaamse middenveld in de kou gezet en aan de kant geschoven. Expertise is geen zaak om 'à la tête du client' in te roepen zodat een expert een mening geeft die gewenst is voor de politiek. Wij horen deskundigheid en daarbijhorende kritische stemmen als politici te verwelkomen. In ons beleid horen we deze stemmen dankbaar te zijn, zoals ook in dit geval professor De Maeseneer, die de lokale verankering van de contacttracing heeft verdedigd.

Als deze crisis ons iets getoond heeft, dan is het dat expertise en kennis essentieel zijn in het beleid, ook het Vlaamse. Daarom roept onze fractie op om deze

motie te steunen in woord, in stemgedrag maar vooral in daden. Concreet vragen wij om, als personen of middenveldorganisaties gefundeerde kritiek hebben, deze kritiek te accepteren, eerder te verwelkomen en te integreren in het beleid; om stuurgroepen, overlegcomités naar aanleiding van de COVID-19-crisis evenwichtig samen te stellen, wars van mogelijke kritiek op het beleid of de gewenste uitkomst; om in de strijd tegen de vloedgolf van 'fake news' met experts en het middenveld eenduidig, wetenschappelijk verantwoord en solidair te communiceren naar de Vlaamse bevolking.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord

Hannes Anaf (sp.a): Onze motie gaat over hetzelfde onderwerp. Mag ik die nu toelichten?

De voorzitter: De hoofdelijke stemming over uw motie volgt zo dadelijk. U moet dan niet meer hetzelfde vertellen.

Hannes Anaf (sp.a): Nee, ik zal ze maar één keer toelichten, maar ik vraag u of ik dat het best nu doe of bij de volgende stemming.

De voorzitter: U mag dat nu doen.

Hannes Anaf (sp.a): De motie gaat inderdaad over hetzelfde onderwerp. Er is ondertussen nog meer gezegd over de contactopsporing, maar dit is echt wel belangrijk.

Zoals ook mevrouw De Martelaer aangaf, hebben we in Vlaanderen echt niet, of althans tot voor kort niet, de gewoonte om kritische experts het zwijgen op te leggen en hen uit stuurgroepen te weren omdat ze een mening geven die afwijkt van de mening van de minister. Dat is nochtans exact wat hier gebeurd is met professor De Maeseneer. Het verslag van de stuurgroep, maar eigenlijk ook de interpellatie die we nadien hielden met de minister, liet daarover niet de minste twijfel bestaan. De minister is persoonlijk tussengekomen om deze expert, die onbezoldigd advies leverde, als gevolg van uitspraken die hij te persoonlijke titel deed in Knack, uit die stuurgroep te weren. Hiermee toonde de minister opnieuw aan dat hij meer geeft om zijn eigen imago dan om het bestrijden van het coronavirus en de contactopsporing, en dat vinden wij bijzonder jammerlijk.

Ondertussen mag duidelijk zijn dat nagenoeg alle adviezen van professor De Maeseneer – ook wat hij toen in Knack zei omtrent contactopsporing – uitgekomen zijn. Er wordt nu wel samengewerkt met de lokale overheden. De 'field agents' zien hun rol eindelijk geleidelijk uitgebreid doorheen de periode. De call-centers bleken duur en bijzonder inefficiënt in vergelijking met die 'field agents' en de lokale tracinginitiatieven.

Ondanks de pogingen van minister Beke en zijn kabinet om de perceptie in positieve zin bij te sturen, los van de feitelijke werkelijkheid, is er zeker op dat moment op alle banken van dit parlement grote kritiek geweest op hoe de contactopsporing werkte, behalve misschien bij de collega's van CD&V. Het is daarom echt wel tijd voor eerherstel voor professor De Maeseneer. Hij is op een onheuse manier behandeld, en we vragen dan ook om de professor opnieuw lid te maken van de stuurgroep en om in alle transparantie te communiceren over de werking van de contactopsporing, want ik denk dat het Vlaams Parlement maar ook alle Vlaamse burgers er weinig aan hebben dat experts op den duur hun mening niet meer durven verkondigen omdat ze schrik hebben voor represailles.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Ik verwijs naar de bespreking in de commissie, waar de minister heel uitvoerig en heel uitdrukkelijk al die aantijgingen heeft weerlegd. Over de transparantie en de werking van de contactopsporing hebben we het daarstraks al gehad. Die loopt momenteel zeker goed en is ook zeer transparant. Dat heb ik daarnet al uitvoerig gezegd bij de bespreking van de vorige motie.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Immanuel De Reuse, Suzy Wouters, Stefaan Sintobin en Chris Janssens tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties

1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek; en

2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek

– 454 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
94 leden hebben neen geantwoord;

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Hannes Anaf tot besluit van de op 15 september 2020 in commissie gehouden interpellaties

1° door Celia Groothedde aan minister Wouter Beke over de vervanging van professor De Maeseneer in de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek; en

2° door Lise Vandecasteele aan minister Wouter Beke over het ontslag van een expert uit de Vlaamse Stuurgroep Contactonderzoek

– 457 (2019-2020) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Mijnheer Anaf, u hebt daarnet al uw toelichting gegeven.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
51 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 14 oktober 2020 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.40 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Afwezig met kennisgeving

Piet De Bruyn, Conner Rousseau: ambtsverplichtingen;

Celia Groothedde, Gustaaf Pelckmans: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Jeremie Vaneeckhout

ONTHOUDINGEN:

Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Caroline Gennez, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Els Robeyns, Carmen Ryheul, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Sam Van Rooy, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Jos D'Haese, Johan Danen, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Jeremie Vaneeckhout

ONTHOUDINGEN:

Hannes Anaf, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Els Robeyns, Carmen Ryheul, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Kerkels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Kerkels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens,

Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte, Lise Vandecasteele

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buyse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Leo Pieters, Els Robeyns, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buyse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Leo Pieters, Els Robeyns, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

Stemming nr.10:**JA-stemmen:**

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Jos D'Haese, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Kim De Witte, Caroline Genez, Hannelore Goeman, Annick Lambrecht, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Els Robeyns, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Chris Steenwegen, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Maxim Veys

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Leo Pieters, Els Robeyns, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Els Ampe, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien

Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Bert Maertens, Marius Meremans, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez